

گزارش نهایی طرح پژوهشی

۱۹۳۱/۴

از اطلاعات و مدارک علمی ایران
مجموعه کتابخانه

۱۳۸۱ / ۸ / ۱۲

طراحی صفحه وب گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

مجری: محمود بابائی

ناظر: مهندس امیرپارسی اصفهانی

مرداد ۱۳۷۹

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران
Iranian Information &
Documentation Center
(IRANDOC)

تجلی

شماره : ۱۳۷۹ / ۸ / ۲۹
تاریخ : ۳۳۳۹۳۳
پیوست : Ref.

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران
جمهوری اسلامی ایران

۱۳۸۱ / ۸ / ۱۲

بدینوسیله انجام طرح پژوهش "طراحی صفحه وب گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران" توسط آقای محمود بابائی به عنوان مجری و آقای مهندس امیرپارسی اصفهانی به عنوان ناظر در مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران و گزارش نهایی این طرح بر اساس نظر آقای دکتر حسین غریبی به عنوان داور تایید می گردد.

لازم می داند مراتب قدردانی و سپاس خود را به کلیه دست اندرکاران این طرح تقدیم دارد.

توفیق از اوست

حسین غریبی

رئیس مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

۱۹۳۸۶

تهران - خیابان انقلاب ، چهارراه فلسطین ، شماره ۱۱۸۸

صندوق پستی: ۱۳۷۱ - ۱۳۱۸۵ تلفن: ۶۴۶۲۲۲۳ - ۶۴۶۲۵۴۸ - ۶۴۹۴۹۵۵ دورنگار: ۶۴۶۲۲۵۴ تلفن گویا: ۶۴۹۴۹۵۴

1188, Enqelab Ave, Tehran, Iran, P.O. Box: 13185 - 1371 Tel: (+9821) 649 4955 - 646 2548 Fax: (+9821) 646 2254

Email: info@irandoc.ac.ir

www.irandoc.ac.ir

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران
جمهوری اسلامی ایران

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۳	تاریخچه وب
۵	ابرمتن چیست؟
۷	وب چیست؟
۱۰	ساختار سایت وب
۱۲	فرایند طراحی وب
۱۲	وب چگونه کار می کند؟
۱۴	ابزار جستجو در وب
۱۵	پوشش وب
۱۵	استانداردهای نرم افزارهای طراحی وب
۲۱	راهکارهای کلی
۲۳	برخی ملاحظات
۲۵	منابع
	کلیاتی در باره وب گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی مرکز
۲۷	اهمیت و ضرورت
۲۷	اهداف
۲۷	تعاریف
۲۷	ویژگیها
۲۸	پوشش اطلاعات
۲۸	ساختار
۲۸	زبان
۲۸	نرم افزار
۳۰	راهنمای ویرایش و بهنگام سازی
۳۲	بخش ۱: تعاریف
۳۳	بخش ۲: محیط نرم افزاری

۳۵	بخش ۳: فرایند بهنگام سازی
۴۰	بخش ۴: راهنمای ویرایش صفحه وب
۵۵	راهنمای تهیه فایل PDF فارسی
	پیوستها
۵۹	پیوست ۱: پرسشنامه پیشنهاد طرح پژوهشی
۷۶	پیوست ۲: پرسشنامه نیازسنجی
۷۱	پیوست ۳: پرسشنامه سوابق اعضای هیئت علمی، مدیران و کارکنان
۷۷	پیوست ۴: فرمهای پیشنهادها و رفع اشکال
۸۱	پیوست ۵: گزیده صفحه های وب طراحی شده
۱۱۸	پیوست ۶: مشخصات فایلها و نقشه وب

تقدیر و تشکر

با حمد و سپاس به درگاه خداوند متعال

در به ثمر رسیدن این طرح تعداد زیادی از همکاران با ارائه نظر و پیشنهاد نقش موثر ایفا نمودند که جای سپاس و قدردانی دارد. به ویژه از پیشنهاد های مؤثر و حمایت های ریاست محترم مرکز آقای دکتر حسین غریبی، اعضای محترم شورای پژوهش مرکز، همچنین همکاری ارزنده آقای مهندس امیر پارسی، بهره مند بودم که از همه آنان سپاسگزارم.

محمود بابائی

مقدمه

ارتقای سطح دانش، توانایی و مهارت‌های ارتباطی برای پاسخگویی به نیازهای جدید، یک رویکرد مهم در سازمانهایی است که به اصل پویایی مداوم پایبندند. هر سازمانی برای ایجاد ارتباط مستحکم تر و بهتر با گروه‌های مخاطب و مشتریان خود تدابیری اندیشیده است. امکانات اینترنت یکی از مناسبترین و در عین حال ساده ترین راههای ایجاد ارتباط دوسویه بین سازمان و کلیه افراد و نهادهای ذینفع (Stakeholders) است. بهره برداری از امکانات اینترنتی همواره به دو عامل اصلی وابسته است. نخست، فناوری جدید و دیگر شیوه و کیفیت استفاده از این پدیده.

با اقبال رو به فزونی برای استفاده از اینترنت، شاید سخن راندن از مزایا و مضار اینترنت در عمل چندان ثمربخش نباشد. اینترنت نیز همچون پدیده های دیگر عصر جدید راه خود را پیموده و با توجه امکانات بی سابقه ای که دارد، به سرعت گسترش خواهد یافت. اگر از چون و چرا و مجادله درباره اساس و فلسفه اینترنت صرف نظر کنیم و آنرا همچون رسانه های نوین، یک پدیده، با ویژگیهای خاص خودش بدانیم، ناگزیریم به تناسب موضوع مورد نظر، به جنبه هایی از اینترنت بپردازیم که مستقیم و غیرمستقیم بر روی سازمانها و کاربران تاثیر می گذارد.

۱- سازمانها. سازمانها (اعم از دولتی و خصوصی) که از عمده ترین کاربران اینترنت هستند، دو دلیل عمده را برای توجیه ضرورت استفاده از اینترنت را مطرح می کنند؛ نخست آنکه این پدیده مجرای مناسبی برای انجام امور جاری، مانند مبادلات، ارتباطات دو و چند جانبه، و امور تجاری آنها است که علاوه بر کاهش هزینه ها و نیاز به نیرو انسانی، در تسریع امور تاثیر غیرقابل انکاری دارد. دیگر آنکه اینترنت جایگاه بسیار مناسبی برای انتقال اطلاعات به اشکال مختلف و اطلاع رسانی است. به ویژه آنکه ارتباط با مشتریان و مخاطبین از این طریق، از جهاتی، بر بسیاری از اشکال دیگر ارتباط برتری دارد.

۲- کاربران اینترنت (بطور عام) اگر چه هنوز منابع اطلاعاتی، مجراهای انتقال اطلاعات و فرایندهای خارج از چهارچوب اینترنت بخش اعظم نیازهای کاربران را تامین می کند و شاید تا آینده ای نه چندان نزدیک، جایگاه آنها حفظ خواهد شد؛ اما ارزیابی گرایش کنونی کاربران به اینترنت حاکی از آن است که جایگاه این پدیده به عنوان یکی از مهمترین منابع اطلاعاتی و مجراهای ارتباط روز به روز مستحکم تر می شود. از این رو علیرغم معضلاتی که هم اکنون در زمینه بهره برداری از اینترنت وجود دارد، چشم پوشی از آن به معنای از دست دادن امکانات اطلاعاتی و ارتباطی است که

تامین آنها از طرق دیگر یا میسر نیست و یا مستلزم صرف هزینه، نیروی انسانی و زمان فراوان است.

چه باید کرد؟

قبل از اینکه اینترنت با همه کارکردهایش خود را بر ما تحمیل کند و با رفتار منفعلانه تسلیم بی چون و چرای آن شویم، لازم است ضمن وضع مقررات حقوقی، آموزش، ایجاد زیرساختهای مناسب، تامین منابع مالی و هزینه مشارکت سازمانها، گامهای اساسی در زمینه پوشش اطلاعاتی در اینترنت بر داشته شود. بدون تردید وجود منابع اطلاعاتی داخلی در اینترنت ثمراتی دارد که تنها محدود به منافع سازمان نمی شود؛ بلکه تامین نیازهای کاربران و نمایاندن توان علمی کشور از دیگر پیامدهای آن است.

با تسهیلاتی پس از ظهور پدیده «وب» در زمینه انتقال اطلاعات بر روی اینترنت به وجود آمده است، گرایش به حضور در اینترنت و مشارکت در تبادل اطلاعات علمی و تجاری دچار تحولی اساسی شده است. حضور مراکز پژوهشی، دانشگاهها و سازمانهای تخصصی داخل کشور در اینترنت،- اگرچه چندان پر رنگ و مؤثر نیست- بدان معنا است که صرفنظر از نکات منفی، اینترنت پدیده ای است که می تواند در خدمت دانش، آگاهی و علم قرار گیرد. باید تلاش کرد و امیدوار بود که مراکز علمی و پژوهشی کشور هرچه بیشتر به اهمیت این پدیده در رشد علمی کشور توجه نموده و استفاده از اینترنت را به سطح «حضور تبلیغاتی» محدود نسازند.

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران به عنوان پژوهشکده ای که فعالیت خود را پیرامون دو محور پژوهش و اطلاع رسانی متمرکز نموده است از سال ۱۳۷۶ امکان بهره برداری از اینترنت را یافت و از همان زمان به دنبال راه کارهایی برای حضور جدی و ثمربخش در اینترنت بود. اقدامات نتیجه بخشی در این زمینه انجام گرفت که مهمترین آنها انتقال اطلاعات ۱۱ پایگاه اطلاعاتی فارسی و لاتین مرکز به محیط وب بود که هم اکنون در حال بهره برداری است. در عین حال مرکز مرز فعالیت در این زمینه را به همین حد محدود ننموده و در صدد گسترش آن خواهد داد.

تاریخچه وب

ظهور وب را می توان منشاء یکی مهمترین تحولات عصر حاضر در عرصه ارتباطات دانست. سابقه اندیشه ایجاد صفحه‌هایی که به صورت ابر متنی ایجاد و خوانده شود منتسب به وانوار بوش (Vannevar Bush) است که در سال ۱۹۴۵ طی مقاله‌ای در ماهنامه آتلانتیک تحت عنوان "As we may think" به نگارش در آورد. پس از ۴۵ سال تیم برنرز (Tim Berners-Lee) و روبرت کالیا (Robert Cailliau) در آزمایشگاه اروپایی فیزیک ذره‌ای (CERN) در ژنو سوئیس، پروژه HTML را تهیه و اندیشه خود را در نوشتاری تحت عنوان:

"World Wide Web: Proposal for a Hypertext Project"

به نگارش در آورده و بر اجرای آن تأکید کردند. در سال ۱۹۹۲ فعالیتهای آنان به ثمر نشست و پدیده جهانی وب متولد شد. بلافاصله مرورگرهای (Browser) مناسب و سازگار نیز تهیه شد که با اقبال جهانی مواجه شد.

اینکه چرا وب از آزمایشگاه اروپایی فیزیک ذره‌ای (CERN) آغاز شد چنین پاسخ داده شده است: به دلیل ماهیت سؤالهایی که در علم فیزیک مطرح می‌شود و ضرورت همفکری جهانی در زمینه موضوعات این حوزه، وجود محمل ارتباطی برای مرتبط ساختن متخصصین، غیر قابل اجتناب بود. سیستم ارتباطی مورد نیاز می‌بایست بدون توجه به اختلاف موجود بین سیستمهای رایانه‌ای، از نظر نرم‌افزار سیستم عامل و سخت‌افزار، کارایی داشته باشد. این نیاز، با تلاش پژوهشگران این مؤسسه برآورده شد. از آن زمان تحولات شگرفی در عرصه نمایش سریع اطلاعات، جستجو و امکانات جنبی برای وب روی داده است. اما به نظر نمی‌رسد (CERN) از موقعیت پیش‌تاز بودن خود تنزل کرده باشد.

در زمینه تهیه مرورگرهای وب نیز پیشرفتهایی صورت گرفت. دو مرورگر مهم وب یعنی Netscape Navigator و Microsoft Explorer پایه عرصه نهادند. نگارشهای متعدد از آنها ارائه شده است؛ اگر چه هنوز در زمینه نمایش یک سند HTML پویا و همراه جلوه‌های ویژه، مشکلاتی وجود دارد. رقابت نزدیک بین دوشرکت Netscape و Microsoft همچنان در جریان است.

در عرصه تولید صفحات وب نیز با تهیه نرم‌افزارهای رابط قدرتمند وضعیت جدیدی پدید آمد. اکنون با وجود این نرم‌افزارهای کمکی تسلط بر کدها و آشنایی با ساختار زبان

HTML برای ایجاد صفحه وب ضروری نیست و این عملیات می‌تواند با استفاده از ویزاردهای Wizard مناسب صفحه مورد نظر کاربر تهیه شود. اما این پایان کار نیست. با توجه به توانایی‌های نرم‌افزار رابط، کاربر همچنان قدرت و اختیار ایجاد هرگونه تغییری دیگری را در صفحه مورد نظر دارد. نرم‌افزارهای گوناگونی برای طراحی صفحه وب وجود دارد که برخی از مهمترین آنها عبارتند از:

- Microsoft Front Page
- Web Publish
- Symantec Visual Page
- Hotmetal pro
- Adobe Pagemill
- Adobe Golive
- Web Express

در بین نرم‌افزارهای مذکور FrontPage از لحاظ فنی، امکانات و سازگاری با مرورگرها، توسعه بیشتر یافته و از کلیه امکانات و ابزار ایجاد، نشر و مدیریت یک سایت WWW برخوردار است. از بارزترین ویژگیهای آن، هماهنگی کامل با مجموعه Office شرکت میکروسافت است که توانایی کاربر را برای طراحی وب بطور چشمگیری افزایش می‌دهد.

در زمینه وب فارسی، متأسفانه مشکل محیط فارسی در نرم‌افزارها، از جمله وب، همچنان به عنوان یک محدودیت توسعه وب فارسی، خود را نمایان ساخته است. استفاده از غالب وب سایتهای فارسی، مستلزم Download فونتهای فارسی به صورت دستی است. مطابق اطلاعات موجود از سال ۱۳۷۷ گرایش به انتقال اطلاعات بر روی وب سرعت گرفت و مراکز و سازمانهایی که به اینترنت دسترسی داشتند به طراحی صفحه وب ویژه برای ارائه خدمات و معرفی فعالیتهای خود پرداختند؛ ندا رایانه، دفتر تبلیغات اسلامی، خبرگزاری جمهوری اسلامی؛ دانشگاهها از آن جمله اند. همزمان بخش خصوصی نیز وارد این عرصه شد. با توجه به محیط گرافیکی و کاربرپسند وب مطبوعات نیز از اقبال وسیعی از وب به عمل آوردند و خصوصاً روزنامه های کثیرالانتشار روزانه شماره های منتشر شده را برای استفاده فارسی زبانان داخل و خارج از کشور با استفاده از وب بر روی اینترنت قرار دادند. اما همه این اقدامات منجر به حل نمایش صحیح و بلاواسطه فونتهای فارسی در محیط وب نشد. بدین معنا که کاربران برای رؤیت فونتهای فارسی مجبور به بارگذاری فونت فارسی شده که همین امر نیز برای همه کاربران به سادگی میسر نیست.

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران از سال ۱۳۷۶ که امکان دسترسی به اینترنت را یافت، به مطالعه پیرامون انتقال رکوردهای پایگاههای اطلاعاتی به محیط وب پرداخت. در سال ۱۳۷۷ این مطالعات به نتیجه رسید. نکته مهمی که در زمینه وب مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران قابل ذکر است این که، با استفاده از Internet Explorer 5 و یا نگارشهای بالاتر آن هیچ مشکلی در نمایش فونت فارسی و چاپ اطلاعات وجود ندارد.

سوابق امر نشان می دهد که مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران در این زمینه اصولی ترین گام را برداشته است.

ابرمتن چیست؟

صفحات ابر متن وب با استفاده از زبان علامتگذاری ابرمتن HTML که گسترشی از SGML (Standard Generalized Markup Language) می باشد، طراحی می شوند. SGML یک استاندارد بین المللی (ISO 8879) است که برای پردازش اطلاعات متنی بکار میرود. فلسفه وجودی SGML این است که به گونه ای اطلاعات را آرایش کند که سیستمهای چاپ و برنامه های دیگر بتوانند از آن استفاده نمایند. HTML که به وسیله SGML تعریف می شود، یک زبان علامتگذاری لغات ومتون است که روش به نمایش درآمدن آنها را تعیین می کند. (۳، ص. ۷)

```
<head>
>"1256" text/html; charset=windows- content="Content-Type"<meta http-equiv=
>"fa" content="Content-Language"<meta http-equiv=
>"1" # content="library"<meta http-equiv=
>"4.0" Microsoft FrontPage content="GENERATOR"<meta name=
>"FrontPage.Editor.Document" content="ProgId"<meta name=
</title> WELCOME TO IRANDOC (IRANIAN INFORMATION & DOCUMENTATION CENTER)<title>
<style>
<!--
font { font-family: Nazanin }
-->
</style>
>.css"1256-1111" type="stylesheet"<link rel=
; font-weight: bold> b0000A: hover {color: #E<style fprolloverstyle>
</style>
>"t1b" content="Microsoft Border"<meta name=
</head>
<body style>="font-family: Nazanin; font-weight: bold"
<td width="33%" bgcolor="#9FECFF" height="26" align="right">
<p align="right" style="line-height: 135%"><b><font face="Nazanin"
size="3"><a href="elect-j.htm">مجله
</a>&nbsp;</font><font face="Nazanin" color="#0000FF"></font></b></td>
<td width="33%" bgcolor="#9FECFF" height="26" align="right">
<p align="right" style="line-height: 135%"><b><a href="NEWS.HTM"><font
face="Nazanin">اخبار</font></a><font face="Nazanin"> </font><font face="Nazanin"
color="#0000FF"></font></b>
</td>
</tr>
<tr>
</body>
</html>
```

شکل ۱: نمونه ای از یک صفحه وب به زبان html

شکل ۲: نمایش متن *html* شکل ۱ آن به وسیله مرورگر *Internet Explorer*

برای درک آسانتر ابرمتن، یک دایره المعارف را در نظر مجسم کنید، کلیه مدخلها و تصاویر آن در یک قالب خطی تنظیم شده اند و برای هر صفحه، بخش، و فصلی شماره ای دارد. با استفاده از فهرست و نمایه کتاب می توانید مقاله مورد نظر خود را یافته و مطالعه کنید. همانطور که مشغول خواندن مقاله هستید، ممکن است برای کسب اطلاعات بیشتر در باره موضوع خاصی به مقاله ای دیگر در این دایره المعارف ارجاع داده شده باشد یا در پاورقی نام منبع دیگری در زمینه همان موضوع ذکر شده باشد. این ارجاعات و یادداشتهای ممکن است به تعداد زیاد وجود داشته باشد. شما به کمک نشانی های داده شده به آن مقالات و منابع مراجعه و سپس در صورت لزوم به متن اصلی باز می گردید. در اینجا باید نظم خاصی در تدوین متن از نظر شماره صفحه، بخش و فصل وجود داشته باشد. وجود چنین نظامی موجب الزام تدوین اثر به صورت خطی (Linear Structure) می شود. به طوریکه با نشانی داده شده در صفحات بتوان مطلب بعدی را یافت.

این نظام از نظر پیوند مطالب و ردگیری اطلاعات با استفاده از ارجاعات دقیقا ویژگی ابرمتنها نیز هست؛ با این تفاوت اساسی که در ساختار ابرمتن ها غیرخطی بوده رعایت نظام خطی الزامی نیست. یعنی تقدم و تاخر مطالب هیچ تاثیری در یافتن اطلاعات ندارد؛ کافی است با دیدن یک نقطه ارجاع در متن، که به مطلب دیگر پیوند داده شده بلافاصله به به اطلاعات مورد نظر دسترسی پیدا کرد. بنابر این مطالب ممکن است به هر شکل تنظیم شده باشد، مهم آن است که پیوند بین عناصر به درستی صورت

گرفته و امکان رفت و آمد بین صفحات فراهم گردد. حتی قرار گرفتن تصاویر در کنار متن نیز - آنچنان که در کتابها مرسوم است- الزامی نیست. می توان با استفاده از توانایی زبان نشانگذاری ابر متن محلی خاص برای آنها در نظر گرفت و یا تمهیداتی اندیشید که کاربر بر اساس خواست خود تصاویر را رؤیت نماید. علاوه بر این امکان ایجاد نمایه و فهرست های گوناگون از مطالب صفحات و امکان افزودن ابزار جستجو در صفحات وجود دارد. (۲، ص. ۳)

هنگامی که مرورگر یک صفحه را میخواند، «دستورهای» (Tag) موجود در html جایگاه هر عنصر را در صفحه، فرمت متن، رنگها، زمینه صفحه و نظایر آن را تعیین می کند. در جدول زیر «دستور» هایی (Tag) که برای تعریف هر عنصر در html بکار می رود نشان داده شده است.

رنگها (Colors) کاراکترهای ویژه (Special Characters) فرمها (Forms) جداول (Tables) چارچوبها (قابها) (Frames) ریزبرنامه های جاوا (Java Applets) زیر برنامه ها (Scripts)	ساختار (Structure) قالب بندی کردن (Formatting) پیوندها (Links) گرافیک (Graphics) تقسیم کننده ها (Dividers) فهرست ها (Lists) زمینه ها (Backgrounds)
---	---

جدول ۱ دستورهای html برای تعریف پارامترهای صفحه وب (7, p. 406)

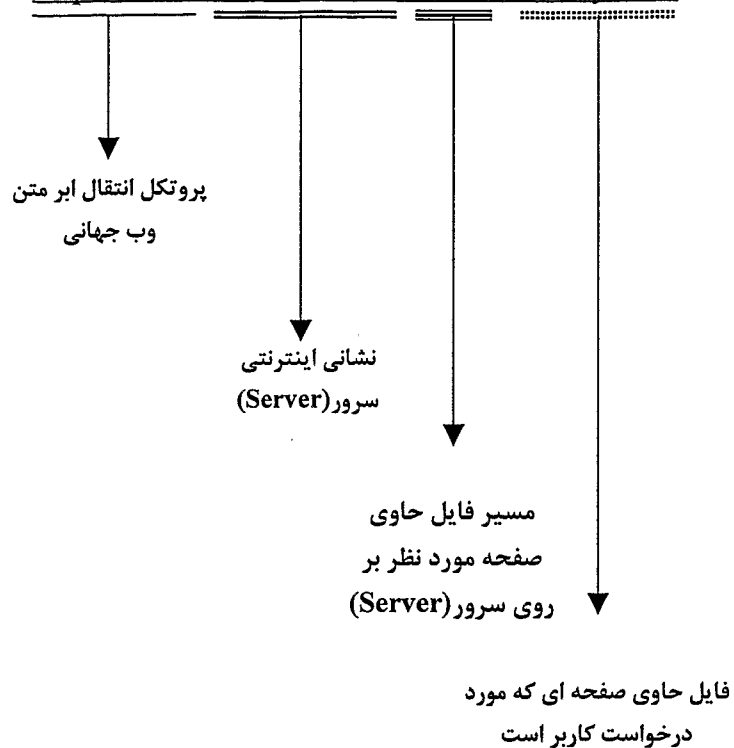
وب چیست؟

وب (WEB) یک سیستم مبتنی بر سرویس دهنده/ سرویسگیر (Client/Server) بر روی اینترنت است که با استفاده از ابزار فرامتن (HyperText) و پیوند (Link) دادن اجزای اطلاعات به یکدیگر دسترسی به منابع اطلاعاتی را تسهیل می کند. سرویسگیر از روی رایانه خود درخواست صفحه ای را میکند؛ این درخواست از طریق اینترنت به رایانه ای که صفحه مورد نظر روی آن ذخیره شده است (Server) منتقل شده و صفحه از مسیر اینترنت در نمایشگر رایانه متقاضی نشان داده می شود (7, p. 404).

نشانی اینترنتی

هر صفحه قابل دسترسی در وب به یک نشانی منحصر به فرد که اختصارا URL یا نشانگر تک شکل منبع (Uniform Resource Locator) نامیده می شود ارجاع می گردد. (شکل ۳ و ۴).

http://www.irandoc.ac.ir/about/history.htm

شکل ۳ ساختار URL

شکل ۴ صفحه انتشارات مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران پس از پیمایش (Scrolling)

برنامه های اتصال

برنامه های اتصال (Plug-ins) این امکان را فراهم می کنند که فایل‌هایی که مرورگرها به طور عادی قادر به پشتیبانی از آنها نیستند، مورد استفاده قرار گیرد. در واقع این برنامه های اتصال تواناییهای مرورگر را توسعه می بخشد. مثلاً فایل‌های (Portable Document pdf) Format) در حال حاضر و بطور معمول توسط هیچکدام از مرورگرها پشتیبانی نمی شود؛ از این رو برای نمایش آنها الزاماً باید نرم افزار مناسبی که قادر به نمایش آنها باشد مورد استفاده قرار داد؛ که در مثال اخیر برنامه (Acrobat Reader) باید اجرا شود.

برنامه (Cosmo Player (Silicon Graphics) به عنوان زبان نشانگذاری واقعیت مجازی از نمایش جلوه های بازبهای رایانه ای در وب پشتیبانی می کند و یا برنامه QuickTime Viewer برای نمایش فیلم در وب (و یا محیط های غیر از وب) مورد استفاده قرار می گیرد. و مواردی از این قبیل که نواقص مرورگرها را پوشش می دهند. وب از ابزار فوق رسانه ای (Hypermedia) که شامل ابر متن و چند رسانه ای (Multimedia) است بهره می گیرد. از طریق وب می توان اطلاعات را ارسال ویا دریافت نمود و متفاوت بودن سیستمهای سخت افزاری و نرم افزاری (سیستم عامل) مانع ایجاد ارتباط نمی گردد.

به بیان ساده تر اطلاعاتی که از طریق وب بر روی اینترنت قرار می گیرد میتواند شامل متن، صدا، تصویر، فیلم باشد. این عناصر با پیوندهایی که با استفاده از ویژگی زبان علامتگذاری ابر متن (HyperText Markup Language) - که اختصاراً (HTML) خوانده می شود- در آنها ایجاد می گردد با یکدیگر مرتبط شده و کاربر را به وسیله اشاره گرها

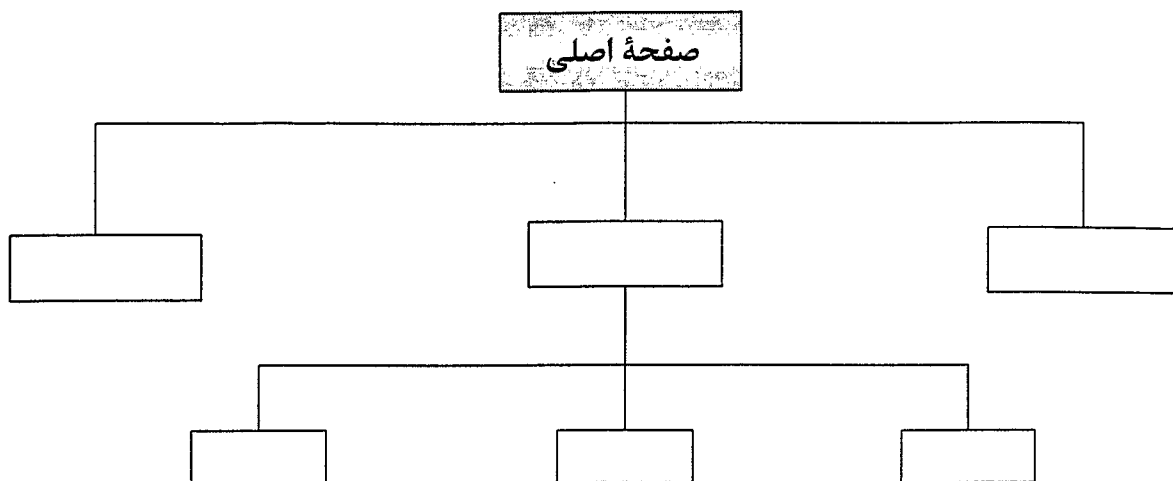
(Pointer) از اطلاعاتی به اطلاع دیگر راهنمایی میکند. کاربر با توجه به علاقه خود از اشاره گرهای موجود در متن برای یافتن صفحه مورد نظر استفاده می کند و یا ممکن است برای یافتن آن اطلاعات به نشانی دیگر در سیستم دیگری هدایت شود. هر عنصری که در صفحه وب وجود دارد مانند متن صدا ، تصویر، فیلم، آدرسها و پست الکترونیکی قابلیت پیوند با منابع اطلاعاتی یا اشاره گرهای دیگر را دارند. (۱، ص. ۴۶)

ساختار وب وسایت

همه صفحات وب دارای ساختار خاص خود هستند، اگر چه ممکن است این ساختار برای کاربران مشهود نباشد. تعداد قابل ملاحظه ای از وب سایت های موجود در اینترنت، نمایی از ساختار وب سایت خود را در اختیار کاربران قرار می دهند تا سرعت و تسلط آنان در دسترسی به صفحه و اطلاعات مورد نظر افزایش یابد. این گزینه در وب سایتها معمولاً تحت عنوان «نقشه وب سایت» (Web Site Map) درج می شود.

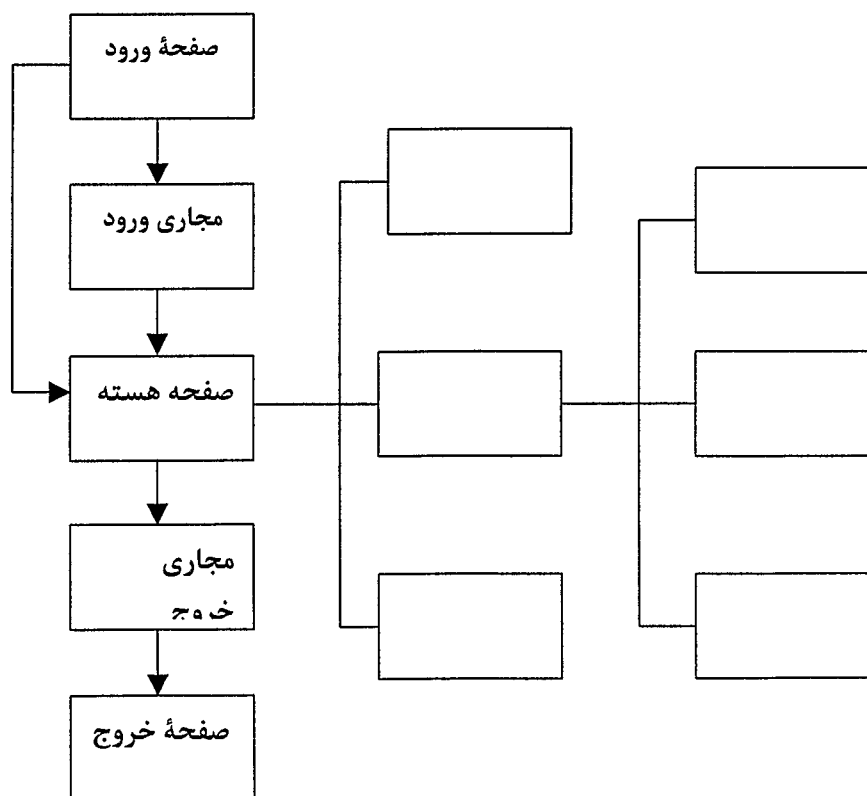
معمولاً وب سایتها با ساختاری سلسله مرتبی سازماندهی می شوند؛ (شکل ۵) در سطح نخست «صفحه اصلی» (Home Page) پیوندهای (Links) مربوط به صفحه ها (لایه های) سطح دوم را در خود جای می دهد و در صفحات سطح دوم، پیوندهای صفحات سطوح پایینتر درج شده است؛ این ترتیب تا دسترسی به آخرین سطح ادامه می یابد. بسیاری از وب سایتهای نوین، که سایت های نسل سوم نامیده می شوند، صفحه ورودی (Entry Page) و شاید هم خروجی (Exit Page) را در ساختاری که صفحه هسته (Core Page) در آن پیش بینی شده قرار می دهند که دسترسی به صفحات مورد نظر وب سایت را تسریع و تسهیل می کند. (شکل ۶)

در بین صفحه ورودی و خروجی و صفحات هسته صفحه(هایی) به عنوان مجاری ورود (Entry Tunnel) و خروج از وب (Exit Tunnel) سایت تعبیه می شود. (7, p. 407-8) معمولاً صفحه ورودی به گونه ای طراحی می شود که کارکرد ویژه خود را که همان جلب توجه کاربران و جذب آنان است، داشته باشد. انتخاب ساختاری انعطاف پذیر که در خدمت اهداف وب سایت باشد بیش از پیش مورد توجه طراحان وب است. ماهیت وب سایت و کارکرد هایی که برای آن ترسیم شده است در تعیین نوع ساختار وب نقش اساسی دارد.

شکل ۵ ساختار سلسله مراتبی وب سایت

مرورگرهای موجود از نوعی نوار راهبری (Navigation Bar) برای سهولت دسترسی به صفحات از طریق صفحه اصلی و یا سایر صفحات وب، پشتیبانی می کنند. این نوار راهبری با استفاده از پیوندها، امکان رفت و برگشت بین صفحات را تسریع می کنند. نوار راهبری ممکن است مطابق خواست طراح وب سایت بصورت عمودی یا افقی در وب درج گردد.

شکل ۶ ساختار صفحه ورودی، صفحه هسته، و صفحه خروجی

فرایند طراحی وب

نتایج مطالعات انجام شده نشان می دهد که روش و کیفیت طراحی سایت و صفحات وب تاثیر مستقیم بر دسترسی کاربران به اطلاعات و مطالب مورد نظر آنها دارد (8, p. 164). بدین لحاظ، فرایند طراحی باید بتواند نتایج مورد انتظار را حاصل کند. این فرایند می تواند شامل این مراحل باشد:

- ۱- نیازسنجی
- ۲- ایجاد ساختار مناسب بدون توجه محتوای صفحات
- ۳- طراحی گرافیکی صفحات
- ۴- انطباق محتوا با ساختار
- ۵- گردآوری اطلاعات (محتوای وب)
- ۶- ورود اطلاعات به محیط وب
- ۷- کنترل و آزمایش
- ۸- اعمال تغییرات حاصل از بازخورد

وب چگونه کار میکند؟

با تهیه صفحات مرتبط به هم با استفاده از زبان نشانگذار ابرمتن کار طراحی وب در یک مرحله به پایان رسیده است؛ اما برای انتشار و دریافت اطلاعات در اینترنت و متصل شدن به اجزای اطلاعاتی گوناگون نرم افزاری مورد نیاز است که بتواند بر اساس پروتکل های پذیرفته شده، اطلاعات ابرمتن ها را خوانده و به اصطلاح به آنها حیات ببخشد. این نرم افزارها «مرورگر وب» (Explorer) نام گرفته اند.

مرورگرهای وب چند پروتکلی (چند ضابطه ای) هستند. این بدان معنا است که مرورگرها می توانند به انواع مختلفی از سرویسگرها (Server) که بر اساس پروتکل های مختلفی ارتباط برقرار می کنند، دسترسی داشته باشند. مهمترین پروتکلهایی که مرورگرها می توانند با استفاده از آنها به سرویسگرها متصل شوند عبارتند از :

☞ پروتکل انتقال ابرمتن: **HTTP: Hypertext Transfer Protocol**

☞ پروتکل انتقال فایل: **FTP: File Transfer Protocol**

☞ گوfer: **Gofer**.

☞ پروتکل انتقال اخبار شبکه : **News** یا **Network News Transfer**

NNTP: Protocol

☞ تل نت: **Telnet** (۳، ص. ۱۱)

☞ پست الکترونیکی: **mailto**.

برای مشخص کردن نشانی اینترنتی یک منبع اطلاعات از URL استفاده می شود. URL این اطلاعات را به مرورگر میدهد:

☐ نوع پروتکل دسترسی کدام گونه است

📖 آدرس اینترنتی سرویسگر

📖 مسیر فایل منبع اطلاعات (۴، ص. ۸)

مسیر URL بطور طبیعی مطلق است. دستور استاندارد URL این چنین است:
protocoltype//host.domain(:port)directory(/subdirectory)/filename.extension

مانند:

<http://www.irandoc.acir/rg/index.htm>

دو مرورگر وب Internet Explorer و Netscape Navigator که بیش از همه عمومیت یافته اند. هر کدام از این مرورگرها دارای امکانات جنبی متنوعی هستند که کاربر را در اتصال به منابع گوناگون اطلاعات به شکلهای متعدد یاری میدهند. مهمترین ویژگیهای مرورگرها را می توان این چنین خلاصه کرد:

📖 مرورگرهای وب، پیوندهای داخلی و مقصد علامتگذاریها(Bookmark) را پشتیبانی می کنند. در علامتگذاری، مقصدی در یک صفحه به قسمتهای خاصی از همان صفحه متصل می گردد. برخی از مرورگرها به ویژه Netscape نه تنها توانایی نگهداری بخشهای علامتگذاری شده سایت های در دسترس را دارند، بلکه برای ویرایش، لیستها و مقوله بندی سلسله مراتبی ارائه می کنند.

📖 مرورگرهای جدید توانایی فراخوانی برنامه های سرویسگری که داده ها را منتقل و برای کاربر قابل استفاده می نماید، دارا هستند. ممکن است برخی داده ها در شکلهای خاصی ارائه شوند که در بدو امر به وسیله مرورگر قابل بارگذاری نباشد. این مرورگرها برنامه اصلی کاربردی را از مقصد تعیین شده فراخوانی نموده و داده ها را قابل ارائه می کند (۱، ص. ۵۰). مانند فایللهای دارای پسوند PDF که با فراخوانی Acrobat Reader و نصب آن بر روی رایانه میهمان فایل را قابل خواندن می کند.

📖 مرورگرها قابلیت نمایش گرافیک، بخشی از جلوه های ویژه و حالت واقعیت مجازی (Virtual Real Mode) را دارند. اما این توانایی مطلق نیست و هنوز در بخشی از جلوه های ویژه و نمایش واقعیت مجازی محدودیت هایی وجود دارد. البته توانایی مرورگرهای موجود، در این زمینه متفاوت است.

📖 همه مرورگرها قابلیت ضبط (Capture) اطلاعات قابل مشاهده بر روی صفحه وب یا منبع را بر روی دیسک میهمان دارند. از این طریق کاربر میتواند اطلاعات مورد نیاز خود را نگهداری و استفاده کند. هنگام استفاده از فایل ضبط شده به نشانی اصلی آدرس دهی می شود و یا اگر اشاره گر ارجاع نسبی(Relative) باشد صفحه ذخیره شده از روی رایانه میهمان بارگذاری می شود و نه از مرجع اصلی. آدرس دهی نسبی این مزیت را دارد که با تغییر محی فایل نیازی به تغییر پیوندهای موجود در صفحه نیست؛ اما در آدرس دهی مطلق (Absolute) هرگونه تغییر نام و تغییر محل فایل نیازمند ویرایش پیوندها (Link) است. (۱، ص. ۵۰-۵۳)

ابزار جستجو در وب

یکی از سودمندترین ویژگیهای صفحات وب قابلیت افزودن موتور کاوش (Search Engine) قدرتمند و نیز راهنما بری منابع اطلاعات وب است. در سند HTML می توان کلمات کلیدی را به عنوان Metadata مشخص کرد تا هنگام جستجو توسط موتورهای کاوش این کلمات کلیدی به عنوان معرف (توصیفگر) متن نمایش داده شود. در صورتی که این اقدام هنگام طراحی صفحه انجام نگیرد کلیه واژه های سند (به جز ۳۰۰ کلمه شامل حروف اضافه و تعریف) توسط کاوشگر وب فهرست و به عنوان معرف نمایش داده می شود.

برای افزودن ابزار جستجو از سه شیوه اصلی می توان بهره برد:

۱- کاوش بر اساس نمایه تولید شده توسط ماشین: در این شیوه که در موتورهای کاوشی نظیر Altavista و webcrawler استفاده شده است، نمایه توسط ماشین و بدون کنترل مستقیم انسان بر فرایند انتخاب و نمایه سازی تهیه می شود. در نمایه سازی به این روش جامعیت مورد توجه است. (۱، ص. ۵۴-۵۵)

با معرفی صفحه وب به این موتورهای کاوش، نمایه ای از کلمات بکار رفته در صفحات تهیه شده و پس از کنترل آنها توسط سیاهه واریسی (Stop List) - که حدود ۳۰۰ کلمه را (در زبان انگلیسی) شامل می شود- نمایه ویرایش و با حفظ نشانگذار تک شکل منبع (URL) و آدرس دهی نمایه تهیه می گردد. در واقع کاوشی که با استفاده از موتور کاوش انجام می گیرد، کاوش در همان لحظه در وب سایت انجام نمی شود بلکه کاوش در نمایه ای از پیش تعیین شده است.

این نوع نمایه و حاصل کاوشی که در آن صورت می گیرد دارای مشکلات و نواقصی است که هنوز مورد بحث محافل علمی است و تاکنون الگوریتم جامع و کاملی که منجر به بازیابی دقیق اطلاعات در وب شود ارائه یا مورد توافق قرار نگرفته است. البته باید این نکته را یادآور شد که موضوع پایگاه های اطلاعاتی که به وب متصل می شوند از نظر جستجو تابع منطق وضع شده در ساختار آن پایگاهها است و موتورهای کاوش به طور طبیعی بازیابی اطلاعات آنها تحت تاثیر قرار نمی دهد.

۲- کاوش بر اساس نمایه های تولید شده توسط انسان: موتورهای کاوشی که امکان استفاده از این نوع نمایه را دارند، اساسا بر مبنای جستجوی آزاد متن عمل می کنند. اما در عین حال یک یک کنترل انسانی نیز بدان می افزایند. در موتور کاوش Yahoo از این شیوه استفاده میشود. نمایه ای که توسط انسان تهیه می گردد در نتیجه کاوش برجسته شده و متمایز از متن اصلی نمایش داده می شود. چنین ویژگی را می توان هنگام طراحی وب و با استفاده از ریزبرنامه ها (Applet) به وب افزود.

۳- ابر کاوشگر (Meta Search Engine): همانگونه که از عنوان بر می آید ابر کاوش به خودی خود یک ابزار مستقیم جستجو در صفحات وب نیست، بلکه ابزاری است که در موتورهای کاوش دیگر به جستجو می پردازد. مانند: Webferret, Metafind و Dogpile (۱، ص. ۶۰). این ابر کاوشگرها ویژگیهای موتورهای کاوش را شناخته و از جستجوی جامعی در هرآنچه در دسترس است به انجام می رسانند.

پوشش وب

شما می توانید هر چیزی را بر روی وب بیابید؛ اطلاعات علمی، تجاری، هنری، تبلیغاتی، شخصی، و... . اکنون اطلاعاتی که بر روی وب قرار گرفته است کلیه حوزه های معارف بشری را پوشش می دهد. کتابخانه ها، مراکز اطلاع رسانی و سازمانهای تجاری وب را رسانه ای مناسب برای ایجاد ارتباط با کاربران و مشتریان یافته اند. بستر ارتباطی وب همچنین این امکان را به کاربران می دهد که با یکدیگر - به صورت دو یا چند نفره- به مباحثه پرداخته و کنفرانس از راه دور تشکیل دهند و یا به تبادل نامه به صورت دو یا چند جانبه بپردازند.

استانداردهای نرم افزارهای طراحی وب

وب جهانی به لحاظ ویژگیها و ساختار، دارای استانداردهای خاصی در زمینه های نرم افزاری است که در طراحی مورد استناد قرار میگیرند. استانداردهای طراحی نرم افزارهای وب را می توان به دو دسته اصلی تقسیم کرد:

۱- استانداردهای مربوط به رابط کاربر وب (Web User Interface).

مقوله استانداردهای نرم افزاری برای نمایش اطلاعات گرافیکی، صوتی و متن به استانداردهای رابط کاربر وب مبط می شود. در این مورد ۱۳ استاندارد وجود دارد. دلیل کم بودن تعداد استانداردهای موجود در این بخش این است که مهندسین نرم افزار، انعطاف بسیار بالایی در این بخش نشان داده اند و قاعدتا با چنین وضعیتی استانداردهای مورد نیاز نمی تواند چندان زیاد باشد. استانداردهایی مانند رابط کاربر گرافیکی (GUI (Graphical User Interface و html به توسعه دهندگان نرم افزار در تولید و شکل دادن صفحات وب کمک می کنند.

جدول زیر استانداردهای مربوط به نمایش اطلاعات و روزآمد کردن آنها را نشان می دهد:

مرکز اطلاعات آمار علمی ایران
میدان ولیعصر
تهران

اطلاعات مربوط به نمایش و روزآمدی	استانداردهای رابط کاربر (اولیه)
صدا	ISO RFC 2122
گرافیک	ISO 8632
	ISOC RFC 1980, RFC 2122
تصویر	ISO 8632
	ISOC RFC 1980, RFC 2122
	NETSCAPE DYNAMIC HTML
	W3C CSS, HTML 4.0, HTML/CSS
متن	ISOC RFC 1648, RFC 1874, RFC 2070, RFC 2070, RFC 2111, RFC 2122
	NETSCAPE DYNAMIC HTML
	W3C CSS, HTML 4.0, HTML/CSS, XML
ویدئو	ISOC RFC 2122

جدول ۲- استانداردهای مربوط به نمایش اطلاعات و روزآمد کردن آنها

ذیلا بخشی از استانداردهای نرم افزاری مرتبط با طراحی وب (رابط کاربر) که توسط سازمانهایی که در زمینه تدوین استانداردهای نرم افزاری از جمله وب فعالیت می نمایند و استانداردها و توصیه نامه های آنها، ارائه میگردد:

■ استاندارد رابط کاربر وب: گرافیک رایانه ای- فوق فایل برای ذخیره و انتقال اطلاعات

تشریحی تصویر

شماره استاندارد: ۸۶۳۲

سال انتشار: ۱۹۹۲

سازمان منتشرکننده: سازمان استاندارد بین المللی و کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)

پوشش استاندارد: این استاندارد ۳۳۰ صفحه ای به گرافیک رایانه ای پرداخته و در چهار قسمت این استاندارد را تعریف می کند. قسمت اول، ویژگیهای کارکردی را تشریح میکند و فرمت فایلی را تعریف میکند که امکان ذخیره و بازیابی اطلاعات تشریحی مربوط به تصویر را به وجود می آورد؛ قسمت دوم، کدهای کاراکتر؛ قسمت سوم، کدهای در مبنای ۲ و در قسمت چهارم، کدهای متن را تشریح می کند. این استاندارد تصاویر ثابت و متحرک را در محیط وب در بر می گیرد. عناصری که در این استاندارد تشریح می شوند به صورت مقوله ها، فوق فایلها (Metafiles) و تصاویر سازمان یافته اند که بازنمایی های موجود در فوق فایل، کنترل نمایش تصویر، ویژگیهای اولیه طراحی تصویر و دسترسی به قابلیت های غیر استاندارد را تعیین می کند.

■ رابط کاربر وب: بین المللی کردن زبان نشانگذاری فرامتن

شماره استاندارد: RFC ۲۰۷۰

سال انتشار: ۱۹۹۷

سازمان منتشر کننده: جامعه اینترنت (ISOC) مرکز مستقل مهندسی اینترنت (IETF) پوشش استاندارد: این استاندارد به موضوع بین المللی کردن زبان نشانگذاری فرامتنی (html) از طریق توسعه ویژگیهای و تاکید بر پشتیبانی مناسب جهانی آن می پردازد. این زبان در ابتدا محدود و وابسته به شماره استاندارد بین المللی ۱-۸۸۵۹ (۱۹۸۶) سازمان بین المللی استاندارد به نام پردازش اطلاعات سیستمهای اسناد و اداری - زبان نشانگذار عمومی بود. مجموعه کاراکترهایی کد گذاری می شد که تنها برای زبانهای اروپای غربی مناسب بود. نخستین اقدام در سال ۱۹۹۵ با برداشتن محدودیت از استاندارد ۱-۸۸۵۹ انجام شد. بر اساس این استاندارد، مجموعه کاراکترهای کدگذاری شده را شامل کاراکترهای پنهان، مدل پردازش، افزوده زبانی، واحدها، ضریبها و عناصر اضافی، نشان برای نمایش عناصر وابسته زبان، شکلهای افزوده های تعریف نوع مدرک، ارسال فرم و متن عمومی html شامل می شد.

■ رابط کاربر وب: ویژگیهای VEMMI URL

شماره استاندارد: RFC ۲۱۲۲

سال انتشار: ۱۹۹۷

سازمان منتشر کننده: جامعه اینترنت (ISOC) مرکز مستقل مهندسی اینترنت (IETF) این استاندارد یک طرح جدید URL را تعریف میکند که رابط ماشین برای خدمات بازیابی اطلاعات تصاویر متحرک و چندرسانه ای/بر متن ایجاد شده می پردازد. برخی اوقات از آن با عنوان رابط چند رسانه ای کاربردی:

(Enhanced man-machine interface for Videotext and Multimedia/hypermedia information Retrieval services or Versatile Multimedia Interface)

نام برده می شود. این استاندارد به کاربر امکان اتصال و بهره برداری از خدمات چندرسانه ای زیر فرمان استاندارد VEMMI را می بخشد. شرح استاندارد VEMMI همراه آخرین نسخه تصویب شده آن به شکل html بر روی وب در نشانی:

<http://www.etsi.fr/ecs/projects/vemmi/vemmi.htm>

موجود می باشد.

■ رابط کاربر وب: نت اسکپ (NETSCAPE)

سال انتشار: ۱۹۹۷

سازمان منتشر کننده: شرکت ارتباطات نت اسکپ (NETSCAPE)

پوشش استاندارد: این استاندارد در واقع توصیه نامه شرکت نت اسکپ است و نحوه استفاده از html پویا را برای ضمیمه کردن شیوه (شکل) صفحه، متن نهاده شده در صفحه و قلمهای قابل ذخیره در صفحات وب را تشریح می کند. html پویا که اختصارا dhtml خوانده می شود برای کسانی که می خواهند طرح کلی و ظاهر صفحه وب خود را کنترل کنند و با استفاده از html و java Script تصاویر متحرک ضمیمه کنند، به وجود آمده است.

▪ رابط کاربر وب: زبان نشانگذار ابرمتن (Version: 4.0)

سال انتشار: ۱۹۹۷

سازمان منتشر کننده: کنسرسیوم جهانی وب (W3C)

این نسخه از html گامی بلند برای استفاده بین المللی از اسناد و شکستن محدودیتهای زبانی است. نسخه ۴,۰ زبان برنامه نویسی نشانگذار فرامتن (html) یک افزار (Standard Generalized Markup Language) SGML است که مطابق استاندارد بین المللی ایزو ۸۸۷۹ در سال ۱۹۸۶ می باشد. در این نسخه ساختار جهانی یک سند html را با اطلاعات زبانی، پاراگرافها، خطها و عبارتهای منظم و نامنظم، جدولها، شامل عناصر جدول، پیوندها، تصاویر و اشیاء، قلمها و قاعده های افقی با قابها و شکلهای نشان می دهد. (10, pp.5-98)

۲- استانداردهای مربوط به بسته بندی (Packaging) و قالب بندی

(Formatting) اطلاعات وب

این طبقه از استانداردهای نرم افزاری برای قالب بندی و بسته بندی کردن اطلاعات صوتی، تصویری، و متنی است که از طریق وب انتقال داده می شود. در این دسته استانداردها ۷۴ استاندارد اولیه وجود دارد.

اگر شبکه وب را همانند لوله هایی متصل به هم فرض کنیم که اطلاعات را به کاربر منتقل میکند، این استانداردها، به تعریف ویژگیهای این مجاری می پردازد، که شامل استاندارد پست الکترونیکی X. 400 و استانداردهای فشرده ویدئویی از قبیل سریهای JPG میشود. جدول زیر استانداردهای وضع شده برای بسته بندی و قالب بندی کردن اطلاعات را نشان می دهد:

استانداردهای اطلاعات (اولیه)	بسته بندی و قالب بندی اطلاعات
IMS Metadata ISO 11172, 11544, 13818, 14478 ISOC RFC 1034, RFC 1862, RFC 1890, RFC 2038, RFC 2045, RFC 2046, RFC 2110, RFC 2112, RFC2198, RFC 2231, RFC 2250 WFMC TC-1018 Adobe PDF	صدا
IMS Metadata ISO 8805, 9592, 9636, 10918, 11072, 12087, 14478 ISOC RFC 1740, RFC 1841, RFC 1862, RFC 2045, RFC 2046, RFC 2083, RFC 2110, RFC 2112, RFC2157, RFC 2231 NIST FIPS 177-1 W3C PNG WFMC TC-1018	گرافیک
IMS Metadata ISO 10918, 11172, 11544, 13818, 14478 ISOC RFC 1778, RFC 1862, RFC 2045, RFC 2046, RFC 2047, RFC 2049, RFC 2110, RFC 2112, RFC 2157, RFC 2159, RFC 2231 WFMC TC-1018 Adobe PDF	تصویر
IMS Metadata ISO 14478 ISOC RFC 821, RFC 822, RFC 974, RFC 1740, RFC 1741, RFC 1766, RFC 1767, RFC 1777, RFC 1778, RFC 1779, RFC 1830, RFC 1845, RFC 1846, RFC 1862, RFC 1869, RFC 1870, RFC 1892, RFC 1893, RFC 1894, RFC 1895, RFC 1895, RFC 1896, RFC 1939, RFC 1942, RFC 1959, RFC 1960, RFC 2044, RFC 2045, RFC 2046, RFC 2047, RFC 2048, RFC 2049, RFC 2068, RFC 2069, RFC 2110, RFC 2112, RFC 2130, RFC 2141, RFC 2145, RFC 2157, RFC 2159, RFC 2160, RFC 2161, RFC 2183, RFC 2197, RFC 2220, RFC 2231, RFC 2243, RFC 2254 WFMC TC-1018	متن
IMS Metadata ISO 11172, 11544, 13818, 14478 ISOC RFC 1034, RFC 1862, RFC 1890, RFC 2029, RFC 2032, RFC 2035, RFC 2038, RFC 2045, RFC 2046, RFC 2047, RFC 2049, RFC 2068, RFC 2110, RFC 2112, RFC 2157, RFC 2190, RFC 2231, RFC 2250 WFMC TC-1018	ویدئو

جدول ۳- استانداردهای وضع شده برای بسته بندی و قالب بندی کردن اطلاعات

توضیحاتی در زمینه برخی از این استانداردهای ذیلا ارائه می گردد:

■ قالب بندی و بسته بندی اطلاعات: قالب سند قابل انتقال Acrobat

سال انتشار ۱۹۹۶

سازمان منتشر کننده: شرکت سیستمهای Adobe

این استاندارد، قالب سند قابل انتقال (PDF)، استاندارد غیر رسمی برای توزیع الکترونیکی اسناد است. اکروبات نامی کارآمد و معتبر برای مجموعه نرم افزار در زمینه ارائه اسناد با قابلیت‌های نوین و مناسب است. مدل تصویرسازی این نرم افزار شبیه به مدل (PostScript) است. برای تغییر یک سند به قالب (PDF) ابتدا منبع PostScript به برنامه ای به نام Distiller خوانده می شود تا PostScript را به PDF تبدیل کند.

■ قالب بندی و بسته بندی اطلاعات وب: سیستم اصلی گرافیکی برای تشریح گرافیک سه بعدی (GKS-3D)

شماره استاندارد: ISO 8805

سال انتشار: ۱۹۸۸

سازمان منتشر کننده: سازمان استاندارد بین المللی

این استاندارد مجموعه ای از امور مربوط به برنامه نویسی گرافیکی رایانه ای را مشخص می کند که شامل مقدمه ای بر گرافیک سه بعدی، مفاهیم، خروجیهای گرافیکی، رابط فوق فایل گرافیک سه بعدی، ایستگاههای کاری، سیستمهای مباده و انتقال، اجزا و ورودیهای گرافیکی، سطوح گرافیک سه بعدی، و ساختارهای آن می باشد. متن سند این استاندارد ۴۰۰ صفحه است.

■ قالب بندی و بسته بندی اطلاعات وب: دستورهای شناسایی زبانها

شماره استاندارد: ISOC RFC ۱۷۶۶

سال انتشار: ۱۹۹۵

سازمان منتشر کننده: جامعه اینترنت ISOC

این استاندارد پیشنهاد یک دستور (Tag) زبانی برای استفاده در مواردی است که شناسایی یک زبان در سند حاوی اطلاعات مورد نیاز باشد. در برخی متون ممکن است اطلاعات به بیش از یک زبان باشد یا ممکن است ابزارهایی برای کمک به فهم زبان سند ایجاد شده باشد. این عمل از طریق برچسب زنی کاراکترها و درج شناساگر زبانی انجام می شود. (10, pp. 105-226)

دیگر استانداردهای مربوط به قالب بندی و بسته بندی اطلاعات که به لحاظ قدمت و سابقه طولانی فعالیت و تلاش در این زمینه، عموماً به سالهای قبل از ۱۹۹۷ باز می گردد به این موارد می پردازد: ویژگیهای Metadata در نرم افزار، سیستم گرافیک محاوره ای، کدگذاری و فشرده سازی دیجیتال، مدل مرجع گرافیک رایانه ای، کد گذاری تصاویر متحرک همراه صدا، پروتکل انتقال پستی ساده، محیط نمایش برای اشیاء چندرسانه ای، مسیر پستی و Domain، کنفرانس از راه دور، پروتکل انتقال متن، جدولهای html، پیغامهای اینترنتی، سرویس SMTP و...

به لحاظ تکثر فعالیتها و نوآوریها در زمینه وب و امکانات مربوط به آن سازمانها، شرکتها و مؤسساتی که در حوزه استفاده از وب به تولید نرم افزار می پردازند، برخی از استانداردهای این حوزه، «خاص» هستند. به طور مثال آنچه که توسط مرورگر Netscape در زمینه گرافیک رایانه ای و جلوه های ویژه بر روی وب پشتیبانی می شود هماهنگ و یکسان با Internet Explorer شرکت مایکروسافت نیست. از این رو لازم است در عین توجه به مستندات استانداردها به راه کارهای عملی که می توان در زمینه توسعه فعالیتهای طراحی وب مورد استفاده قرار گیرد، پرداخت. این راهکارهای عملی عبارتست از مجموعه دستورالعملها و توصیه های سازمانهای تولیدکننده نرم افزار توسعه وب و نیز رهنمودهای متخصصان کاربری نرم افزار های مذکور. آنچه که در پی می آید مجموعه ای از این راهکارها و توصیه ها است.

راهکارهای کلی

الف- نمایش کاراکتر: برای نمایش کاراکترهای زبانهای گوناگون جهان، به همان شکل که در متن فایل رایانه ای نگاشته می شود، استاندارد Unicode 2.1 توسط کنسرسیوم یونی کد (Unicode Consortium) تعریف شده است که براساس آن، کاراکترها بدون توجه به زبان اولیه نگارش، توسط سیستم عامل همانگونه که نگاشته شده، به نمایش در می آید. یونی کد مسئولیت اداره یک سیستم کدینگ قابل گسترش بین المللی را به عهده دارد که پردازش اطلاعاتی غالب زبانهای دنیا را با توجه به ویژگیها و الگوریتمی که در کاربرد آنها بکار رفته، پوشش می دهد. تا سال ۱۹۹۹ این استاندارد برای ۴۰/۰۰۰ کاراکتر زبانهای جهان را تعریف شده و همچون گذشته این روند در حال پیشرفت است. متن فایلها با استفاده از Encoding مبتنی بر این استاندارد برای کاراکترهایی که در طراحی وب از آنها استفاده می شود، باید شکل اولیه نگارش آنها را به نمایش بگذارد. (Unicode Keyword, 9)

ب- کادر نمایش صفحه: هنگام طراحی صفحه وب قرار دادن حالت وضوح نمایشگر در هر وضعیتی، به لحاظ موقعیت بصری طراح، احتمالاً موجب می شود سایر کاربران، در حالتی متفاوت وضوح نمایشگر، صفحه وب را خارج از کادر نمایشگر و یا کوچکتر از حد طبیعی مشاهده نمایند. مثلاً اگر در حالت ۸۰۰ × ۶۰۰ طراحی انجام شود و کادرها با توجه به آن تنظیم گردد، ممکن است کاربران زیادی این صفحه را در حالت وضوح ۶۴۰ × ۴۸۰ مشاهده کنند. در این صورت بخشی از صفحه خارج از کادر نمایش بوده و باید به کمک نوار مرورگر که در پایین صفحه پدیدار می شود، ملاحظه گردد. (۲)

، ص. ۲۳۷

پ- **مراحل دسترسی:** در طراحی سایتهای وب یک اصل به نام «اصل سه حرکتی» وجود دارد، و مفهوم آن این است که رسیدن به اطلاعات اصلی و مورد نظر کاربر حداکثر باید با سه حرکت و یا سه کلیک روی پیوندها عملی شود.

ت- **گرافیک و رنگ:** انتقال اطلاعات وب عموماً از طریق خطوط مخابراتی انجام می گیرد. ملاحظه این نکته که قدرت انتقال اطلاعات از طریق مودم چندان زیاد نیست، طراح صفحات وب را وادار می سازد که در استفاده از گرافیک پرحجم در وب احتیاط نماید. کافی است که با طولانی شدن زمان بارگذاری صفحه، کاربر کلید انصراف را فشار دهد و عطای وب را به لقایش ببخشد! در عین حال استفاده از رنگ و جداول برای اعطای جلوه بصری مناسب به صفحه، هیچ محدودیت و هزینه ای برای طراح و کاربر ندارد. (۲، ص. ۷-۲۳۶)

ث- **درج اطلاعات مربوط به وب سایت:** درج نام و نشان ارتباطی مسؤول فنی وب، آخرین تاریخ روزآمد شدن آن و تعداد بازدیدکنندگان از وب سایت در ایجاد ارتباط با کاربران نقشی مهم دارد.

ج- **پیوندها:** ایجاد پیوند (Link) بین اطلاعات در صفحات وب مانند شمشیر دولبه است؛ اگر پیوندها مناسب، دقیق و هدایتگر نباشد و کاربر ملاحظه کند که در یک پاراگراف بطور نامناسب و نامربوط از تعداد زیادی پیوند، بدون نظم گرافیکی، استفاده شده است، در همان قدم اول سرگردان خواهد شد. به ویژه در وب سایتهایی که اطلاعات اندک ذخیره شده است این موضوع حادثتر است. بنابر این:

- ۱- تعداد پیوندها باید با حجم اطلاعات روی وب سایت متناسب باشد
- ۲- پیوندها نقش راهنما را ایفا کند
- ۳- از کثرت پیوند در متنهایی که کاربر را به خواندن آن دعوت شده اند، پرهیز شود (جز در مورد متنهای راهنما)
- ۴- پیوندهای که به وب سایتهای دیگر ارجاع می دهد بهتر است - به تناسب موضوع و اهمیت- در پنجره ای جدید باز شود.
- ۵- پیوندها این قدرت را به کاربر بدهد که به صورت موضوعی به دنبال آنچه که می خواهد باشد.

چ- **انتشار وب:** از نقطه نظر عملیاتی، انتشار وب آخرین مرحله ای است که طراح آن را به اجرا می گذارد تا حاصل کار خود از نظر کارایی و جلب مخاطب، به معرض نمایش بگذارد. انتشار وب اگر بر روی سرور (Server) سازمان مجری باشد، مستلزم تمهیداتی از قبیل هماهنگی با مسئول فنی خدمات رایانه ای و نصب نرم افزارهای پشتیبان مورد نیاز است، که به تناسب نوع نرم افزار مورد استفاده در طراحی، ممکن

است انتخاب های گوناگونی پیش روی باشد. در صورتی که انتشار وب بر روی محلی در اینترنت باشد طراح جز انتظار برای بازخورد کار خودم دغدغه دیگری ندارد. او فقط باید پروتکل مورد نظر را تعیین و بقیه کار را به میزبان بسپارد. هم اکنون میزبانان فراوانی در اینترنت حضور دارند که به صورت رایگان - با رعایت شرایطی نظیر حق انجام تبلیغات روی وب طراحی شده - و یا با انعقاد قرارداد مشخص به ارائه خدمات (میزبانی) می پردازند.

واضح است که سازمانهای تخصصی، با توجه به حجم اطلاعات وب آنها و حفظ استقلال و هویت خویش، تنها از راه انعقاد قرارداد با میزبانان به انتشار وب سایت خود می پردازند. در عین حال همیشه می توانند از روش رایج و بدون هزینه معرفی URL وب سایت خود به موتورهای جستجو بهره ببرند. باید توجه داشت که در این صورت موتورهای جستجو، بدون توجه به محتوای وب، فقط در نشانی وب و چند واژه انگشت شمار - که در آغاز اضافه نمودن URL، برای شناسایی از شما خواسته است - به جستجو خواهد پرداخت.

ح - راهنمای نرم افزار: مهمترین مرجع طراحی وب مرجع کاران نرم افزار تولید وب است. در این مرجع کلیه دستورالعملها، استانداردها و حتی محدودیتهای کار با نرم افزار تشریح شده است. پس از ارزیابی و انتخاب نرم افزار تولید صفحه وب و مبنا قرار دادن دستورالعملهای آن، در صورت تمایل می توان از ریزبرنامه های (Applets) دیگر برای تقویت آن بهره برد.

برخی ملاحظات

نکته اول: شاید یکی از مهمترین دلیل برای عمومیت یافتن وب به ویژه در بخش رسانه ای، نمایش گرافیکی، از نقطه نظر زیبایی شناسی و تاثیر آن بر روی کاربر است که آن را اینترنت براساس متن غیرقابل مقایسه می نماید. صفحه های وب ترکیبی از رنگها، آیکون ها (Icon) و تصاویر متحرک چشم نواز هستند و از جلوه های بصری ویژه ای برای نمایش مطالب بهره می برد. (۱، ص. ۴۷)

هم چنین معروف است که « ارزش یک عکس بیش از هزار نوشته است »؛ ما نیز در صحت این گفته تردید نمی کنیم، اما باید یک نکته مهم را در نمایش این تصاویر «بهتر از هزار نوشته» بر روی وب باید به یاد داشته باشیم، و آن موضوع سرعت بارگذاری (Load) اطلاعات است. توضیح اینکه انتقال اطلاعات متنی به دلیل کم حجمی آنها با سرعت زیاد انجام می گیرد و هرچه ابزار انتقال مانند سرعت مودم و ظرفیت انتقال خطوط مخابراتی بالاتر باشد، سرعت بارگذاری اطلاعات بیشتر می شود. اما در زمینه انتقال تصویر و فیلم سرعت انتقال به دلیل حجم سنگین فایل های گرافیکی و طولانی بودن زمان بارگذاری، رضایت کاربران را جلب نمی کند. به همین دلیل طراحان وب در

بکار بردن گرافیک سنگین (حجم بالا) به شدت محتاط هستند. در واقع طراحان وب بین استفاده از جلوه های بصری و سرعت انتقال اطلاعات متنی، تا کنون گزینه دوم را در اولویت قرار داده اند؛ که البته این به معنای حذف کلی گرافیک از صفحات وب نیست. در واقع چنین مشکلی که همواره جنبه تبلیغاتی مهمی به وب جهانی داده است، هنوز بطور کامل در حل نشده و به نظر نمی رسد جز با باز سازی زیرساختهای اطلاعاتی و نوآوری در فناوری اطلاعات این مشکل به سادگی قابل حل باشد.

نکته دوم: وسعت و دامنه داده ها در وب جهانی همچون شمشیر دو لبه عمل می کند. استفاده از نظام نمایه ای مناسب در وب مستلزم صرف هزینه بسیار گزاف است و همه وب سایتهای موجود در اینترنت از نظام نمایه ای کامل و مطلوبی برخوردار نیستند. موتورهای کاوش نیز بر اساس نمایه ای که از سایتهای دریافت می کنند عملیات جستجو را پی می گیرند. از رو این حجم وسیع اطلاعات - که می تواند یک نکته مثبت نیز باشد - با عدم پشتیبانی از یک نظام مناسب روبرو است. این وضعیت، کاربران - به ویژه مبتدیان - وب معمولاً در جستجوی اطلاعات سر در گم و وقت فراوانی را از آنها به هدر می دهد. امکانی که اکنون در بیشتر موتورهای کاوش وجود دارد و بر اساس منطق خاصی اطلاعات را بر اساس ارتباط آن با گزینه مورد جستجو مرتب می کند نیز علیرغم مغتنم بودن آن، عملاً کارآیی مورد انتار را ندارد.

نکته سوم: در شرایط کنونی که نرم افزارهای طراحی وب به وفور در دسترس عموم قرار گرفته است و بدون نیاز به تسلط بر زبان HTML به سادگی می توان صفحه وب را طراحی و به موتورهای کاوش - رایگان یا با پرداخت هزینه - مرتبط نمود. تعداد وب سایتهایی که توسط افراد مبتدی و بی اطلاع از ویژگیهای فنی اینترنت تهیه می شود به حدی است که از نظر آماری، سایتهای تخصصی اینترنت در اقلیت محض قرار می گیرند.

نکته چهارم: اگرچه اکنون دیگر پذیرفته شده است که یکی از کارکردهای وب جهانی، پوشش تبلیغاتی آن است. اما مجسم کنید که دارای یک پست الکترونیکی هستید و یا مشغول جستجو بر روی یکی از موتورهای کاوش، انبوه تبلیغاتی که هر کدام به شکلی شما را به سوی خود می خوانند، حداقل دو تاثیر ناخواسته بر روی فعالیت شما خواهد گذارد؛ نخست، کند کردن سرعت بارگذاری؛ و دیگری، اتلاف وقت. درست مانند کسی که برای رفع نیاز واقعی و ضروری خود به یک پیراهن، وارد مغازه ای بسود ولی چرب زبانی فروشنده و جلوه های سایر البسه موجب شود خریدار تمام موجودی خود را هزینه نموده اما در سبد کالای او اثری از پیراهن نیست!

منابع

- 1-Dawson, Andy (1997). *The Internet for library and Information Service Professionals*. Aslib.
- ۲- شایگانی، شاپور (گردآوری). (۱۳۷۷). آشنایی با web و آموزش HTML. تهران: موسسه علمی- فرهنگی نص.
- ۳- کراناک، جو (۱۳۷۷). کتاب آموزشی World Wide Web ترجمه محمدرضا آیت الله زاده. تهران انتشارات کیومرث.
- 4-Eric, H. Schnell (1996). *Writing for Web: A Primer for Librarians*
- 5-Rimmer, Stave (1996). *The Internet Graphic Toolkit*. USA: Mc Graw-Hill.
- 6-Kerr, Mark (1999). *How to Promote Your Web Site Effectively*. Aslib.
- 7-Davis, S. William & Yen, C. David (1999). *The Information System Consultation's Handbook: System Analysis and Design*. USA: CRC Press,
- 8-Nielson, Jakob (2000); *Designing Web Usability*. USA: New Reader Publishing.
- 9-Microsoft (1999); *Frontpage 2000 Manual*.
- 10-Magee, Stan and Tripp, Leonard (1998). *Guide to Standards and Specifications for Designing Web Software*. USA: Artech House Publishers

کلیاتی درباره وب گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی
مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

اهمیت و ضرورت

- ✓ ضرورت و فوریت معرفی فعالیتهای مهم و درخور توجهی که در مرکز، در گذشته و حال انجام شده و یا در دست انجام است
- ✓ لزوم ایجاد مجرای ارتباطی دو سویه با مخاطبین در داخل و خارج از کشور
- ✓ ایجاد جریان مناسب اطلاع رسانی در داخل مرکز
- ✓ ضرورت ثبت اطلاعات مربوط به فعالیتهای مرکز در قالبی مناسب و قابل دسترسی سریع

اهداف

- ارائه استانداردهای طراحی صفحه وب
- طراحی صفحه وب فارسی و انگلیسی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران
- انتقال اطلاعات طرحهای پژوهشی، اطلاع رسانی و رزومه اشخاص به محیط وب
- طراحی فرایند روزآمد نمودن اطلاعات در وب
- تهیه راهنمای درج و تغییر اطلاعات در وب

تعاریف کلی

وب (Web): وب عملاً مجموعه صفحاتی شبکه‌ای و به هم متصل است که مبین سایتهای بخصوص، در سراسر جهان هستند. این صفحات از پیوندهای ویژه‌ای برخوردار است که شکل متن متمایز شده یا گرافیک به خود می‌گیرند. هر صفحه‌وب از مجموعه‌ای از سندهای HTML تشکیل شده است.

پیوند فوق متنی یا زبان نشانگذاری فوق متن (Hypertext Markup Language) یک زبان پر طرفدار برای ایجاد صفحه وب است که ساختار متنی ویژه و استاندارد دارد. در این زبان می‌توان بخشهای یک سند را به یکدیگر یا اسناد دیگر ارتباط داد. مرورگرهای وب هستند که تعیین می‌کنند چه بخشهایی از سند HTML باید نمایش داده شود.

فعالیت‌های پژوهشی: فعالیتهایی که با تصویب شورای پژوهش مرکز یا با هماهنگی با مراکز دیگر انجام می‌گیرد (مانند طرحهای ملی). ملاک پژوهشی بودن فعالیتهای پژوهشی قبل از تشکیل شورای در مرکز، ذکر آنها در بخش طرحهای پژوهشی گزارش‌نهایی طرح «بررسی فعالیتهای اطلاع رسانی مرکز...» می‌باشد.

فعالیتهای اطلاع رسانی: کلیه اقداماتی که در زمینه گردآوری، سازماندهی، پردازش، ذخیره، اشتراک منابع و ارائه خدمات اطلاع رسانی در مرکز انجام می‌شود.

ویژگیهای وب فارسی مرکز (گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی)

وب فارسی مرکز با هدف اطلاع رسانی، ایجاد ارتباط با مخاطبان داخل و خارج کشور، بر اساس مصوبه شورای پژوهش و حمایت ریاست مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران طراحی شده است. از

از اطلاعات مرکز علمی ایران
تست شده است

آغاز کار پیدا بود که این مهم در چند مرحله قابل اجرا است. مرحله اول (کنونی) شامل طراحی ساختار، ایجاد صفحه ها و درج اطلاعات است.

پوشش اطلاعات

- پوشش و دامنه اطلاعاتی که در این مرحله در وب مرکز درج گردیده عبارتست از:
- اطلاعات طرحهای پژوهشی مرکز (پایان یافته و در دست اجرا) از سال ۱۳۷۰ تا نیمه دوم سال ۱۳۷۹ (اطلاعات کتابشناختی و چکیده)
 - اطلاعات مقالات «فصلنامه اطلاع رسانی» مرکز، از سال ۱۳۷۰ تا نیمه اول سال ۱۳۷۸ منتشر شده است (فارسی: تمام متن؛ انگلیسی: فقط اطلاعات کتابشناختی)
 - اطلاعات «انتشارات»، «فعالیت‌های اطلاع رسانی» و «گاه شماری وقایع» مرکز از آغاز تا نیمه اول سال ۱۳۷۹
 - اطلاعات مقالاتی که توسط اعضای هیئت علمی و کارشناسان مرکز در کنفرانسهای بین‌المللی ارائه شده است. (فارسی: تمام متن؛ انگلیسی: فقط اطلاعات کتابشناختی)
 - رزومه مدیران، اعضای هیئت علمی و کارشناسان
 - اخبار و تازه‌های اطلاع رسانی و پژوهش در زمینه اطلاع رسانی (محدوده زمانی نیمه اول سال ۱۳۷۹)
 - شرح وظایف و مأموریت‌های مرکز و بخشهای آن
 - گزارش‌های ویژه واحدهای مرکز

ساختار

ساختار وب، سلسله مراتبی بوده و در عین حال، صفحه ورودی (Entry Page) و خروجی (Exit Page) و صفحه هسته (Core Page) در آن پیش بینی شد است. تا دسترسی به صفحات مورد نظر وب سایت را تسریع و تسهیل گردد.

زبان

وب به دو زبان فارسی و انگلیسی طراحی شده است؛ با این تذکر که حجم اطلاعات بخش فارسی (به ویژه اطلاعات متن کامل) بسیار بیشتر و پوشش وسیعتری دارد. اطلاعات هر بخش از نظر گزینه های اصلی، شیوه ارائه اطلاعات و کیفیت اطلاعات متفاوت است.

نرم افزار

در طراحی وب از یک نرم افزار اصلی به نام FrontPage استفاده شده است. FrontPage مورد استفاده مجموعه نسبتاً کاملی از ابزار و امکانات لازم را برای ایجاد، مدیریت و انتشار سایت وب را دارا است. نسخه مورد استفاده چهارمین نگارش اصلی نرم افزار (تحت ویندوز) است و زیر عنوان FrontPage 2000 شناخته می شود. قابلیت‌های این نرم افزار شامل ایجاد صفحه های HTML، گزینه

های مربوط به فرمها و بازخورد آنها، توانایی ارتقاء یافته گرافیکی و جلوه های ویژه گرافیکی، طراحی قاب (Frame)، امکان استفاده از (Wizard) برای طراحی صفحه وب، تم های گرافیکی صفحه، امکانات جستجو، افزودن پایگاه اطلاعاتی، فعال سازی مباحثات در وب، انتشار سایت وب و دهها امکان و ابزار دیگر است.

در کنار این نرم افزار شرکت میکروسافت، از Microsoft Word، به عنوان نرم افزار پشتیبان، برای ایجاد صفحه هایی که دارای متن طولانی هستند و نیز طراحی اولیه بسیاری از صفحات استفاده شده است. تهیه فایل های متن کامل PDF نیز با بهره برداری از نرم افزار Adobe Acrobat 4.0 میسر شده است. نرم افزارهای جنبی که در زمینه تهیه ریزبرنامه ها، انجام امور گرافیکی و متحرک سازی از آنها استفاده شده است عبارتند از:

- ☐ Applet Menu Wizard 1.0
- ☐ LinkBot Pro 5.0
- ☐ Ulead GIF Animator 4.0
- ☐ WebShop Designer 5.0
- ☐ HyperSnap-DX 3.0

سایت وب طراحی شده از هر جهت قابلیت توسعه را دارا است و از آنجا که این طرح در مرحله نخست به پایان رسیده است، بدیهی است در برخی زمینه ها گزینه هایی ناقص یا اطلاعات جامع ارائه نشده باشد. این نقصان در توسعه وب قابل رفع است.

راهنمای ویرایش و بهنگام سازی صفحه های وب

هدف

هدف این بخش تشریح ضرورت بهنگام سازی اطلاعات وب و روش اجرای این مهم بر روی وب گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران است.

ضرورت

وجود وب روزآمد که بتواند توجه و علاقه مخاطبان را جلب کند، بستگی به چند عامل دارد:

- محتوا

- قالبهای عرضه اطلاعات

- ویژگیهای فنی (پیوندها، سرعت، ساختار مناسب و...)

- بهنگام بودن اطلاعات

در زمینه اهمیت بهنگام بودن اطلاعات ذکر این نکته کافیهست که یک وب سایت را کذبازدیدکنندگان خود را خیلی زود از دست خواهد داد، و این چیزی است که برای هیچ طراحی خوشایند نیست. جلوگیری از بروز چنین مشکلی منوط به پویایی مداوم اطلاعات وب و پشتیبانی مطلوب از آن است. از همین نقطه نظر است که معمولاً طراحان وب گزینه ای را در صفحه اصلی درج می کنند که نشان دهنده آخرین تاریخ بهنگام آن است. درج این گزینه با هدف احترام به وقت مخاطب و یا تشویق وی به ادامه بازدید از وب است و نشان می دهد که آیا از هنگام آخرین بازدید، تغییری در اطلاعات وب ایجاد شده است یا خیر.

آنچه که در بهنگام سازی باید کانون توجه باشد، افزایش کمی، کیفی و تغییر محتوایی اطلاعات است. تغییرات شکلی، ساختاری و گرافیکی، اگرچه در جای خود مطلوب و موجه است، اما ایجاد این گونه تغییرات بدون افزایش و تغییر محتوا در واقع فریب دادن مخاطبان و ساده لوح انگاشتن آنها است!

روشها

ویرایش و ایجاد تغییر در صفحه های وب می تواند به صورت متمرکز یا غیر متمرکز انجام شود. مقصود از تمرکز، گردآوری و تدوین اطلاعات و درج آن در وب توسط تیم پشتیبان وب است. در حالت غیرمتمرکز تیم پشتیبان فنی وب با این فرض که همه کسانی که بخشی از اطلاعات وب مربوط به آنان است حق دارند راساً به ویرایش صفحه های مربوط به خود بپردازند، تمهیداتی را می اندیشند که نیل به این هدف میسر گردد. قاعدتاً این نوع مشارکت افراد ذینفع در بهنگام سازی اطلاعات وب، نامحدود بدون مرز نیست. علت وجود محدودیت این است که خواسته های افراد ممکن است با یکدیگر متناقض و یا در مواردی ساختار کلی وب را تحت تاثیر قرار دهد، و چنین امری موجب آشفتگی شده و قابل قبول نخواهد بود.

اقدامات

عملیاتی کردن این کار نیازمند چهار اقدام اساسی است:

- ۱- تعریف حوزه کار مشارکت افراد در ویرایش وب
- ۲- مهیا کردن محیط نرم افزاری مشترک و هماهنگ با ساختار کلی وب
- ۳- پیش بینی فرایند درج تغییرات مورد نظر
- ۴- تهیه راهنمای مناسب برای مشارکت کنندگان

اقدامات برای مشارکت در بهنگام سازی وب	
تعریف حوزه کار مشارکت افراد در ویرایش	☒
مهیا کردن محیط نرم افزاری مشترک	☐
پیش بینی فرایند درج تغییرات مورد نظر	☐
تهیه راهنمای مناسب برای مشارکت کنندگان	☐

بخش ۱

تعاریف

ویرایش: ویرایش عبارتست از حذف، اضافه و تغییر اطلاعات وب در محدوده تعیین شده. افراد مشارکت کننده: شامل کسانی هستند که صفحه خاصی در وب مرکز به نام آنها وجود دارد و یا مدیریت گروه/ واحدی را عهده دار هستند که اطلاعات مربوط به فعالیت آنها در وب مرکز درج شده است.

محدوده ویرایش افراد

افراد، در محدوده فعالیتهای جاری خود در مرکز یا حوزه تخصصی خود با رعایت مقررات و شئونات، می توانند هرگونه که مایل باشند صفحه شخصی مربوط به خود را ویرایش و ساختار همان صفحه را با استفاده از نرم افزارهای معرفی شده، بخش (۲) و رعایت نکات مطرح شده در بخش (۳) و استفاده از راهنمایی های بخش (۴) مجدداً تعریف کنند.

محدوده ویرایش مدیران

مدیران مرکز می توانند با رعایت مفاد بخشهای (۱) (۲) و (۳) این راهنما علاوه بر ویرایش اطلاعات صفحه شخصی خود، اقدام به ویرایش اطلاعات مربوط به گزینه های مربوط به فعالیتهای واحد زیر نظر خود بپردازند. آنچه که بر اساس سیاست کلی از سوی ریاست مرکز ابلاغ و بر روی وب درج می شود از شمول این قاعده مستثنی می باشد.

ویرایش سایر بخشهای سایت وب مرکز

ارائه نظر و پیشنهاد در زمینه سایر اطلاعات وب که در حوزه های دوگانه اخیرالذکر نباشد، از سوی کلیه مخاطبان از جمله کارکنان و مدیران مرکز قابل پذیرش و بررسی است. این نظرات و پیشنهادها بر اساس فرایندی خاص (فرایند درج تغییرات بخش ۳) گردآوری و مورد ملاحظه قرار می گیرد. اعمال نظرات و پیشنهادهایی که از این طریق دریافت می گردد، برای مرکز الزامی نیست.

اقدامات برای مشارکت در بهنگام سازی وب	
تعریف حوزه کار مشارکت افراد در ویرایش	
مهیا کردن محیط نرم افزاری مشترک	☒
پیش بینی فرایند درج تغییرات مورد نظر	
تهیه راهنمای مناسب برای مشارکت کنندگان	

بخش ۲

محیط نرم افزاری

یکی از مشکلات کاربران فارسی زبان در طراحی وب درج کاراکترهای فارسی در محیطهای نرم افزاری موجود است. بر اساس تجارب به دست آمده اگرچه نرم افزارهایی مانند Adobe Golve

به ویژه نسخه 4.2 آن قابلیت‌ها و ویژگی‌های منحصر به فردی دارد، اما محیط مناسبی برای درج کاراکترهای فارسی نیست. از این گونه نرم افزارها می توان به این موارد اشاره کرد:

Web Page Construction Kit Deluxe
Web Publishing
Macromedia web designer

بنا براین نرم افزارهای مورد استفاده برای ویرایش و ایجاد صفحه های جدید FrontPage 2000 و Word 2000 می باشد. استفاده از این نرم افزارها به دلیل قابلیت‌های بسیار بالا و سازگاری آن برای درج کاراکترهای فارسی است. این نرم افزارها باید در محیط windows عربی نصب گردد تا امکان درج متون فارسی در آنها وجود داشته باشد.

در صورت استفاده از گرافیک، محیط نرم افزار، تاثیری در ماهیت کار نخواهد داشت مهم آن است که خروجی فایلها حتی الامکان با پسوند GIF یا PNG تهیه شود.

متن کامل مطالبی که در سایت وب مرکز درج می شود به صورت «متن» (TEXT) در محیط استاندارد میکروسافت (Word Document=DOC or HTML) و یا با استفاده از نرم افزار Adobe Acrobat 4.0 ME فایل‌های متن به PDF تبدیل می شود. در پیوست (۱) اطلاعات لازم در این زمینه ارائه شده است.

اقدامات برای مشارکت در بهنگام سازی وب	
تعریف حوزه کار مشارکت افراد در ویرایش	☐
مهیا کردن محیط نرم افزاری مشترک	☐
پیش بینی فرایند درج تغییرات مورد نظر	☒
تهیه راهنمایی مناسب برای مشارکت کنندگان	☐

بخش ۳ فرایند بهنگام سازی

۱- گروههای پژوهشی

جدول (۱) شرح اقداماتی که در حوزه فعالیت گروههای پژوهشی است *

نوع اقدام	مجری	خروجی	کد فعالیت	اقدام نهایی **
ویرایش صفحه شخصی اعضای گروه	اعضای گروه	فایل HTML	۰۱	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
ویرایش صفحه گروه پژوهشی	مدیر گروه	فایل HTML	۰۲	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
افزودن اطلاعات جدید به صورت فایل	مدیر گروه	فایل HTML	۰۳	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
پیشنهاد ویرایش سایر بخشهای سایت وب	اعضای گروه	فرم پیشنهادها	۰۴	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir

* چرخه زمانی بهنگام سازی، متغیر و با نظرافراد ذیربط/ مدیر گروه پژوهشی تعیین می شود
** جهت سهولت اقدام نهایی، فرم الف به صورت نرم افزار طراحی شده است که در اختیار کاربران قرار می گیرد

مرکز اطلاعات و ارتباطات علمی ایران
موسسه تخصصی زبان

۲- شورای پژوهش مرکز

جدول (۲) شرح اقداماتی که در حوزه فعالیت شورای پژوهش است *

نوع اقدام	مجری	خروجی	کد فعالیت	اقدام نهایی
ویرایش صفحه شورای پژوهش	دبیر شورای پژوهش	فایل HTML	۰۲	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
درج اطلاعات طرحهای پژوهشی مرکز	کارشناس دبیرخانه	فایل HTML	۰۵	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
درج خبرنامه (دبیرنامه)	کارشناس دبیرخانه	فایل HTML	۰۶	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
درج اخبار پژوهشی (تازه های پژوهش)	کارشناس دبیرخانه	فایل HTML	۰۷	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
درج اطلاعات (متن کامل طرحهای پژوهشی)	کارشناس دبیرخانه	فایل HTML یا PDF	۰۸	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir

* چرخه زمانی بهنگام سازی، متغیر و با نظر دبیر شورای پژوهش یا نظر شورای پژوهش مرکز تعیین می شود.

۳- واحدهای اجرایی

جدول (۳) شرح اقداماتی که در حوزه فعالیت واحدهای اجرایی است *

نوع اقدام	مجری	خروجی	کد فعالیت	اقدام نهایی
ویرایش صفحه شخصی اعضای واحد	اعضای واحد	فایل HTML	۰۱۱	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
ویرایش صفحه واحد	مدیر واحد	فایل HTML	۰۱۲	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
افزودن اطلاعات جدید به صورت فایل	مدیر واحد	فایل HTML	۰۱۳	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
پیشنهاد ویرایش سایر بخشهای سایت وب	اعضای واحد	فرم پیشنهادها	۰۱۴	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir

* چرخه زمانی بهنگام سازی بر اساس تشخیص افراد ذیربط / مدیر واحد تعیین می شود.

جدول (۴) شرح سایر اقداماتی که در حوزه فعالیت گروههای پژوهشی است

نوع اقدام	مجری	خروجی	کد فعالیت	چرخه زمانی	اقدام نهایی
دریافت فایل های نظرخواهی	روابط عمومی	-	۰۱۵	-	-
گزارش فعالیتهای مرکز و انعکاس نظرات مخاطبان سایت وب مرکز	روابط عمومی	فایل HTML و فرم	۰۱۶	۳ ماه	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
گاهشماری رویدادها	روابط عمومی	فایل HTML	۰۱۷	۳ ماه	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
انتشارات	روابط عمومی	فایل HTML	۰۱۸	۱ ماه	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
مقالات همایشهای بین المللی	روابط عمومی	فایل HTML	۰۱۹	۶ ماه	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
پیوند با سایتهای وب اینترنت	روابط عمومی	تکمیل فرم	۰۲۰	۱ ماه	تکمیل فرم (الف-۱)
مراکز اطلاع رسانی داخلی، خارجی و دانشگاهها	روابط عمومی	تکمیل فرم	۰۲۱	۲ ماه	تکمیل فرم (الف-۱)
درج اطلاعات بخش تازه ها	روابط عمومی	فایل HTML	۰۲۲	۷ روز	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
بخش انگلیسی (انتخاب و ترجمه از بخش فارسی)	روابط عمومی	فایل HTML	۰۲۳	۱ ماه	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
کمیسیون اطلاع رسانی	دفتر ریاست مرکز	فایل HTML	۰۲۴	۱۵ روز	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir

جدول (۴- ادامه) شرح سایر اقداماتی که در حوزه فعالیت واحدها/گروههای پژوهشی قرار می گیرد

نوع اقدام	مجری	خروجی	کد فعالیت	چرخه زمانی	۱- اقدام نهایی
برنامه استراتژیک مرکز	دفتر ریاست مرکز	فایل HTML	۰۲۵	*	تکمیل و ارسال فرم (الف-۱) به نشانی پست الکترونیکی: webedit@irandoc.ac.ir
دریافت فایل‌های پیشنهاد طرح پژوهشی	دبیرخانه شورای پژوهش	-	۰۲۶	-	-
دریافت فایل‌های دفتر اشتراک منابع	دفتر اشتراک منابع	-	۰۲۷	-	-
رسانی نشریه علوم اطلاع	-	-	-	۳ ماه	توضیح: در تشکیلات کنونی مرکز جایگاه خاصی برای این فعالیت پیش بینی نشده است.
مجله الکترونیکی	-	-	-	۱۵ روز	توضیح: در تشکیلات کنونی مرکز جایگاه خاصی برای این فعالیت پیش بینی نشده است
ایجاد صفحه های جدید	تیم مدیریت سایت وب مرکز	-	۰۲۸	*	-
نصب فایل‌های مورد نیاز در گزینه دریافت فایل	تیم مدیریت سایت وب مرکز	-	۰۲۹	*	-
به روز آوری صفحه راهنما	تیم مدیریت سایت وب مرکز	-	۰۳۰	*	-
بازبینی ساختار سایت وب	تیم مدیریت سایت وب مرکز	-	۰۳۱	*	-
انتقال، تبدیل و اصلاح فایل‌های آماده شده (واحدها /گروههای پژوهشی) به محیط سایت وب	تیم مدیریت سایت وب مرکز	-	۰۳۲	*	-

* چرخه زمانی بهنگام سازی به تناسب فعالیت و تشخیص ریاست مرکز تعیین می شود.

اقدامات برای مشارکت در بهنگام سازی وب	
تعریف حوزه کار مشارکت افراد در ویرایش	
مهیا کردن محیط نرم افزاری مشترک	
پیش بینی فرایند درج تغییرات مورد نظر	
تهیه راهنمای مناسب برای مشارکت کنندگان	☒

بخش ۴

راهنمای ویرایش صفحه وب

استفاده از Word و FrontPage برای ویرایش و ایجاد صفحه وب

۱- استفاده از Word برای ایجاد صفحه وب

الف. ایجاد صفحه جدید:

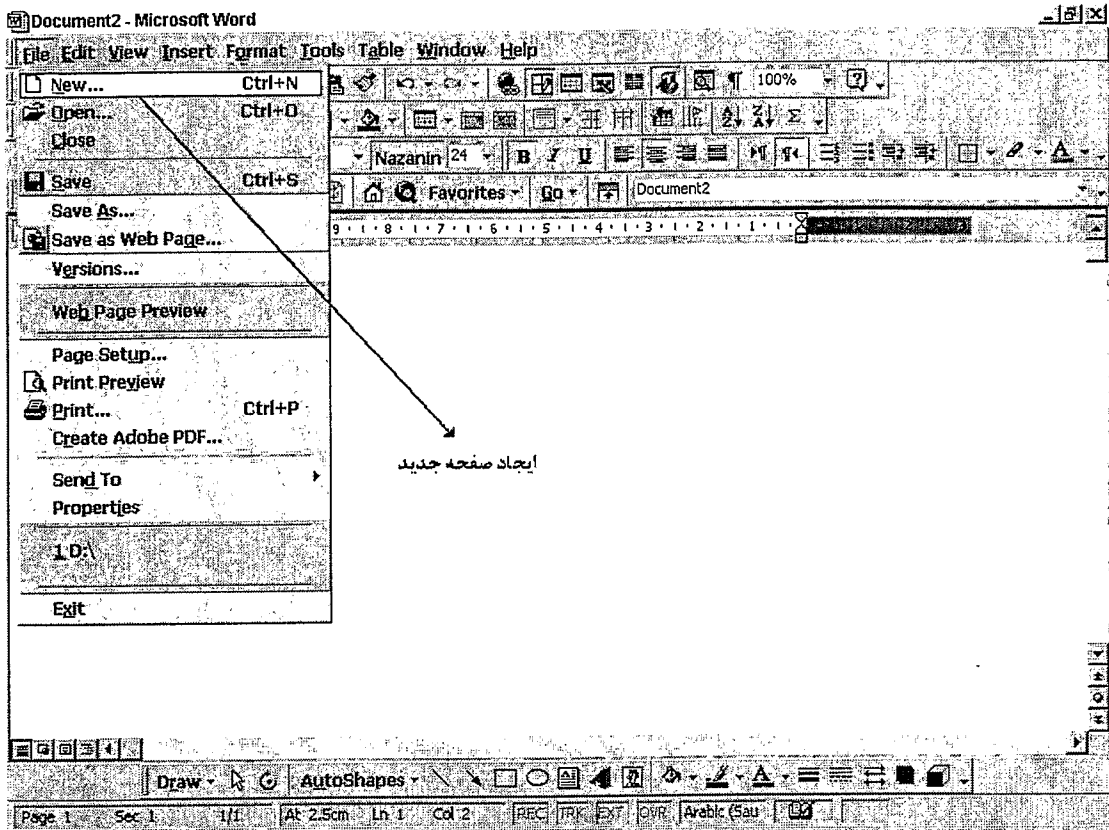
محیط Word کاملاً کاربرپسند است و استفاده از آن در حد نیازهای معمولی و روزمره، هیچگونه دشواری ندارد. راهنمایی‌هایی که ارائه می‌شود در واقع آموزش Word بطور کامل نیست، بلکه تنها در حد ایجاد سند و ضبط آن است. از این رو پیشنهاد می‌شود از منابع کمکی، مانند کتب راهنمای نرم افزار برای استفاده بهینه بهره‌مند شوید. آنچه در این راهنما ذکر شده است، در واقع چهارچوبهای طراحی صفحه وب مطابق استانداردهای نرم افزار Microsoft Internet Explorer است.

نکته: برای درج مطالب فارسی فقط از قلم «نازنین(Nazanin)» استفاده نمایید؛ قلمهای لاتین محدودیتی ندارد.

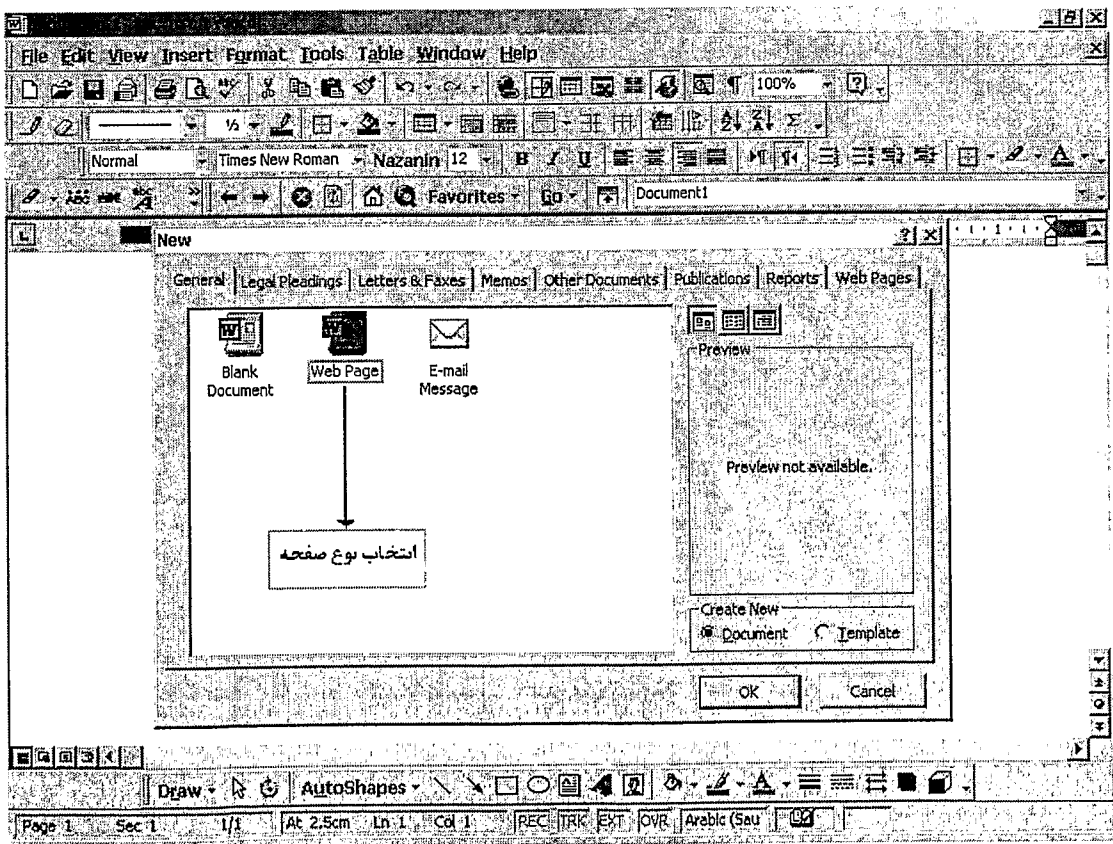
یادآوری: صفحه باید دارای کادری باشد که هنگام نمایش در نمایشگرها، با میزان وضوح پایین دچار مشکل نشود به طوری که نوار راهبری پایین صفحه نمایش نمایان نشود. عرض صفحه حد اکثر باید در نمایش حالت وب (View Web Layout) ۲۱ سانتیمتر باشد. در عین حال، می‌توانید با قرار دادن نمایشگر در وضوح ۸۰۰×۶۰۰ نتیجه کار خود را در مرورگر بیازمایید.

قدم اول

با اجرای word پنجره اصلی نمایان می‌شود (شکل ۱) از روی نوار میله ابزار گزینه File را انتخاب و سپس گزینه New را انتخاب کنید. منو محاوره‌ای نمایش داده می‌شود که در آن باید نوع سندی که می‌خواهید ایجاد کنید، مشخص نمایید. (شکل ۲). روی گزینه web Page دوبار کلیک کنید.

شکل (۱) ایجاد صفحه جدید

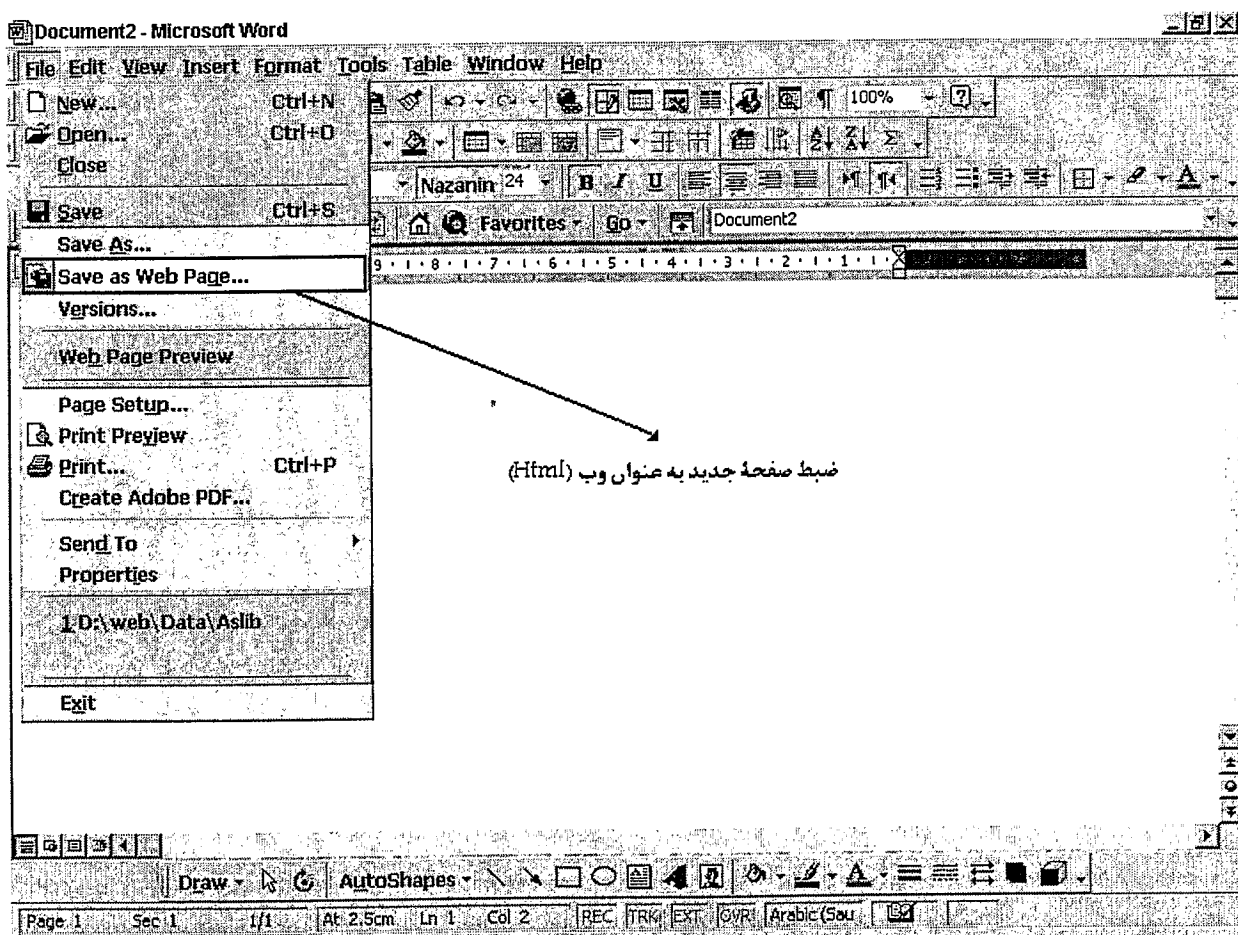
شکل (۲) انتخاب نوع صفحه

قدم دوم

اکنون محیط برای درج مطالب آماده است. با استفاده از کلیدهای ترکیبی Alt+ Right Shift صفحه کلید شما فارسی و با فشردن Alt+ Left Shift صفحه کلید لاتین خواهد شد. برای راست چین کردن مطالب درج شده (فارسی) از کلیدهای Ctrl+ Right Shift و برای چپ چین کردن آن (لاتین) از کلیدهای Ctrl+Left Shift را توأم فشار دهید.

قدم سوم

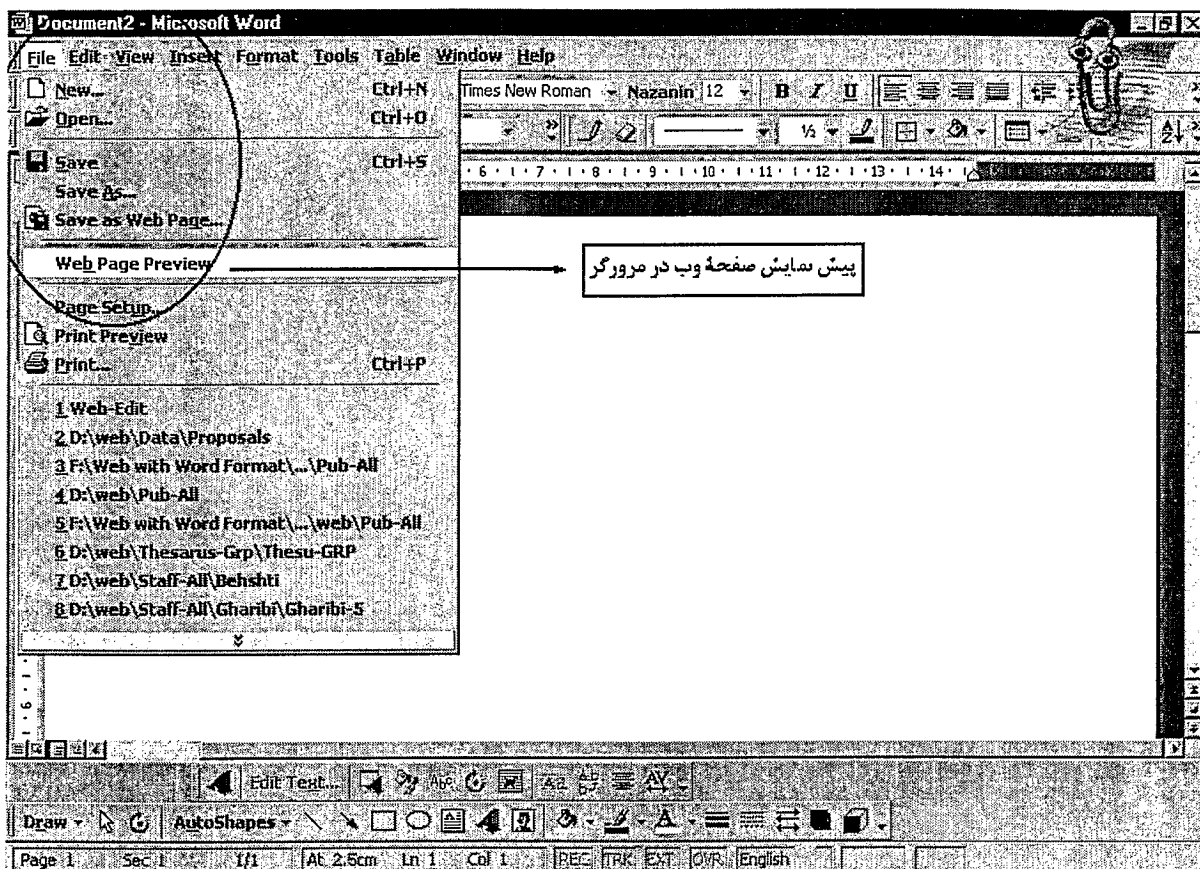
اطلاعات و مطالب مورد نظر را (با توجه به میزان آشنایی با محیط Word) درج نموده از منوی میله ابزار، گزینه File را انتخاب و سپس روی گزینه Save as Web Page کلیک کنید. (شکل ۳) نامی را (ترجیحاً لاتین) برای فایل درج نموده و روی گزینه Save کلیک کنید.

شکل (۳) ضبط صفحه

قدم چهارم

برای حصول اطمینان از صحت قالب بندی صفحه و مشاهده نتیجه کار خود از منوی میله ابزار گزینه فایل و سپس گزینه Web Page Preview را انتخاب و صفحه را در مرورگر وب ببینید و در صورت اطمینان از صحت کار فایل را ضبط کرده و ببندید (شکل ۴)

شکل (۴)

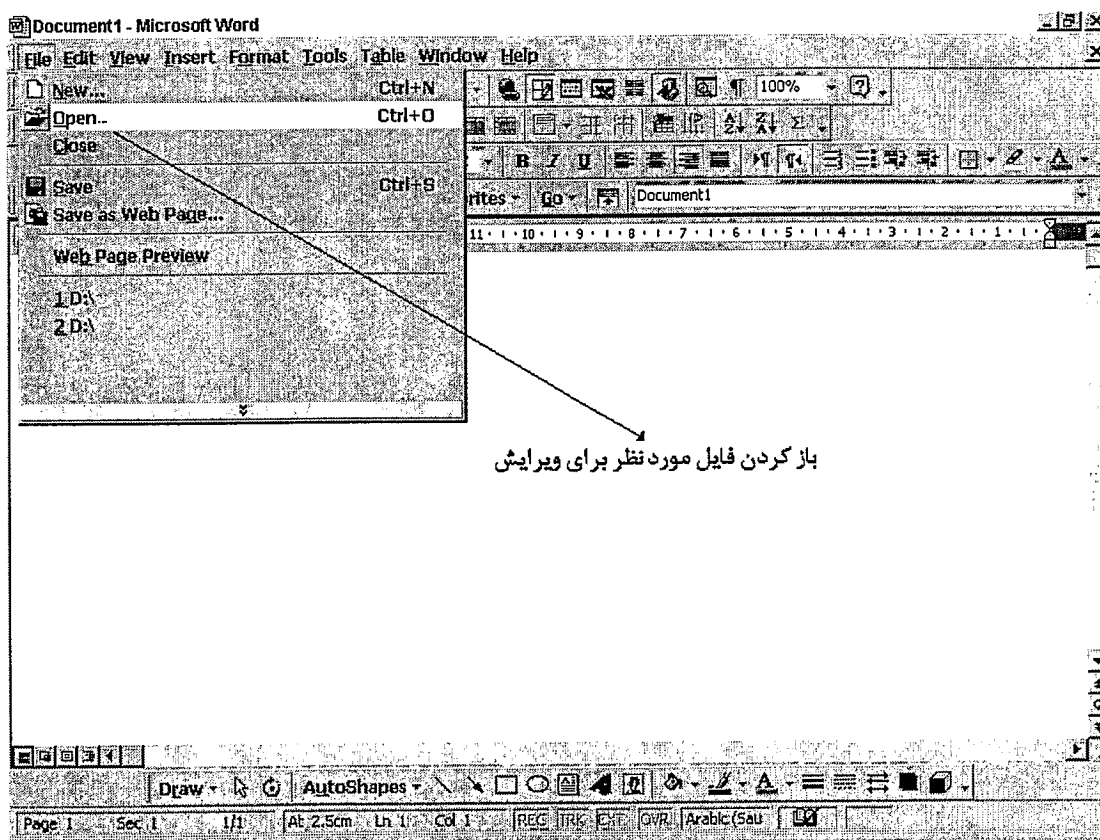
ب- ویرایش فایل (های) موجود سایت وب

- تذکر: فایل‌های اصلی موجود مربوط به گروه‌های پژوهشی و واحدهای مرکز و نیز فایل صفحه شخصی مدیران، اعضای هیئت علمی و کارشناسان به نشانی پست الکترونیکی آنها ارسال میگردد.
- نکته: اغلب صفحه‌هایی که می‌توان آنرا در مرورگر مشاهده کرد با استفاده از قابلیت‌های مرورگر می‌توان صفحه (های) مورد نظر را به صورت Off line روی دیسک ذخیره و اقدام به ویرایش آنها کرد. روش کار چنین است:
- هنگامی که صفحه مورد نظر در مرورگر نمایش داده شد، روی گزینه File مرورگر کلیک نموده و سپس Save as را برگزینید.
 - محلی را برای ذخیره فایل اصلی و اطلاعات آن از جمله عناصر گرافیکی انتخاب کنید. بهتر است یک شاخه (Folder) مشخص برای این کار در نظر گرفته شود.

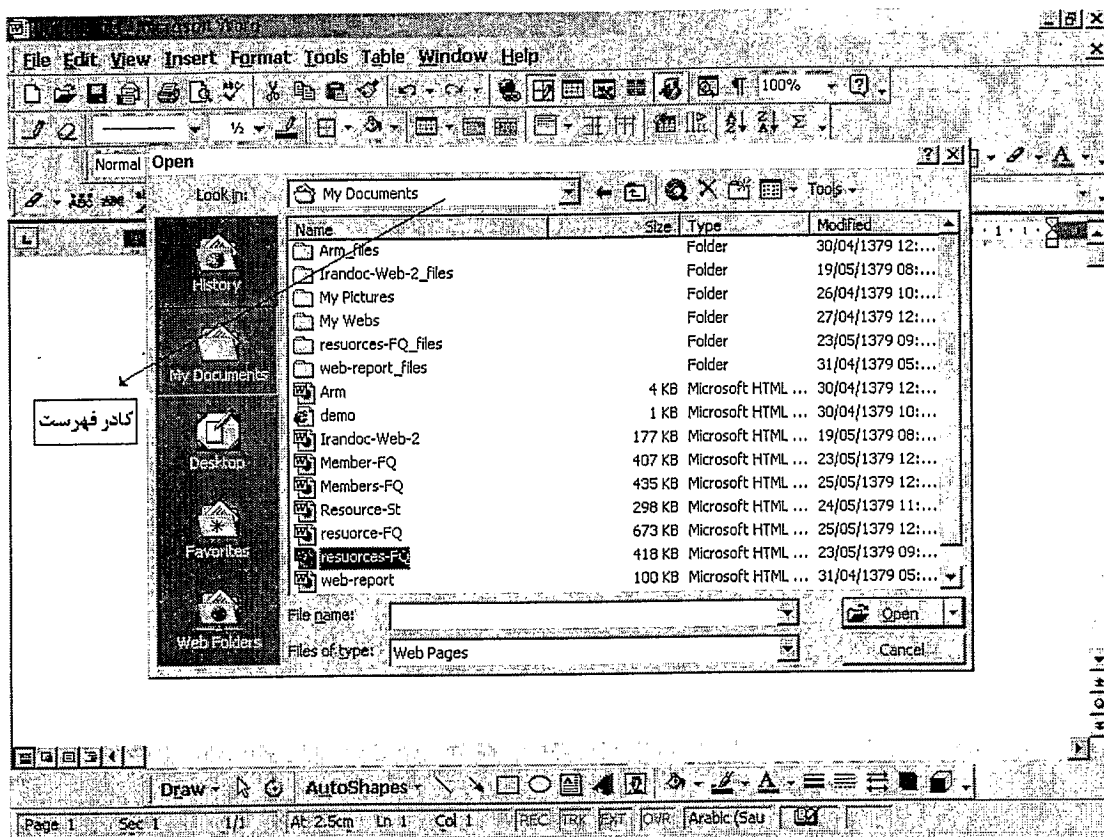
- با کلیک دکمه سمت راست ماوس روی فایل اصلی که الزاماً HTML است گزینه Edit را انتخاب کنید. در صورتی که ویرایشگر مناسب روی سیستم شما نصب شده باشد، (Word, FrontPage, Golive, Macromedia) صفحه وب در محیط نرم افزار ویرایشگر بارگذاری شده و می توانید تغییرات لازم در آن ایجاد کنید. (اگر از زبان برنامه نویسی مانند جاوا شامل Applets و Scripts در صفحه استفاده شده باشد قادر به تغییر آنها نخواهید بود)
- پس از ویرایش می توانید فایل را به همان نام یا نام دیگر (فقط به صورت Off line ذخیره نمایید).

قدم اول:

از منوی میله ابزار، ابتدا روی گزینه File و سپس Open کلیک کنید. مسیر فایل را مشخص نموده و روی گزینه Open کلیک کنید. در حالت معمول شروع اجرای Word «کادر مکالمه» مسیر پوشه «Documents My» نشان داده می شود است. اگر فایل مورد نظر در محلی دیگر است با استفاده از «کادر فهرست» محل آنرا مشخص و روی گزینه Open کلیک کنید. (شکل ۵ و ۶)

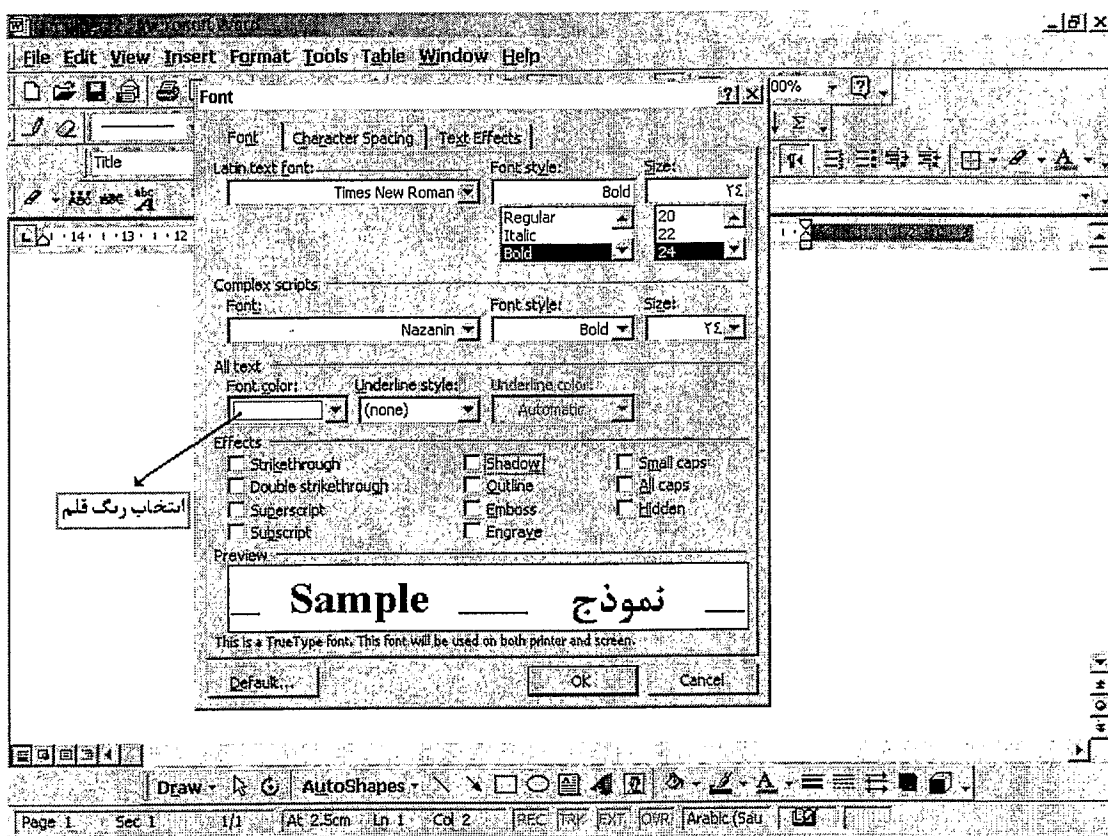
شکل (۵)

شکل (۶)

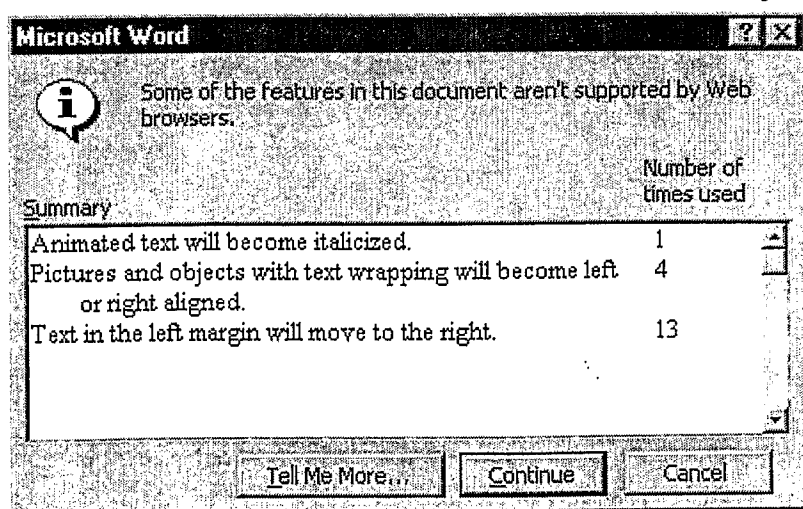
قدم دوم:

تغییرات مورد نظر (افزودن یا حذف و تغییر متن، گرافیک، تصویر و...) را اعمال نموده و در مواردی «پیوند» های صفحه تغییر می یابد، محل پیوند را با استفاده از رنگ متفاوت از متن مشخص نمایید. رنگ قلم را می توانید با کلیک روی Format، گزینه Font Color از محل میله ابزار تغییر دهید. (شکل ۷) سپس گزینه File را انتخاب و سپس روی گزینه Save as Web Page کلیک کنید. نامی را (ترجیحا لاتین) برای فایل درج نموده و روی گزینه Save کلیک کنید. با خاتمه کار علاوه بر فایل اصلی که دارای پسوند HTML یک «پوشه» (Folder) نیز با نام طولانی تر ساخته می شود که حاوی اطلاعات گرافیکی و زمینه صفحه است. به عنوان مثال، اگر نام فایل اصلی Lib.htm باشد، نام «پوشه» Lib_files خواهد بود. اگر محل فایل اصلی با استفاده از فرمانهای سیستم عامل تغییر یابد و این «پوشه» همراه آن نباشد، فقط اطلاعات متن نمایش داده می شود و سایر عناصر صفحه حذف خواهد شد. تغییر محل فایل با استفاده از Save As در محیط Word هیچ اشکالی ایجاد نمی کند، چون مجدداً فایل‌های مورد نیاز را خواهد ساخت.

شکل (۷)

نکته: برخی از جلوه های ویژه در محیط Word و Power point از مجموعه نرم افزارهای Office (2000) توسط مرورگرها پشتیبانی نمی شود. هنگام ضبط فایل به صورت html معمولاً پیغامی حاوی اطلاعاتی در این مورد، نمایش داده می شود (شکل ۸). غالب جلوه های ویژه قلمها در محیط در تهیه صفحه وب کاربرد ندارد. به جا است یادآوری شود که استفاده از FrontPage ، چنین محدودیتهایی ندارد.

شکل (۸)

یادآوری: برای درج تصاویر در صفحه وب می توانید به سه شکل عمل کنید:

الف - درج تصاویر در صفحه وب (FrontPage یا Word) با استفاده از روش « Copy (Cut) and paste». در این حالت تصویر مورد نظر را با استفاده از کلید سمت راست ماوس کپی یا برش کرده - از منوی Edit میله ابزار نیز می توانید استفاده کنید- و پس از بازگشت به محیط صفحه وب، با استفاده از کلید سمت راست ماوس آنرا به صفحه بچسبانید (Paste).

ب - استفاده از Clip Art در Word و FrontPage از منوی میله ابزار گزینه Insert و سپس picture را انتخاب و منبع دسترسی به تصویر را Clip Art تعیین کنید.

پ - استفاده از گزینه From File. مطابق روش بند ب عمل کرده و گزینه From File را برگزینید. در این حالت، باید از نام فایل و محل قرار گرفتن آن آگاه باشید.

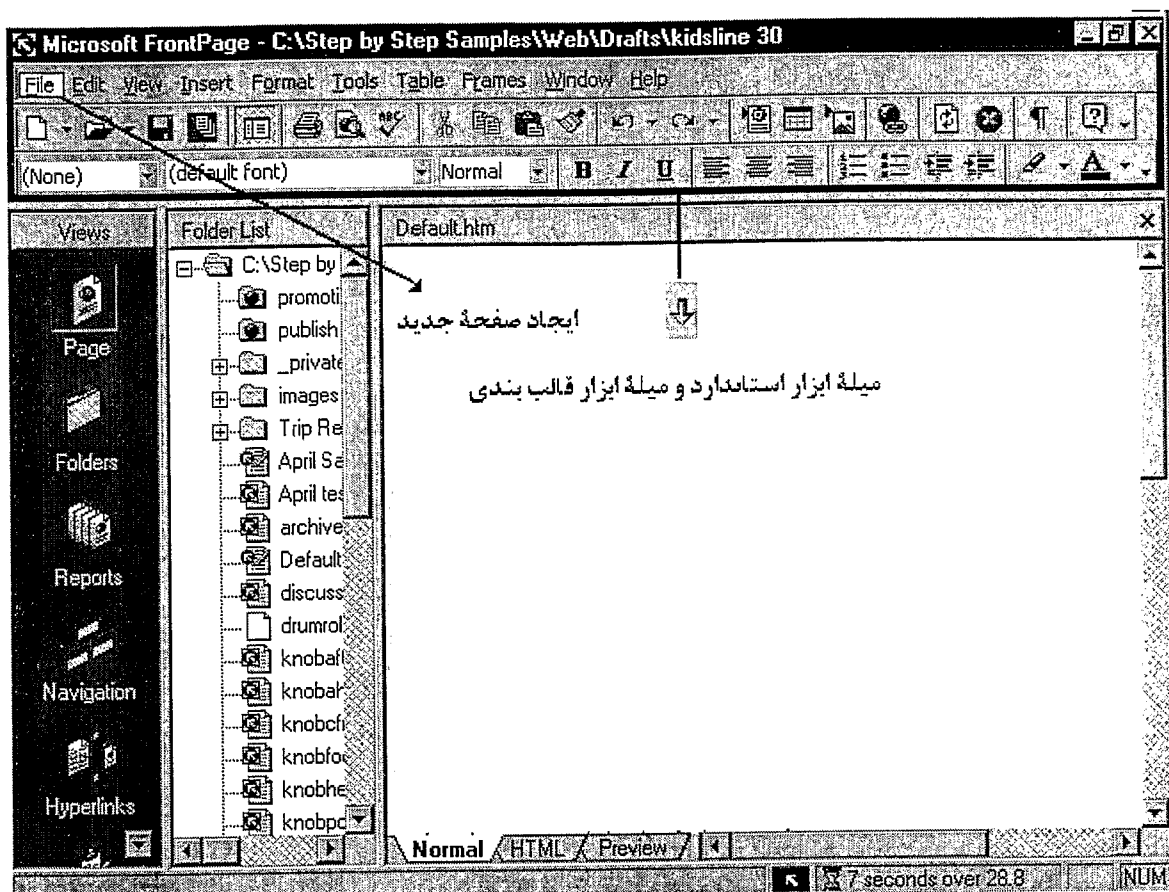
۲- استفاده از FrontPage برای ایجاد صفحه وب:

کار با این نرم افزار اختصاصی ایجاد سایت وب، نیز همانند Word برای رفع نیازهای معمول (و نه حرفه ای) چندان دشوار نیست. FrontPage یکی از نرم افزارهای مجموعه Office 2000 است که برای ویرایش یا ایجاد صفحه وب بدان نیاز دارید. امکانات آن در ایجاد صفحه وب بسیار فراتر از Word و بسیاری از نرم افزارهای تخصصی مشابه است.

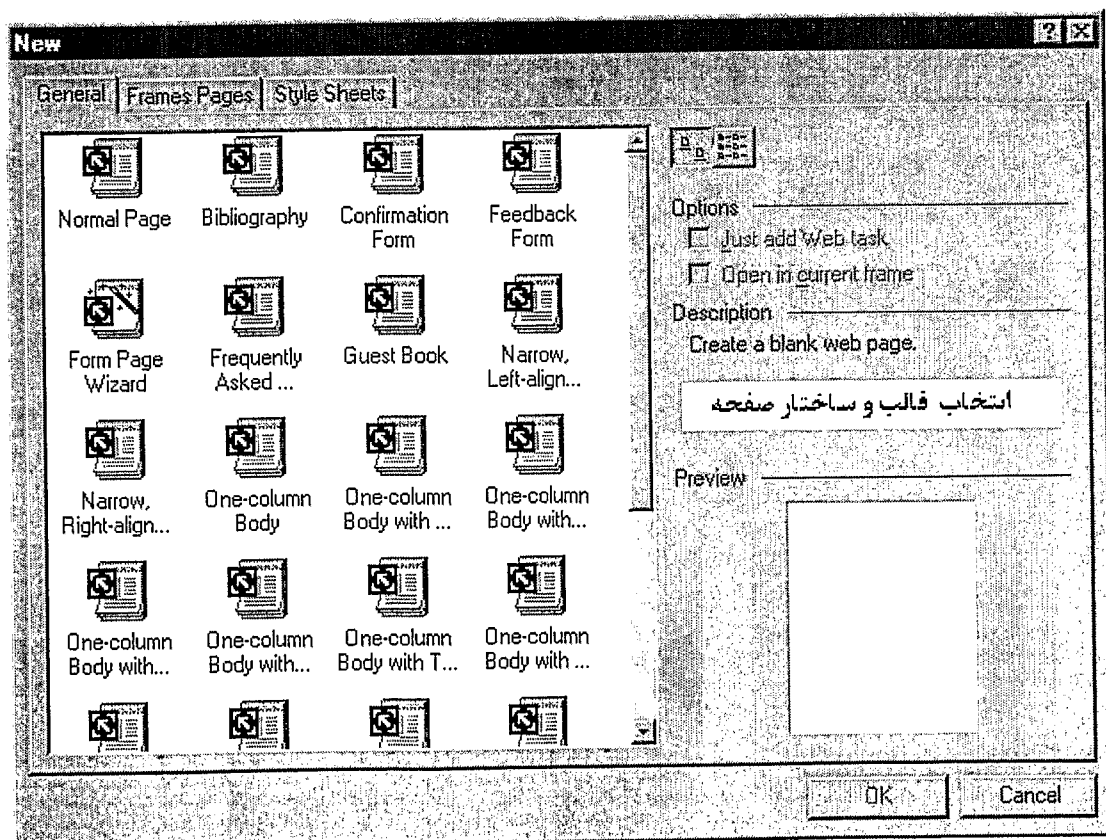
نکته : برای درج مطالب فارسی فقط از قلم «نازنین(Nazanin)» استفاده نمایید؛ قلمهای لاتین محدودیتی ندارد.

قدم اول

با اجرای FrontPage پنجره اصلی نمایان می شود. از روی میله ابزار گزینه File و سپس گزینه New را انتخاب کنید. منو محاوره ای نمایش داده می شود که در آن (قالب) انواع گوناگونی از صفحات وب که می خواهید ایجاد کنید، در آن وجود دارد. (شکل ۱۰ و ۹). گزینه پیش فرض Normal Page است. پس از انتخاب قالب صفحه - که در هر حال قابل تغییر و ویرایش است- اطلاعات خود را در صفحه وارد کنید.

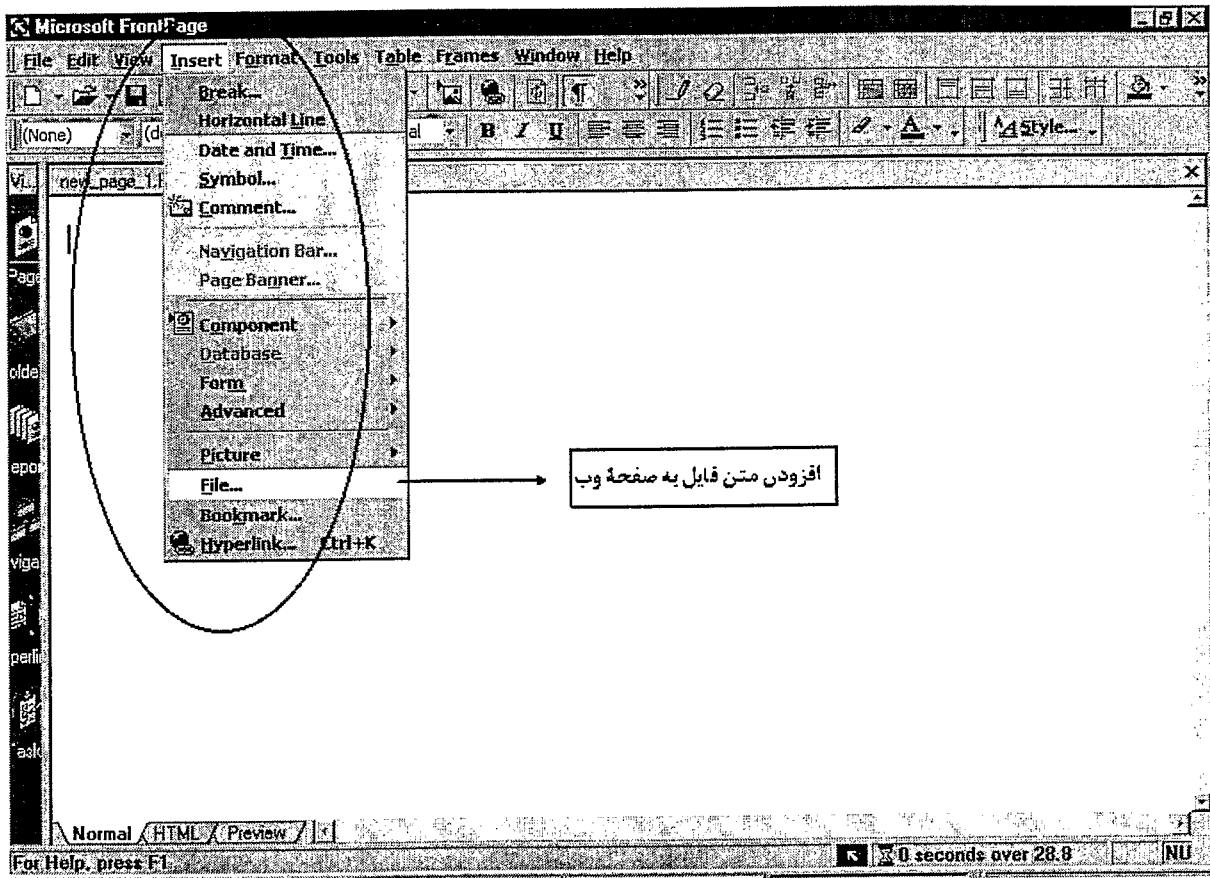

شکل (۹)

شکل (۱۰)

شما می توانید اطلاعات فایل (تحت Windows) خود را مستقیماً از طریق منوی Insert در صفحه وب وارد کنید. اگر فایل متن، فارسی است - به دلیل مشکلات موجود برای درج کاراکتر فارسی در FrontPage - پیشنهاد می شود قبلاً فایل را در محیطی مانند Word قالب بندی و ویرایش کرده و سپس به محیط FrontPage منتقل سازید. (شکل ۱۱)

شکل (۱۱)

قدم دوم

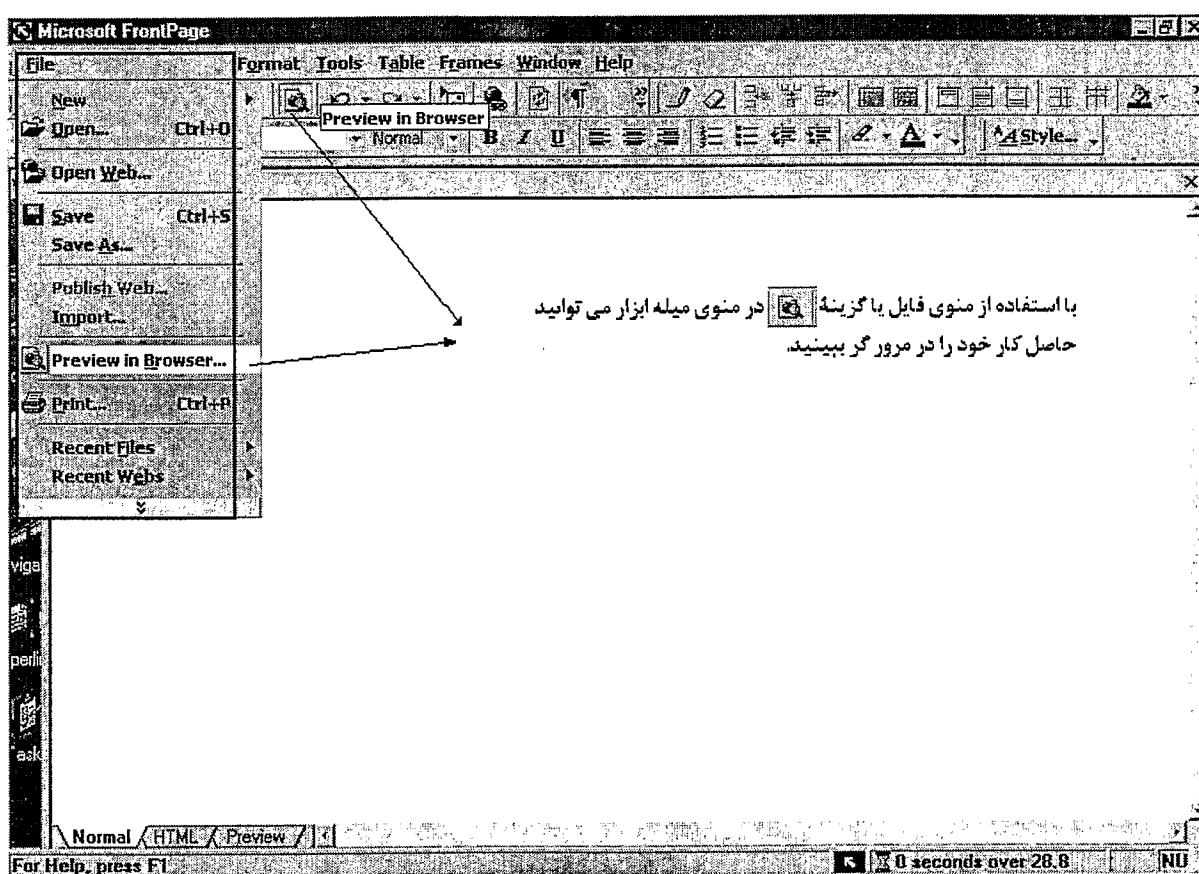
با پایان گرفتن درج اطلاعات در صفحه و انتخاب گزینه Save یا Save As و درج نام صفحه، نرم افزار FrontPage طی نمایش کادرهای مکالمه با کاربر، فایل‌های گرافیکی مورد نیاز را نامگذاری و ایجاد می کند. کلیه این فایل‌ها جزئی از فایل اصلی بوده و در هرگونه جابجایی باید همراه آن منتقل شوند.

نکته: اگر صفحه ای را در محیط Word طراحی کرده باشید، نمی توانید در محیط FrontPage آنرا ویرایش کنید و با دوبار کلیک کردن آن، به صورت خودکار در محیط Word باز می شود. برای

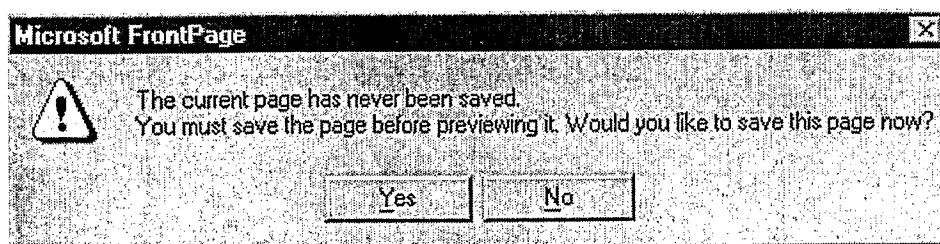
تبدیل آن به صفحه قابل ویرایش با FrontPage راه دیگری وجود دارد که ذکر آن با توجه به مشکل ویرایش فارسی در FrontPage چندان ضروری نیست.

قدم سوم

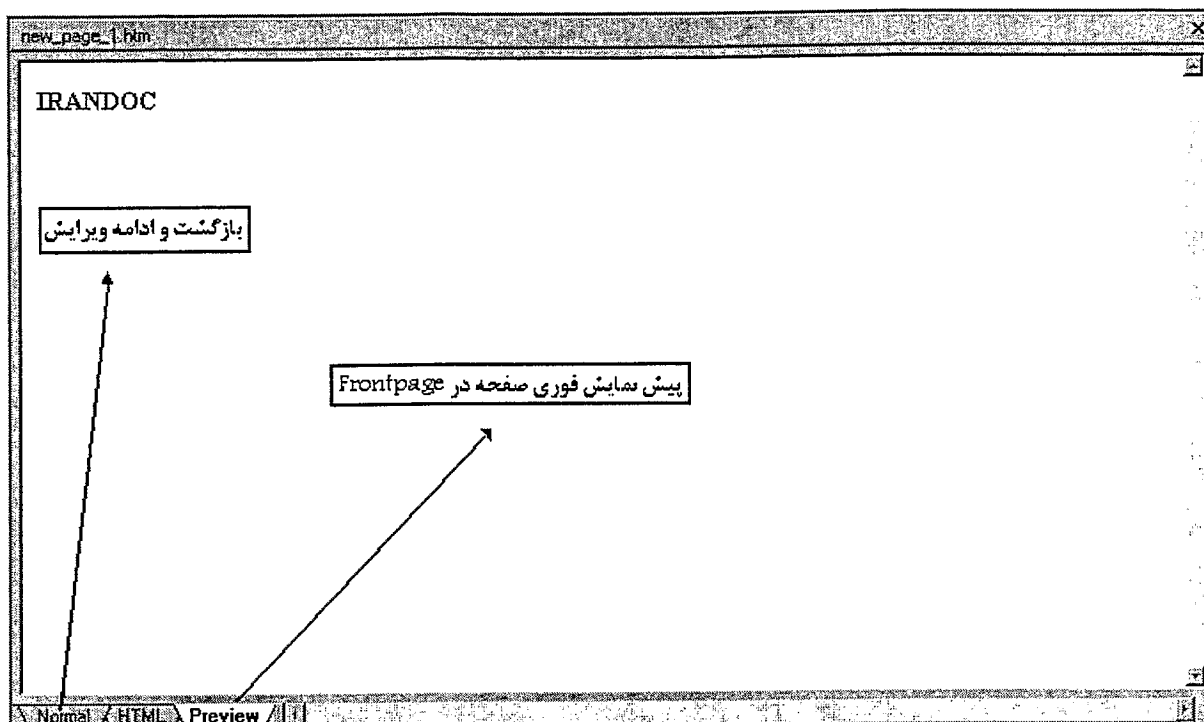
پس از ضبط فایل، با استفاده از گزینه پیش نمایش در مرورگر (Preview in Web Browser) (شکل ۱۲) نتیجه کار را مشاهده و تغییرات را ادامه یا فایل را ببندید. اگر فایل را قبلاً ضبط نکرده باشید در منوی محاوره ای ضبط فایل را از شما سؤال خواهد کرد. (شکل ۱۳). راه ساده تری در FrontPage برای پیش نمایش وجود دارد. (شکل ۱۴) گزینه Preview در پایین صفحه، بدون استفاده از مرورگر بسیاری از عناصر و قالب نمایش اطلاعات را در صفحه نشان می دهد.

شکل (۱۲)

شکل (۱۳)

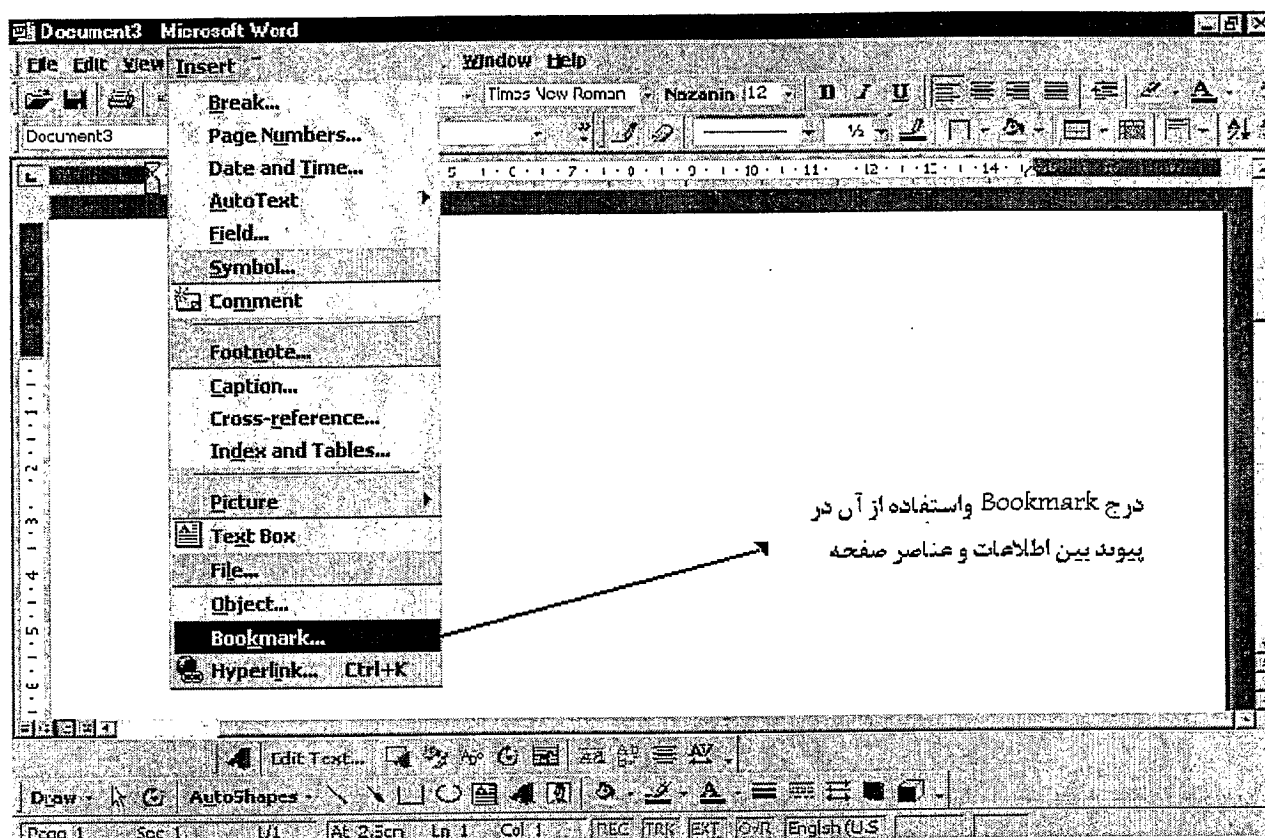
شکل (۱۴)

راهنمای ایجاد پیوند بین عناصر صفحه (ها)

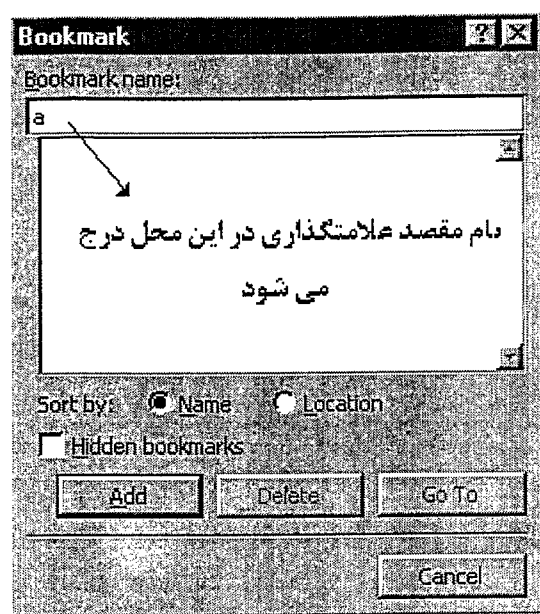
ایجاد پیوند (Link) بین مطالب یک صفحه یا صفحه های دیگر در محیط Word و FrontPage تا حدودی بطور یکسان انجام می گیرد. تفاوت های موجود تاثیر چندانی در کیفیت کار ندارد.

۱- پیوند بین مطالب یک صفحه: مطلب (واژه های) مورد نظر را با فشردن کلید سمت راست ماوس و کشیدن آن تا انتهای محل آخرین کاراکتر، علامتگذاری (Mark) کنید. از منوی میله ابزار گزینه «درج» (Insert) و سپس گزینه Bookmark را انتخاب کنید (شکل ۱۵). در محیط Word باید با استفاده از کاراکترهای (و نه اعداد) لاتین نامی را که می تواند حتی یک حرف باشد، در محل Bookmark Name درج کنید (نام هر Bookmark را باید یادداشت و یا به خاطر بسپارید، چون در پیوند دادن بدان نیاز دارید). پس از درج نام، روی گزینه Add کلیک کنید. (شکل ۱۶) عبارت یا واژه (های) مذکور اکنون آماده پیوند به هر مکان یا واژه دیگر در همان صفحه است. حال باید عبارت یا واژه (هایی) که مایل به پیوند آن با واژه یا محل علامتگذاری شده هستید با استفاده از کلید سمت راست ماوس و کشیدن آن، علامتگذاری و سپس بدون آنکه کلیدهای ماوس را فشار دهید، از منوی میل ابزار گزینه Insert و سپس گزینه Hyperlink را انتخاب کنید. (استفاده از کلیدهای ترکیبی Ctrl+K ساده و مناسبتر است). کادر محاوره ای نمایش داده می شود که نام مقصد «پیوند» را سوال می کند. (شکل ۱۷) گزینه Bookmark را انتخاب و نام مورد نظر - که قبلا ذکر شد- از لیستی که نمایش داده می شود انتخاب کنید. با تایید عملیات «پیوند» ب صورت یکسویه برقرار می شود. تایید صحت انجام کار با تغییر رنگ و خط زیر عبارت مشخص خواهد شد. یعنی از

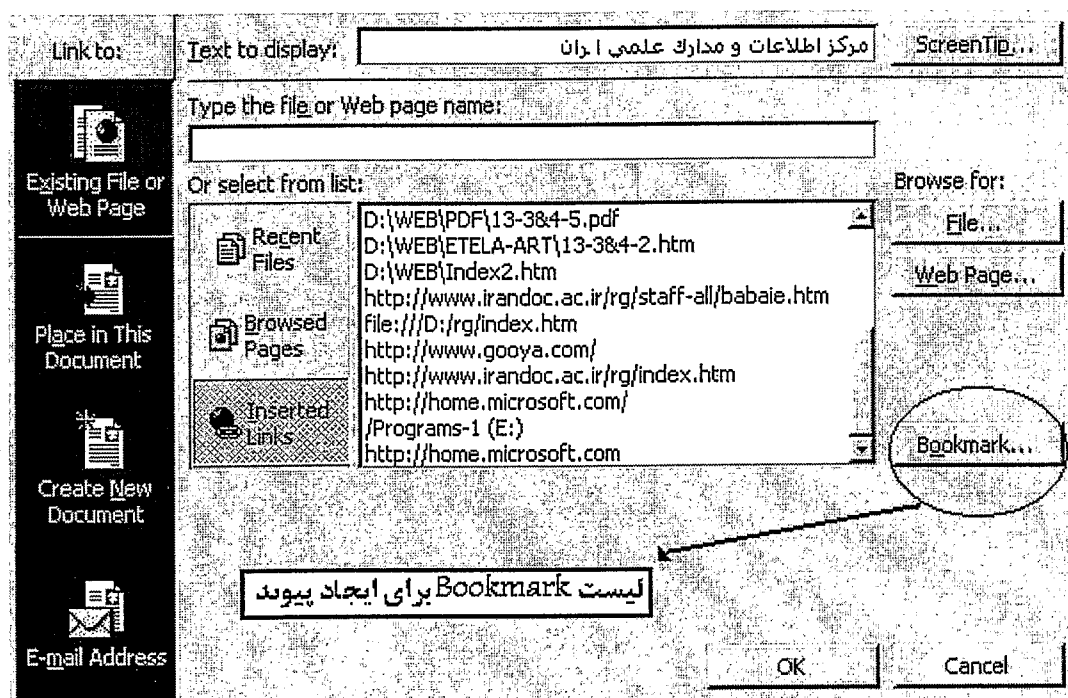
محل «پیوند» می توان به محل علامتگذاری شده رفت، اما برای عکس این کار بدون انجام عملیات معکوس - علامتگذاری محل «پیوند» به عنوان Bookmark و طی مراحلی که ذکر شد- امکانپذیر نیست. در واقع چنین پیوندهای دوسویه ای هم در یک صفحه واحد چندان مورد نیاز نخواهد بود.

شکل (۱۵)

شکل (۱۶)

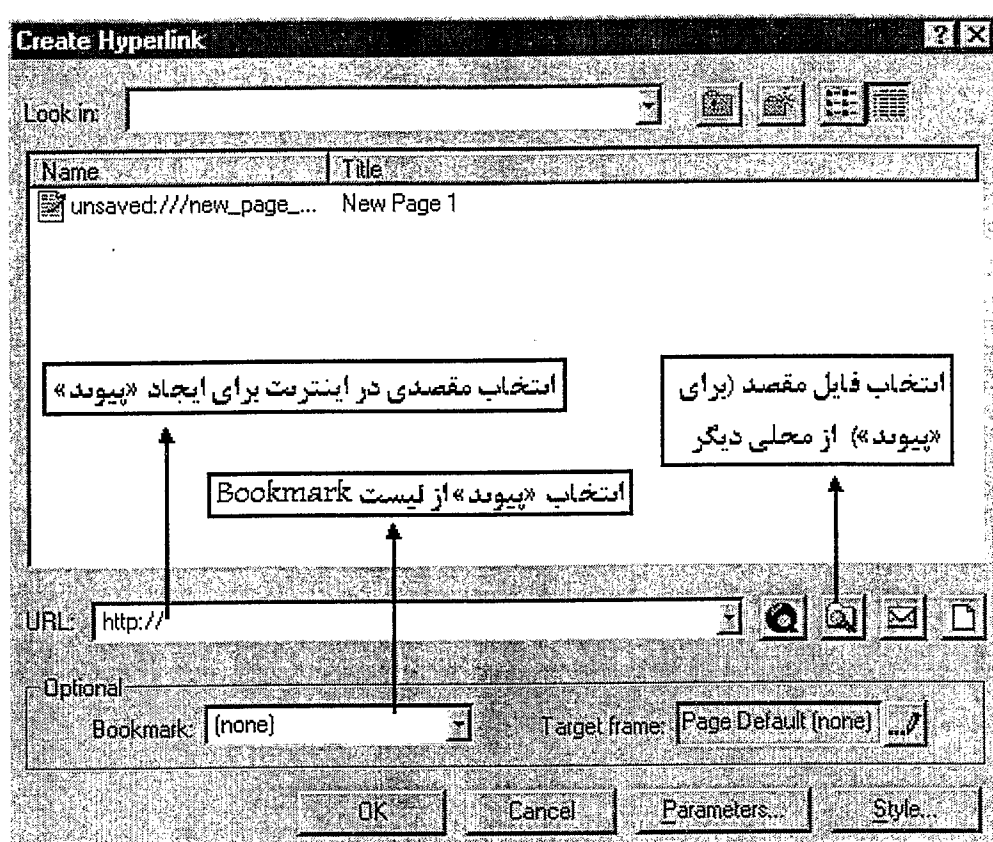

شکل (۱۷)

۲- پیوند بین مطالب یک صفحه با صفحه های دیگر: مراحل ایجاد «پیوند» بین مطالب یک صفحه با صفحه های دیگر، شبیه آنچه که در بند ۱ تشریح شد است. با این تفاوت که نیازی به درج Bookmark نیست و هنگام انتخاب مقصد «پیوند» از لیست یا از طریق گزینه File می توان پیوند را ایجاد کرد.

در نرم افزار FrontPage ، کیفیت ایجاد پیوند به همین منوال است و تنها کادر محاوره ای اندکی متفاوت است. (شکل ۱۹)

یادآوری: در پایان کار لازم است، صفحه (های) وب خود را در مرورگر مشاهده کرده و پیوندهای آن را آزمایش کنید.

شکل (۱۹) ایجاد پیوند در FrontPage

ارسال فایل (ها)

برای ارسال فایل صفحه وب کافی است برنامه «فرم شماره الف-۱» را که به نام Webedit برای کاربران ارسال می شود. نرم افزار اگرچه کاملاً ساده و کاربرپسند است، در عین حال دارای فایل راهنما می باشد. اطلاعات مورد نیاز در این برنامه را درج و همراه فایل (ها) ارسال نمایید.

از اطلاعات درج شده در این
فرم به هیچ وجه استفاده
نماید

راهنمای تهیه فایل PDF فارسی

نرم افزارهای مورد نیاز:

۱- نرم افزار word

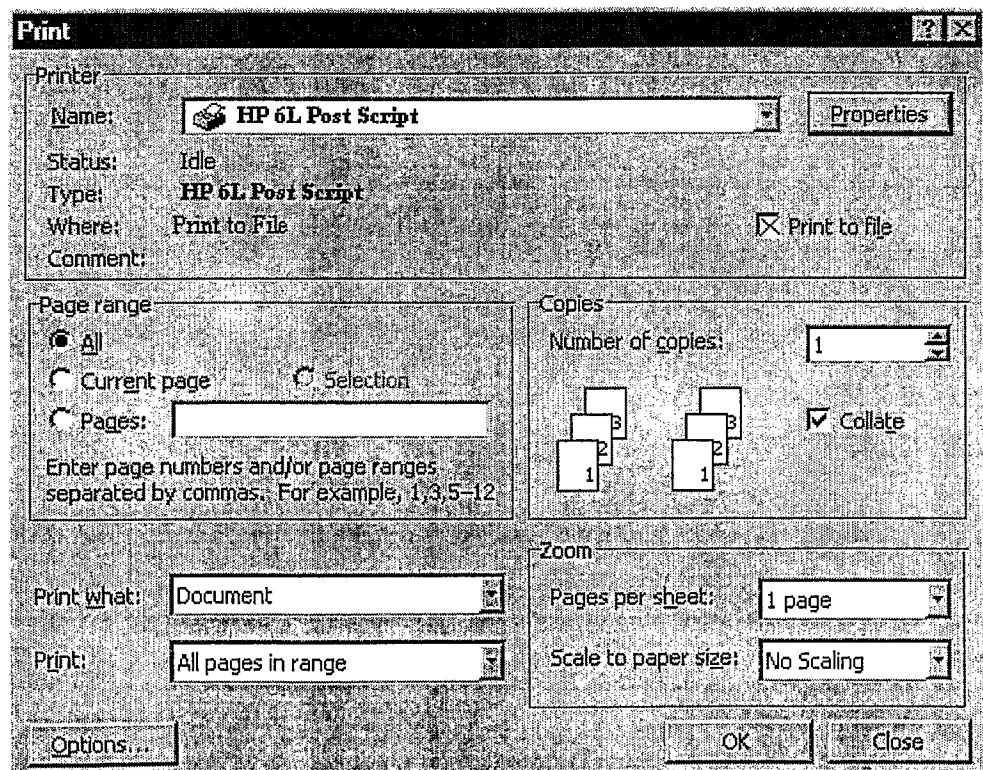
۲- نرم افزار (Adobe Acrobat (Reader & Writer یا نسخه خاورمیانه ای آن که به ME معروف است.

قدم اول

ابتدا از طریق منوی Start ویندوز، گزینه Settings و سپس Printers را انتخاب کنید. روی آیکون Add Printer کلیک کرده و یک چاپگر جدید از نوع Post Script به چاپگرهای موجود اضافه کنید. در منوی معرفی درگاه خروجی (Port) گزینه Print to File را انتخاب و در پایان با کلیک کردن کلید سمت رات ماوس از طریق گزینه Properties چاپگر جدید را به عنوان Default تعریف کرده و تایید کنید.

قدم دوم

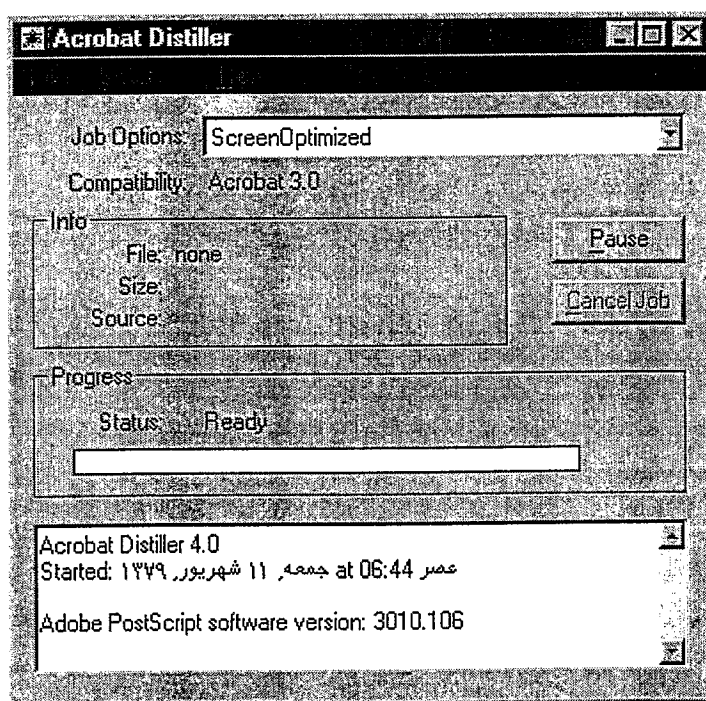
در محیط word متن مورد نظر را وارد و آنرا بر روی چاپگر ارسال کنید. چون چاپگر جاری در حالت چاپ در فایل (Print To File) است اسم فایل و مسیر آنرا در منوی محاوره ای وارد کرده و محل آنرا به خاطر بسپارید. (شکل ۱)

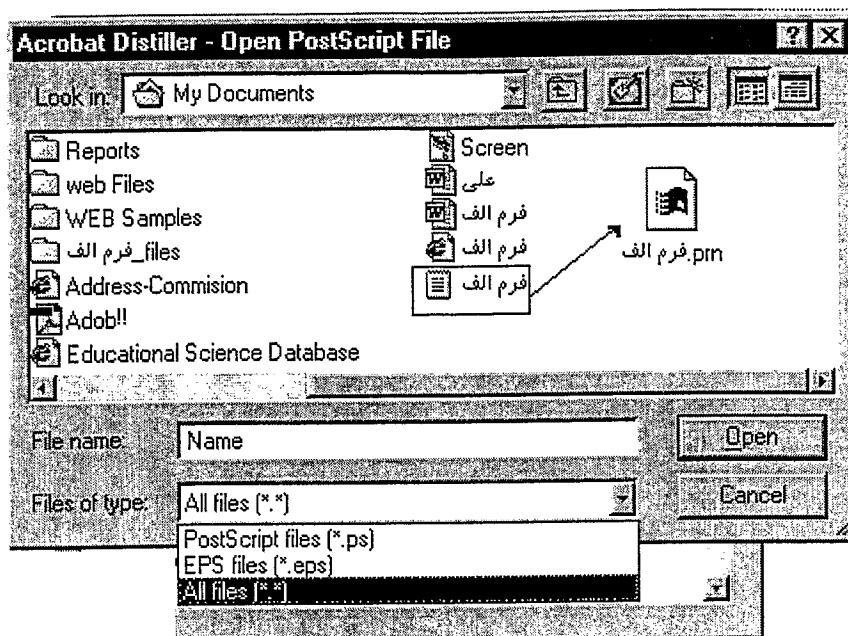
شکل (۱)

قدم سوم

برنامه Acrobat Distiller (از مجموعه نرم افزاری Adobe Acrobat) را اجرا و از گزینه فایل محلی که فایل را چاپ کرده اید معرفی کنید (شکل ۲). چون «پسوند» فایل مطابق پیش فرض نرم افزار نیست، ممکن است آنرا مشاهده نکنید. بنابراین لازم است روی کادر گزینه File کلیک کرده و کلیه فایلها (*.*) را انتخاب کنید. با کلیک روی گزینه Open، نام و محل خروجی فایل PDF را تعیین و تایید کنید. (شکل ۳)

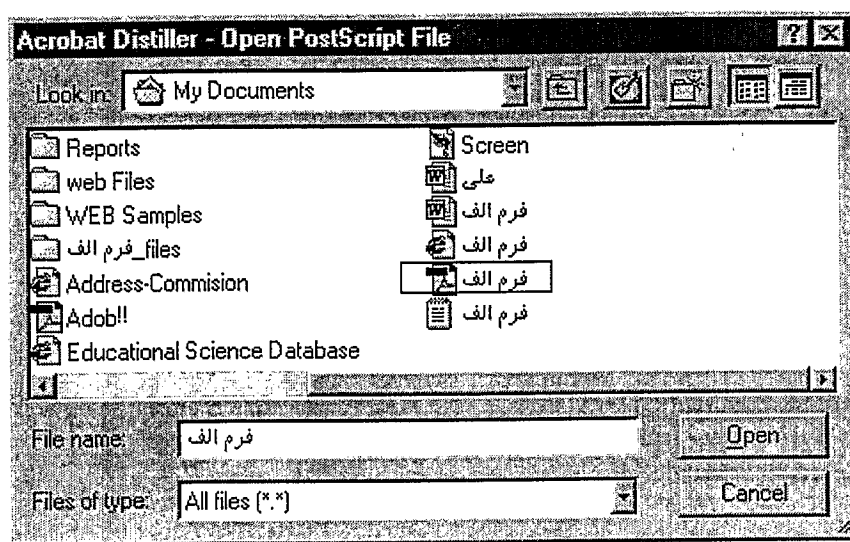
شکل (۲)

شکل (۳)

قدم چهارم

پس از خاتمه کار، اگر فایل تولید شده به صورت خودکار در نرم افزار (Acrobat Reader به نمایش در نیامد، دوبار روی فایل خروجی (PDF) کلیک کرده و نتیجه کار خود را ملاحظه کنید. (شکل ۴)

شکل (۴)

پیوست ها

پیوست ۱

پرسشنامه پیشنهاد طرح پژوهشی

بسمه تعالی

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

پرسشنامه طرح پژوهش

عنوان طرح پیشنهادی:

طراحی صفحه وب گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

مشخصات پیشنهاد دهنده

نام و نام خانوادگی: محمود بابائی

شغل و عنوان محل کار: عضو هیئت علمی - مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

نشانی محل کار: تهران - خیابان انقلاب - تقاطع فلسطین - شماره ۱۱۸۸

تاریخ ارائه طرح: ۱۳۷۸/۱۰/۱۹

تاریخ تصویب: ۱۳۷۹/۱۱/۲۷

تاریخ اجرا: از ۲۳ اسفند ۱۳۷۸ به مدت ۵ ماه

ناظر: امیر پارسی اصفهانی

اهمیت و ضرورت

- ✓ ضرورت و فوریت معرفی فعالیتهای مهم و درخور توجهی که در مرکز، در گذشته و حال انجام شده و یا در دست انجام است
- ✓ لزوم ایجاد مجرای ارتباطی دو سویه با مخاطبین در داخل و خارج از کشور
- ✓ ایجاد جریان مناسب اطلاع رسانی در داخل مرکز
- ✓ ضرورت ثبت اطلاعات مربوط به فعالیتهای مرکز در قالبی مناسب و قابل دسترسی سریع

اهداف

- ارائه استانداردهای طراحی صفحه وب
- طراحی صفحه وب فارسی و انگلیسی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران
- انتقال اطلاعات طرحهای پژوهشی، اطلاع رسانی و رزومه اشخاص به محیط وب
- طراحی فرایند روزآمد نمودن اطلاعات در وب
- تهیه راهنمای درج و تغییر اطلاعات در وب

تعاریف کلی

وب (Web): وب عملاً مجموعه صفحاتی شبکه‌ای و به هم متصل است که مبین سایتهای مخصوص، در سراسر جهان هستند. این صفحات از پیوندهای ویژه‌ای برخوردار است که شکل متن متمایز شده یا گرافیک به خود می‌گیرند. هر صفحه‌وب از مجموعه‌ای از سندهای HTML تشکیل شده است.

پیوند فوق متنی یا زبان نشانگذاری فوق متن: (Hypertext Markup Language) یک زبان پر طرفدار برای ایجاد صفحه وب است که ساختار متنی ویژه و استاندارد دارد. در این زبان می‌توان بخشهای یک سند را به یکدیگر یا اسناد دیگر ارتباط داد. مرورگرهای وب هستند که تعیین می‌کنند چه بخشهایی از سند HTML باید نمایش داده شود.

فعالتهای پژوهشی: فعالتهایی که با تصویب شورای پژوهش مرکز یا با هماهنگی با مراکز دیگر انجام می‌گیرد (مانند طرحهای ملی). ملاک پژوهشی بودن فعالتهای پژوهشی قبل از تشکیل شورای مرکز، ذکر آنها در بخش طرحهای پژوهشی گزارش‌نهایی طرح «بررسی فعالتهای اطلاع رسانی مرکز...» می‌باشد.

فعالتهای اطلاع رسانی: کلیه اقداماتی که در زمینه گردآوری، سازماندهی، پردازش، ذخیره، اشتراک منابع و ارائه خدمات اطلاع رسانی در مرکز انجام می‌شود.

ویژگیهای وب فارسی مرکز (گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی)

وب فارسی مرکز با هدف اطلاع رسانی، ایجاد ارتباط با مخاطبان داخل و خارج کشور، بر اساس مصوبه شورای پژوهش و حمایت ریاست مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران طراحی شده است. از

آغاز کار پیدا بود که این مهم در چند مرحله قابل اجرا است. مرحله اول (کنونی) شامل طراحی ساختار، ایجاد صفحه ها و درج اطلاعات است.

پوشش اطلاعات

پوشش و دامنه اطلاعاتی که در این مرحله در وب مرکز درج گردیده عبارتست از:

- اطلاعات طرحهای پژوهشی مرکز (پایان یافته و در دست اجرا) از سال ۱۳۷۰ تا نیمه دوم سال ۱۳۷۹ (اطلاعات کتابشناختی و چکیده)
- اطلاعات مقالات «فصلنامه اطلاع رسانی» مرکز، از سال ۱۳۷۰ تا نیمه اول سال ۱۳۷۸ منتشر شده است (فارسی: تمام متن؛ انگلیسی: فقط اطلاعات کتابشناختی)
- اطلاعات «انتشارات»، «فعالیت‌های اطلاع رسانی» و «گاه شماری وقایع» مرکز از آغاز تا نیمه اول سال ۱۳۷۹
- اطلاعات مقالاتی که توسط اعضای هیئت علمی و کارشناسان مرکز در کنفرانسهای بین‌المللی ارائه شده است. (فارسی: تمام متن؛ انگلیسی: فقط اطلاعات کتابشناختی)
- رزومه مدیران، اعضای هیئت علمی و کارشناسان
- اخبار و تازه‌های اطلاع رسانی و پژوهش در زمینه اطلاع رسانی (محدوده زمانی نیمه اول سال ۱۳۷۹)
- شرح وظایف و مأموریت‌های مرکز و بخشهای آن
- گزارش‌های ویژه واحدهای مرکز

ساختار

ساختار وب، سلسله مراتبی بوده و در عین حال، صفحه ورودی (Entry Page) و خروجی (Exit Page) و صفحه هسته (Core Page) در آن پیش بینی شد است. تا دسترسی به صفحات مورد نظر وب سایت را تسریع و تسهیل گردد.

زبان

وب به دو زبان فارسی و انگلیسی طراحی شده است؛ با این تذکر که حجم اطلاعات بخش فارسی (به ویژه اطلاعات متن کامل) بسیار بیشتر و پوشش وسیعتری دارد. اطلاعات هر بخش از نظر گزینه های اصلی، شیوه ارائه اطلاعات و کیفیت اطلاعات متفاوت است.

نرم افزار

در طراحی وب از یک نرم افزار اصلی به نام FrontPage استفاده شده است. FrontPage مورد استفاده مجموعه نسبتاً کاملی از ابزار و امکانات لازم را برای ایجاد، مدیریت و انتشار سایت وب را دارا است. نسخه مورد استفاده چهارمین نگارش اصلی نرم افزار (تحت ویندوز) است و زیر عنوان FrontPage ۲۰۰۰ شناخته می شود. قابلیت‌ها این نرم افزار شامل ایجاد صفحه های HTML، گزینه

های مربوط به فرمها و بازخورد آنها، توانایی ارتقاء یافته گرافیکی و جلوه های ویژه گرافیکی، طراحی قاب (Frame)، امکان استفاده از (Wizard) برای طراحی صفحه وب، تم های گرافیکی صفحه، امکانات جستجو، افزودن پایگاه اطلاعاتی، فعال سازی مباحثات در وب، انتشار سایت وب و دهها امکان و ابزار دیگر است.

در کنار این نرم افزار شرکت میکروسافت، از Microsoft Word، به عنوان نرم افزار پشتیبان، برای ایجاد صفحه هایی که دارای متن طولانی هستند و نیز طراحی اولیه بسیاری از صفحات اسفاده شده است. تهیه فایل های متن کامل PDF نیز با بهره برداری از نرم افزار ۴,۰ Adobe Acrobat میسر شده است. نرم افزارهای جنبی که در زمینه تهیه ریزبرنامه ها، انجام امور گرافیکی و متحرک سازی از آنها استفاده شده است عبارتند از:

- ☐ Applet Menu Wizard ۱,۰
- ☐ LinkBot Pro ۵,۰
- ☐ Ulead GIF Animator ۴,۰
- ☐ WebShop Designer ۵,۰
- ☐ HyperSnap-DX ۳,۰

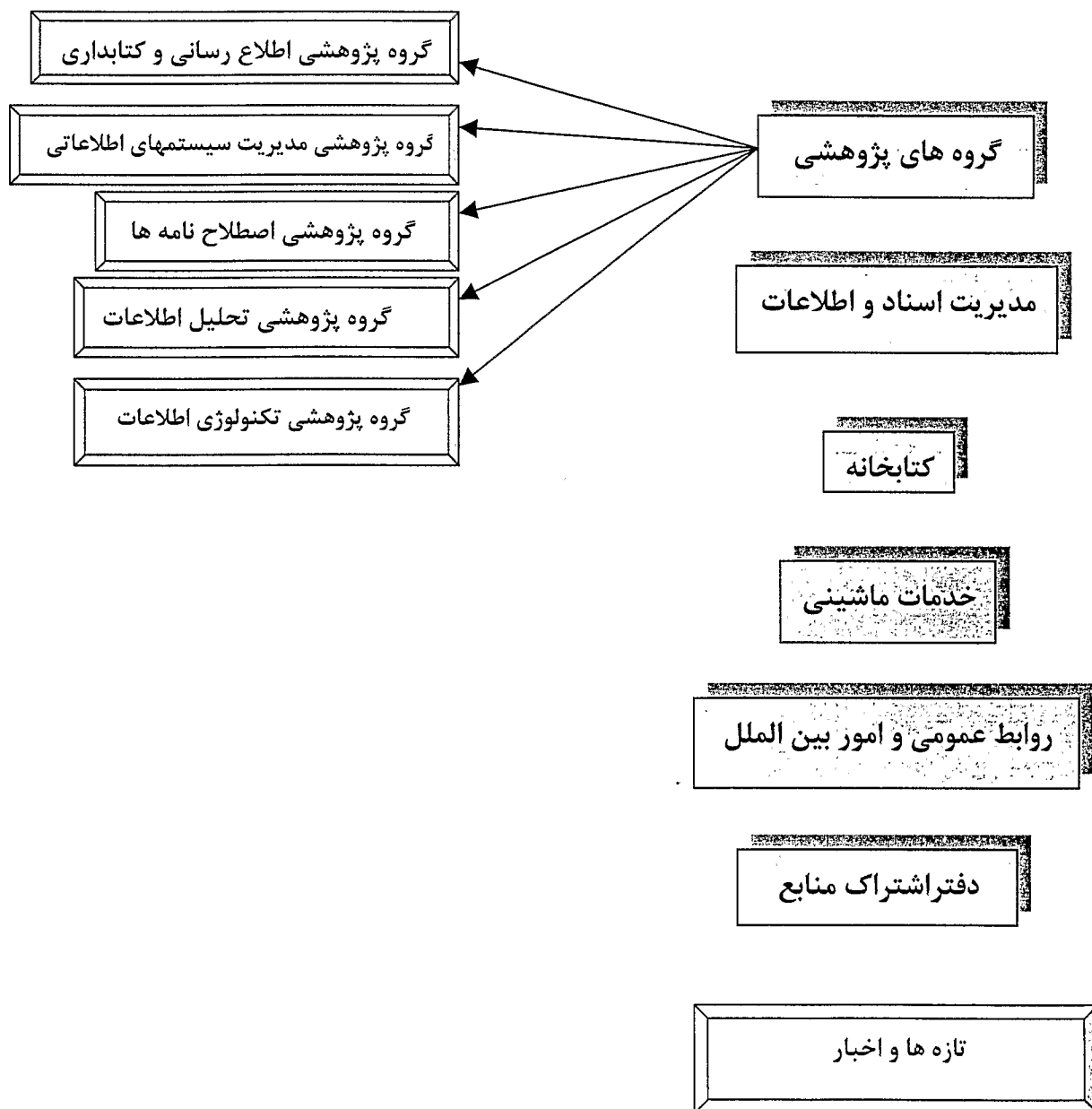
سایت وب طراحی شده از هر جهت قابلیت توسعه را دارا است و از آنجا که این طرح در مرحله نخست به پایان رسیده است، بدیهی است در برخی زمینه ها گزینه هایی ناقص یا اطلاعات جامع ارائه نشده باشد. این نقصان در توسعه وب قابل رفع است.

ساختار پیشنهادی برای طراحی وب گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی

(ضمیمه پرسشنامه طرح)

صفحه اصلی

جستجو در پایگاههای اطلاعاتی

مدیران مرکز

اعضای هیئت علمی

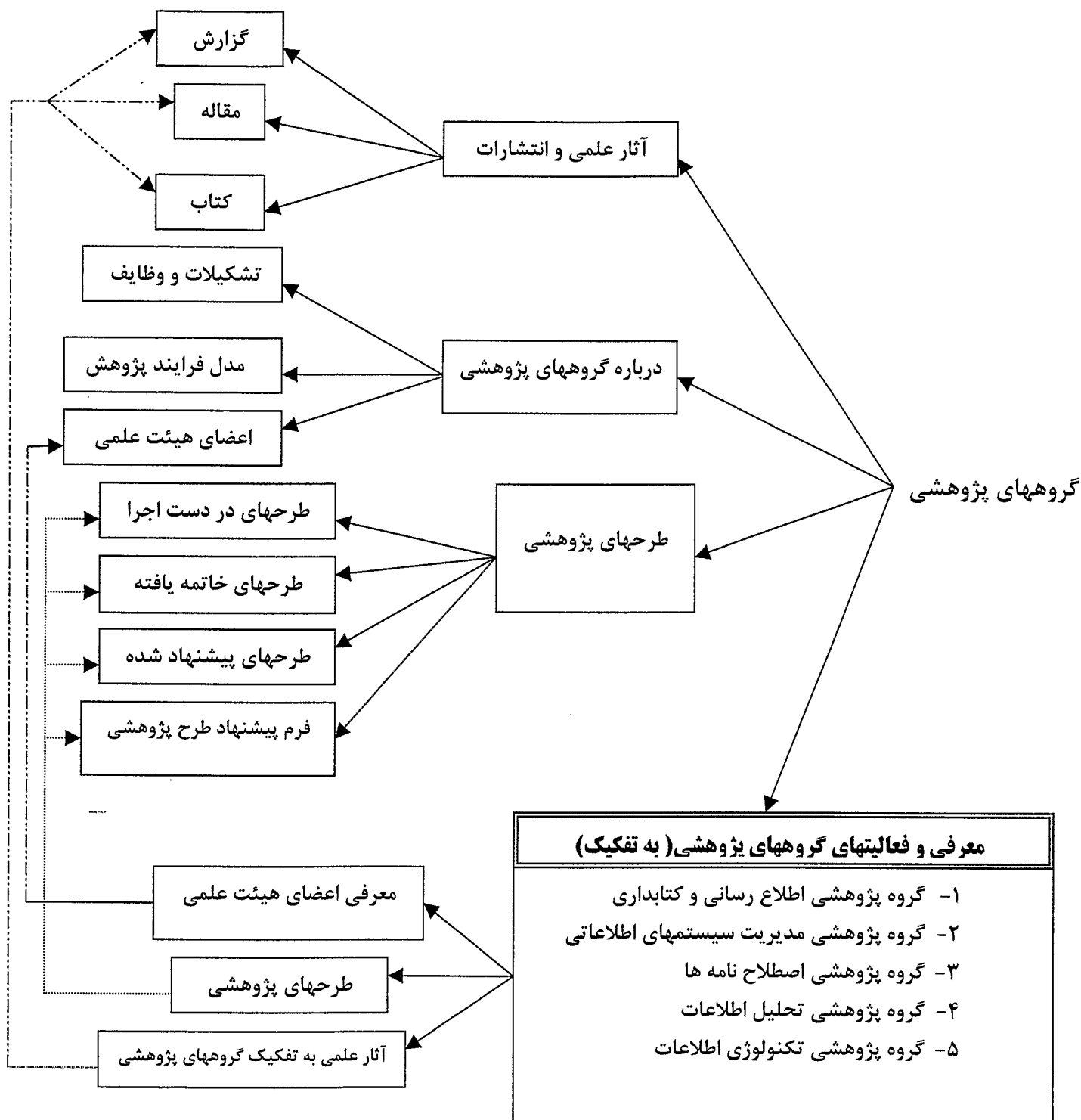
مروری بر سه دهه فعالیت مرکز

کارنامه پژوهشی مرکز

ارتباط با سایت های اطلاع رسانی اینترنت

کارنامه انتشاراتی مرکز

صفحه گروههای پژوهشی

طرحهای پژوهشی خاتمه یافته از
آغاز تا کنون

طرحهای پژوهشی ملی

طرحهای پژوهشی در دست اجرا

طرحهای پژوهشی پیشنهاد شده

مقاله های منتشر شده

کارنامه
پژوهشی

نشریات

کتب

سایر

کارنامه انتشاراتی
مرکز

مشخصات فردی

سوابق پژوهش و آموزشی

سوابق انتشاراتی

نشانی ارتباط

رزومه اعضای
هیئت علمی

رزومه مدیران
مرکز

طرحهای پژوهشی اجرا شده

اطلاعات موجود در دبرخانه شورای
پژوهش درباره طرحهای پژوهشی

گزارش طرح «بررسی فعالیتهای اطلاع رسانی مرکز...»

گزارشهای مکتوب مدیران درباره فعالیتهایشان

اطلاعاتی که با پرسشنامه گردآوری می شود

نشریه «اطلاع رسانی»

منابع اطلاعات

پیوست ۲

پرسشنامه نیاز سنجی

پرسشنامه وب گروه/ مدیریت

۱- گزینه هایی که مایلید در صفحه وب گروه/ مدیریت زیر نظر خود درج شود مشخص نمایید:

- فرم نظرخواهی ☐ نشانی پست الکترونیکی ☐ فرم مبادله اطلاعات ☐
فرم عرضه نرم افزار ☐ نشانی پستی و تلفن ☐ انتشار مجله الکترونیکی ☐
سایر گزینه ها (لطفاً ذکر فرمایید)

۲- چه نوع اطلاعاتی را مایلید بر روی صفحه وب گروه/ مدیریت زیر نظر خود درج نمایید؟

- گزارش فعالیتهای جاری ☐ اخبار و تازه ها ☐ تبلیغات و آگهی ☐
سوابق و فعالیتهای اعضای گروه/مدیریت ☐ معرفی طرحهای پژوهشی ☐
معرفی انتشارات ☐ سایر انواع اطلاعات (ذکر نمایید):

۳- شکل (های) عرضه اطلاعات گروه/مدیریت زیر نظر خود را مشخص نمایید:

- اطلاعات متنی ☐ اطلاعات تصویری (اسکن شده) ☐ فایل های حاوی اطلاعات ☐
چند رسانه ایها ☐

۴- مایلید اطلاعات مورد نظر خود را به چه زبان (هایی) ارائه نمایید؟

- فقط فارسی ☐ فارسی و انگلیسی ☐

۵- در صورتیکه ارائه اطلاعات به صورت دوزبانه باشد، چه بخشهایی از اطلاعات را مایلید به زبان انگلیسی ارائه شود؟

- اطلاعات مربوط به فعالیتهای ☐ اطلاعات مربوط به سوابق و فعالیتهای افراد ☐

- فرمهای گردآوری و مبادله اطلاعات ☐ اخبار ☐ تبلیغات ☐

۶- حجم کل اطلاعاتی که مایلید بر روی صفحه وب قرار گیرد چند صفحه است (صفحه ۴A)؟

- فارسی صفحه (تقریبی) انگلیسی صفحه (تقریبی)

۷- اطلاعات مورد نظر برای درج در صفحه وب به چه شکلی در اختیار مجری طرح قرار می

دهید؟

متن تایپ شده ☐ متن دستنویس ☐ فایل زرنگار ☐ فایل Word ☐

ترکیبی از گزینه های فوق ☐ سایر (لطفاً نام ببرید):

۸- میزان آشنایی شما با وب و ساختار و ویژگیهایی آن در چه حدی است؟

تسلط کامل و توانایی طراحی وب ☐ آشنایی متوسط ☐ اطلاعات پراکنده دارم ☐

کاملاً ناآشنا هستم ☐

۹- آیا در بین همکاران گروه / مدیریت زیر نظر شما افرادی هستند که با وب و ساختار آن

آشنایی داشته باشند؟

بلی ☐ خیر ☐

۱۰- دوره روزآمد کردن اطلاعات مورد نظر خود را در صفحه وب چگونه ارزیابی می کنید؟

روزانه ☐ هفتگی ☐ ماهانه ☐ سه ماه یکبار ☐ شش ماه یکبار ☐

۱۱- آیا مایلید سایتهای خارجی و یا گروههای خبری که اطلاعات مرتبط با فعالیتهای گروه/

مدیریت شما دارند در صفحه وب خود معرفی و ارتباط با آنها را میسر سازید؟

بلی ☐ خیر ☐

- در صورتیکه پاسخ مثبت است لطفاً نام و در صورت امکان مشخصات سایت(ها) را ذکر

نمایید:

۱۲- همانگونه که اطلاع دارید در حال حاضر صفحه اصلی مرکز حاوی امکانات جستجو در

پایگاههای اطلاعاتی است و سایر گزینه ها در حاشیه آن است؛ آیا با ایجاد تغییر در این

وضعیت با حفظ اولویت نخست برای گزینه مذکور و برجسته کردن جستجو در پایگاههای

اطلاعاتی، موافق هستید؟

بلی ☐ خیر ☐ پیشنهادهای دیگر:

۱۳- با توجه به اینکه اداره و ویرایش صفحه وب پس از طراحی به عهده گروه/ مدیریت شما

قرار می گیرد، برای فراگیری مهارت درج و ویرایش اطلاعات وب:

ارائه راهنمای مکتوب کفایت می کند ☐ آموزش حضوری ضروری است ☐

هر دو گزینه ☐

۱۴- سایر پیشنهادات:

با توجه به پاسخهای شما در این پرسشنامه، پس از یک هفته، فرم ارسال مدارک و اطلاعات را

توجه

دریافت خواهید کرد. خواهشمند است مدارک و اطلاعات مورد نظر را فراهم نمایید.

پیوست ۳

پرسشنامه سوابق اعضای هیئت علمی، مدیران و کارکنان

بسمه تعالی

همکار ارجمند

با سلام و احترام

طراحی و اجرای وب گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی که در شورای پژوهش مرکز به تصویب رسیده است نیازمند مساعدت شما همکار گرامی است. به منظور طراحی ساختار مناسب و درج اطلاعات گروه پژوهشی/واحد زیر نظر جنابعالی، خواهشمند است به سؤالهای دو پرسشنامه پاسخ داده و اطلاعات و مدارک درخواستی را نیز ضمیمه نمایید

الف. پرسشنامه مشخصات فردی و سوابق (به صورت تایپ شده یا با خط خوانا) در صورت تمایل همراه یک قطعه عکس (حتی الامکان رنگی)..

ب. پرسشنامه مربوط به وب

با تشکر

محمود بابائی - مجری طرح

پرسشنامه مشخصات فردی و سوابق

(طرح پژوهشی طراحی وب گروههای پژوهشی...)

۱- نام و نام خانوادگی:

۲- تاریخ تولد:

۳- محل تولد:

۴- آخرین مدرک تحصیلی:

۵- رشته تحصیلی:

ردیف	تحصیلات	رشته	محل تحصیل	سال	عنوان پایان نامه
۱	دیپلم				-----
۲	لیسانس				
۳	فوق لیسانس				
۴	دکتر				

۶- سمت فعلی:

۷- سمت ها یا مشاغل قبلی (علمی - اجرایی):

۸- سوابق پژوهشی

ردیف	عنوان طرح	سمت (مجرى- همکار- ناظر)	سال اجرا و خاتمه	سازمان مجرى
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				
۷				
۸				
۹				
۱۰				

۹- انتشارات:

الف. کتاب

ردیف	عنوان کتاب	تأليف/ترجمه	ناشر	سال انتشار
۱				
۲				
۳				
۴				

ب. مقاله

ردیف	عنوان مقاله	تألیف/ترجمه	عنوان نشریه	سال	دوره/شماره
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					
۱۰					
۱۱					
۱۲					

ب. مقاله سمینار

ردیف	عنوان مقاله	عنوان سمینار	منتشرشده/ نشده	سال	برگزارکننده
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					

۹- سایر تألیفات (منتشر شده و منتشر نشده)

۱۰- دوره ها و آموزشهای تخصصی و سایر مهارتها

:

۱۱- شرکت در همایش ها و کنفرانسهای بین المللی

۱۲- سایر موارد و مطالبی که مایلید درباره شما، در وب مرکز درج شود:

۱۳- پست الکترونیکی (E-mail):

پیوست ۴

فرمهای پیشنهادها و رفع اشکال

همکاران محترم گروههای پژوهشی

با سلام و احترام

با عنایت خداوند سبحان و به یمن مساعدت همکاران محترم در بخشهای مختلف، بخش اعظم طرح پژوهشی "طراحی وب فارسی گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی مرکز" به انجام رسیده است. به منظور تصحیح اطلاعات (محتوایی و نوشتاری) و نیز اطمینان از صحت ارتباط بین صفحات وب و "پیوندها"، آدرس زیر برای دسترسی به "وب فارسی ..." در اختیار جنابعالی قرار داده میشود.

<http://www.irandoc.ac.ir/rg/index.htm>

خواهشمند است به این نکات توجه فرمایید:

۱- هنگام ملاحظه صفحات، هر پیشنهادهای تکمیلی که به نظرتان می رسد در فرم پیوست درج نمایید.

۲- اشکالات املایی و محتوایی را با ذکر نام فایل - که در قسمت فوقانی Browser نمایش داده می شود- و عنوان صفحه مورد نظر در برگ ویژه رفع اشکال (پیوست) درج نمایید.

۳- با توجه به اینکه صفحات وب به علت محدودیت فضای موجود، هنوز بر روی Server مرکز منتشر نشده است، طبیعتاً امکاناتی چون شمارشگر کاربران، کاوش موردی و... در آن غیر فعال است که البته اهمیت چندانی ندارد و پس از رفع مانع قابل دسترسی خواهد بود.

۴- نیازی به تلاش برای ویرایش اطلاعات - در مرحله فعلی - از سوی شما وجود ندارد! کلیه اصلاحات توسط مجری انجام و در مرحله آخر تمهیداتی برای دسترسی به فایلها و ویرایش برخی از آنها اندیشیده شده و به اطلاع جنابعالی خواهد رسید.

۵- درخواست ارسال اطلاعات برای درج در وب علاوه بر سقف زمانی مقرر به مدت یک ماه تمدید شده بود و جا دارد از مساعدت همکاران سپاسگزاری نمایم. در عین حال ورود اطلاعات جدید در وب در دستور کار (مرحله دوم طرح) بوده و مقتضی است اطلاعات و مدارک مورد نظر را در اختیار مجری قرار داده تا در مرحله دوم اجرای طرح - که منوط به تصویب شورای پژوهش مرکز است- در وب درج گردد.

تهیه راهنمای آموزشی و فرایند روزآمدسازی اطلاعات از اقدامات مرحله پایانی است. لذا همکاران محترم، اقداماتی که تا کنون انجام شده است را خاتمه اجرای طرح تلقی نکنند.

و ما توفیقی الا بالله العلی العظیم

بابائی - مجری طرح

۱۳۷۹/۳/۱۷

صفحه وب گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی

Y9

فرم پیشنهادها

صفحه وب گروههای پژوهشی و واحدهای اجرایی

ردیف	پیشنهاد جدید	پیشنهاد اصلاحی	موضوع	توضیح بیشتر

پیوست ۵

نمونه صفحه های وب گروه های پژوهشی و واحدهای اجرایی
مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آشنایی با مرکز

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

نشریه علوم اطلاع رسانی

انتشارات

طرح های پژوهشی

جستجو در پایگاه های اطلاعاتی

مرکز اطلاع رسانی خارجی

مرکز اطلاع رسانی داخلی

دفتر خانه کمیسیون اطلاع رسانی

ارتباط با دانشگاه ها

پیش از دست بردارید از مرکز اطلاعات علمی

جستجو در پایگاه های اطلاعاتی

راهنمای صفحه

English

دریافت فایل

فرم نظرخواهی

مرکز اطلاعات و
مدارک علمی ایران

با بیش از سه دهه سابقه
فعالیت در حوزه اطلاع
رسانی و امور پژوهشی
آماده ارائه خدمات علمی
و پژوهشی به جامعه
دانشگاهی و علمی ایران
است

در دست تهیه

گزارشی از سه دهه فعالیت

مدیران مرکز

مقالات همایش های بین المللی

IRANDOC's Website

مجله الکترونیکی

اعضای هیئت علمی

رؤسای مرکز از آغاز تا کنون

جستجو در اینترنت

اخبار و تازه ها

برنامه استراتژیک مرکز

گاه شماری رویدادها

پایگاه های اطلاعاتی خارجی

گروه های پژوهشی

گروه پژوهشی اصطلاح شناسی

گروه پژوهشی تحلیل اطلاعات

شورای پژوهش مرکز

گروه پژوهشی اطلاع رسانی و کتابداری

گروه پژوهشی مدیریت سیستم های اطلاعاتی

گروه پژوهشی فناوری اطلاعات

واحدهای اجرایی

مدیریت اسناد و اطلاعات

اداره خدمات عاشینی

روابط عمومی و امور بین الملل

ریاست مرکز

کتابخانه

دفتر اشتراک منابع

تهران - خیابان انقلاب - تقاطع فلسطین - شماره ۱۱۸۸. صندوق پستی: ۱۳۷۱-۱۳۱۸۵

تلفن: ۶۴۶۲۲۲۳-۶۴۶۷۹۸۷-۶۴۶۲۵۴۸-۶۴۶۲۲۵۴ دورنگار: ۶۴۶۲۲۵۴

آماده دریافت پیشنهادات و نظرات شما هستیم. با ما تماس بگیرید

info@irandoc.ac.ir

ABOUT - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites History Mail Print Edit Discuss

Address http://www.irandoc.ac.ir/g/index.htm

Go Links

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

در یک نگاه

☒ کارنامه پژوهشی	☒ کارنامه انتشاراتی
☒ جوایز و تقدیرنامه ها	☒ روسای مرکز
☒ مروری بر فعالیتهای	☒ تصاویری از فعالیتهای

سازمان

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران، پژوهشکده ای مستقل است که در سال ۱۳۴۷ به منظور فعالیت در حوزه اطلاع رسانی و کتابداری تأسیس شد. بر مبنای اساسنامه، هدف این مرکز، فعالیت تحقیقاتی اطلاع رسانی، گردآوری و انباشه اطلاعات و مدارک علمی به منظور رفع نیازهای اطلاعاتی در این زمینه و تلاش برای ایجاد شبکه اطلاعات علمی در کشور است. این مرکز از نظر تشکیلاتی از واحدهای گروههای پژوهشی (اطلاع رسانی و کتابداری)، اصطلاح شناسی، تحلیل اطلاعات، فناوری اطلاعات و مدیریت سیستمهای اطلاعاتی، اسناد و اطلاعات، کتابخانه، خدمات مانیتینگ، اداری و مالی و روابط عمومی تشکیل شده است.

نیروی انسانی

حاصل بیش از سه دهه فعالیت مرکز را اکنون می توان در توانایی و مهارتهای تخصصی نیروی انسانی، طرحهای پژوهشی انجام شده، انتشارات، پایگاههای اطلاعاتی و "مجموعه های خاص" موجود در کتابخانه و اعتبار بین المللی مرکز مشاهده نمود. ترکیب نیروی انسانی مرکز را به دو دسته عمده تقسیم کرد، نخست متخصصین اطلاع رسانی و حوزه های مرتبط و دوم و دوم متخصصین موضوعی. در دسته نخست ۱۴ نفر عضو هیئت علمی به فعالیت پژوهشی اشتغال دارند و در دسته دوم ۱۵ نفر متخصص در حوزه گردآوری اطلاعات، نمایه سازی، فهرست نویسی، خدمات اطلاع و امور رایانه ای به فعالیت مشغول هستند.

همکاری با مراکز اطلاع رسانی و کتابخانه ها

ارتباط مرکز با مراکز اطلاع رسانی داخلی علاوه بر همکاریها و ارتباطات موردی، در دو مجرای مستقل از هم در حال انجام است. نخست کمیسیون اطلاع رسانی شورای پژوهشهای علمی کشور و دوم طرح غدیر، در طرح غدیر (ارائه خدمات کتابخانه ای) ای به افراد غیر عضو کتابخانه های دانشگاهی و مرکز پژوهشی کشور که زیر پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری هستند، مشارکت دارند. تدابیری در حال انجام است که طرح امانت بین کتابخانه ای را رویکردی دیگر توسط مرکز به اجرا در آید.

ارتباط با مراکز بین المللی

ارتباط با مراکز تخصصی اطلاع رسانی در خارج از کشور برای مبادله تجارب علمی و دریافت آخرین یافته های علمی، همواره یکی از محورهای اصلی فعالیت مرکز بوده است. عضویت در سازمانهایی چون فید (FID) به عنوان نماینده منطقه ای، استیفو (ASTINFO) به عنوان نماینده منطقه ای، و ایفلا (IFLA)، در همین راستا می باشد. طی ۸ سال اخیر ۱۲ مقاله علمی توسط توسط اعضای هیئت علمی و کارشناسان مرکز به کنفرانس های بین المللی ارائه و مورد پذیرش قرار گرفته است. همچنین مرکز در سال ۱۳۷۶ اجلاس منطقه ای استیفو (ASTINFO) را در تهران برگزار نمود.

انتشار آخرین یافته ها

هم اکنون این مرکز یافته ها و اطلاعات علمی را در قالب چندین نشریه از جمله فصلنامه های: سمینارهای ایران، تازه های تحقیق، چکیده مقالات علمی و فنی، چکیده پایان نامه های ایران، گزارشهای دولتی ایران، چکیده پایان نامه های فارغ التحصیلان خارج از کشور و گاهنامه محققین و متخصصین و نیز فصلنامه علمی پژوهشی علوم اطلاع رسانی منتشر می سازد و رکوردهای پایگاههای اطلاعاتی مرکز نیز به صورت Online و Offline قابل دسترسی است.

تدوین برنامه استراتژیک مرکز

اکنون مرکز در صدد است سیاستگذاریها، برنامه ها و فعالیتهای خود را از مبنای علمی و مستحکم برخوردار سازد. بر همین اساس از سال ۱۳۷۷ مطالعه برای ارائه برنامه استراتژیک مرکز آغاز و تاکنون موضوعهای اصلی آن با مشارکت مدیران، اعضای هیئت علمی و کارشناسان مرکز، تدوین شده است. حرکت بر مبنای این برنامه که به زعم آگاهان، در داخل کشور بی سابقه بوده، می تواند تحول چشمگیری را در سیاستگذاری ها و نگرش به آینده پدید آورد.

بازگشت

از اطلاعات ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

مروری بر سه ده فعالیت اطلاع رسانی
مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

صفحه اصلی

- مدیران مرکز
- هدف و وظایف
- ساختار سازمانی و تشکیلات
- تشکیلات اولیه
- آخرین اسامنامه
- بودجه
- فعالیت‌های اجرایی
- سیاست گردآوری و آماده‌سازی مدارک
- مبادله و اهداء نشریات با سازمان‌های خارجی
- عضویت در موسسات علمی و آموزشی
- سازماندهی مدارک (نمایه‌سازی، فهرست‌نویسی و چکیده‌نویسی)
- نازیابی اطلاعات
- پژوهشی فعالیت‌های
- فعالیت‌های آموزشی
- فعالیت‌ها و روابط ملی، منطقه ای و بین المللی
- انتشارات مرکز
- مقالات ارایه شده توسط اعضای هیئت علمی و کارشناسان مرکز در سمینارهای بین‌المللی
- فعالیت‌ها و خدمات داده پردازی
- فعالیت‌ها و خدمات کتابخانه ای
- فعالیت‌ها و خدمات مناوره و راهنمایی
- نیروی انسانی
- گاه شماری رویدادهای مرکز ۱۳۴۷-۱۳۷۷

ابتدای صفحه

گروه پژوهشی تحلیل اطلاعات

[بازگشت](#)

دریاره مراکز تحلیل اطلاعات چه می دانید؟	اعضای هیئت علمی گروه پژوهشی
وظایف و ماموریتهای گروه پژوهشی تحلیل اطلاعات	طرحهای پژوهشی خاتمه یافته
طرحهای پژوهشی در دست اجرا	فرم پیشنهاد طرح پژوهشی به گروه
برنامه های آینده گروه	اخبار و تازه ها

اعضای هیئت علمی گروه پژوهشی

بهزاد دوران مریم خسروی کارشناس گروه: زهرا قلیچ خانی

طرحهای پژوهشی خاتمه یافته

طرحهای پژوهشی در دست اجرا

• بررسی روش شناختی پایان نامه های رشته روان شناسی موجود در مرکز

• بررسی تحلیلی وضعیت ارجاع نویسی در پایان نامه های تحصیلی، مورد پایان نامه های کارشناسی ارشد رشته گرافیک

دانشگاه تربیت مدرس.

• مباحث طراحی مراکز تحلیل اطلاعات

برنامه های آینده گروه

دریاره مراکز تحلیل اطلاعات چه می دانید؟

وظایف و ماموریتهای گروه پژوهشی تحلیل اطلاعات

- مطالعه و پژوهش درباره مشکلات و مسائل کشور و گردآوری اطلاعات از طریق بانک های اطلاعات علمی به منظور ارائه ارائه به بخش های دانشگاهی و مراکز پژوهشی جهت تهیه راه حل.
- مطالعه و پژوهش درباره روش های سازماندهی و طبقه بندی اطلاعات علمی به منظور تسهیل در تحلیل آنها.
- بررسی و شناسایی مراکز تصمیم گیری، آموزشی و پژوهشی در سطح کشور و نیازهای آنها به اطلاعات علمی.
- بررسی و شناسایی نیازهای اطلاعاتی پژوهشگران و طرح های پژوهشی کشور.
- تحلیل اطلاعات علمی و تهیه گزارش های اطلاعاتی به نحوی که نیاز مراکز تصمیم گیری، آموزشی و پژوهشی را برآورده برآورده سازد.
- همکاری با گروه پژوهشی مدیریت سیستم های اطلاع رسانی در زمینه ایجاد و به روز نگهداری شبکه اطلاعات علمی کشور.
- ارائه دروس تخصصی مربوطه در دوره های آموزشی مرکز.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

گاه شماری رویدادهای مرکز ۱۳۴۷-۱۳۷۷

صفحه اصلی

رویدادهای ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۷

رویدادهای ۱۳۵۷ تا ۱۳۷۰

رویدادهای ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۸

رویدادهای ۱۳۴۷-۱۳۵۷

- ♦ پیشنهاد ایجاد مرکز ملی مدارک توسط دکتر مروین اسمیت، دبیر سازمان پیمان مرکزی سنتو ۱۳۴۶ (۱۹۶۷)
- ♦ ارائه طرح ایجاد مرکز اسناد ایران توسط دکتر جان هاروی به وزیر وقت علوم دکتر مجید رهتما پاییز ۱۳۴۶ (دسامبر ۱۹۶۷)
- ♦ افتتاح مرکز اسناد ایران مهرماه ۱۳۴۷
- ♦ تغییر محل مرکز اسناد ایران به خیابان کریم خان زند، خیابان مدیری، بهمن ماه ۱۳۴۷
- ♦ عضویت مرکز اسناد ایران در انجمن کتابخانه‌های اختصاصی و مراکز اطلاع‌رسانی Association of Special Libraries and Information Bureaus - سال ۱۳۴۷ (۱۹۶۸)
- ♦ تغییر مدیریت مرکز، به ریاست مرکز اسناد ایران (علی سینایی)، ۱۳۴۸
- ♦ عضویت مرکز اسناد ایران در فدراسیون بین‌المللی انجمن‌های کتابداری - ایفلا (IFLA) 1348 (1969)
- ♦ عضویت مرکز اسناد ایران در فدراسیون بین‌المللی دکومانتاسیون فید (FID) 1348 (1969)
- ♦ اجرای طرح امانت بین کتابخانه‌ها، ۱۳۴۸
- ♦ تأسیس موسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی علمی و آموزشی و تعیین مرکز اسناد ایران به عنوان یکی از مراکز موسسه فوق‌الذکر، اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ (۱۹۶۹)
- ♦ تغییر محل به ساختمان فجر (رستم گیبو سابق) واقع در خیابان انقلاب نبش خیابان فلسطین اردیبهشت ماه ۱۳۴۹
- ♦ برگزاری اولین کنفرانس مراکز اسناد منطقه جنوب آسیا یا شرکت کشورهای ایران، پاکستان، و ترکیه توسط مرکز اسناد ایران در محل مرکز، ۱۳۴۹
- ♦ شرکت در برگزاری دوره‌های آموزشی کتابداری یا تأکید بر نقش کتابخانه‌ها و مراکز اسناد دامپزشکی برای کتابداران ایران و کشورهای اردن، مصر، پاکستان، عراق، سوریه یا همکاری مدرسین مرکز اسناد ایران و مراکز خدمات کتابداری تحت نظر نماینده سازمان ملل، تابستان ۱۳۴۹
- ♦ تغییر نام مرکز اسناد به مرکز مدارک علمی ایران، ۱۳۵۰
- ♦ ایجاد واحد نمایه‌سازی، ۱۳۵۰

گروه پژوهشی مدیریت سیستمهای اطلاعاتی

بازگشت

وظایف و ماموریتها

اعضای هیئت علمی گروه پژوهشی

سیروس علیدوستی محمد ایوبی اردکان همکار گروه: مجید امیدوار

♦ طرحهای پژوهشی خاتمه یافته

طراحی سیستم امانت بین کتابخانهها

طراحی فرآیند پژوهش

طرح تعمیم خدمات کتابخانههای تخصصی به افراد غیرعضو (طرح غدیر)

طراحی فرآیند تولید پایگاههای اطلاعات علمی

♦ طرحهای پژوهشی در دست اجرا

برنامه استراتژیک مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

♦ گزارشهای علمی

♦ برنامه های آینده گروه

♦ فرم پیشنهاد طرح پژوهشی به گروه

☆ اخبار و تازه ها

♦ وظایف و ماموریتها

- مطالعه و پژوهش درباره چگونگی گسترش مبادله اطلاعات و مدارک علمی در داخل و با دیگر کشورها و انطباق

سیستمها و روشهای مربوطه با شرایط روز.

- مطالعه و پژوهش درباره چگونگی تعمیم خدمات کتابخانههای تخصصی.

- برنامه ریزی، هدایت و هماهنگ سازی فعالیتهای مربوط به ایجاد و به روز نگه داری شبکه اطلاعات علمی کشور.

- ارائه خدمات مشاورهای در زمینه چگونگی ایجاد سیستمهای اطلاعاتی به مراکز اطلاع رسانی و کتابخانههای تخصصی.

- مطالعه و پژوهش درباره چگونگی بهبود فعالیتهای مراکز اطلاع رسانی از جنبه های تکنیکال و سیستمها.

- ارائه دروس تخصصی مربوطه در دوره های آموزشی مرکز.

alidoust@irandoc.ac.ir

شورای پژوهش مرکز

آیین نامه شورای پژوهش	گزارش عملکرد
فرایند پژوهش در مرکز	دبیرنامه ۲
فرم پیشنهاد طرح پژوهشی	آرشیو دبیرنامه ۱ ۲

اعضای کنونی شورای پژوهش مرکز

دکتر حسین غریبی - رئیس مرکز

محمود باپائی - مدیر گروه پژوهشی اطلاع رسانی و کتابداری

ملوک الساجات پهنشی - مدیر گروه پژوهشی اصطلاح شناسی

مهندس امیر پارسی اصفهانی - رئیس اداره خدمات ماشین

پیرزاد پورآمین - رئیس امور اداری و مالی مرکز

پیرزاد دوران - مدیر گروه پژوهشی تحلیل اطلاعات

سیروس علی دوستی - مدیر گروه پژوهشی مدیریت سیستمهای اطلاعاتی

[بازگشت به صفحه اصلی](#)

اداره خدمات ماشینی

بازگشت

فعالیت‌های در دست انجام
rayaneh@irandoc.ac.ir

گزارش فعالیت‌ها
اخبار و تازه‌ها

کارکنان
برنامه‌های آینده

وظایف و مأموریت‌ها

- طراحی، ایجاد، مستندسازی، پشتیبانی و بهبود سیستم‌های مکاتیزه برای انجام عملیات مرکز براساس تصمیم ریاست مرکز.
- نظارت بر امر خرید سخت‌افزار و نرم‌افزارهای مورد نیاز مرکز و مشارکت با امور مالی و اداری در این زمینه.
- ایجاد بانک نرم‌افزارهای مورد نیاز مرکز و ارائه خدمات به سایر واحدها در این زمینه.
- روزآمد کردن بانک‌های اطلاعاتی مرکز.
- انجام کلیه عملیات مربوط به تهیه و تنظیم گزارش‌های چاپی از بانک‌های اطلاعاتی و ویرایش آنها.
- آماده ساختن مقدمات لازم برای چاپ نشریات اطلاع‌رسانی تا مرحله پیش از چاپ.
- مشارکت با گروه‌های پژوهشی در زمینه طراحی و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی و نرم‌افزارهای کاربردی در زمینه اطلاع‌رسانی و به روز نگه‌داری شبکه اطلاعات علمی کشور.
- انجام عملیات نگهداری و تعمیرات جزئی کلیه تجهیزات کامپیوتری و پیگیری انجام سایر تعمیرات آنها در خارج از مرکز.
- عرضه و فروش کلیه نرم‌افزارها، بانک‌های اطلاعاتی و انتشارات مرکز یا هماهنگی امور مالی و اداری.
- پشتیبانی کلیه نرم‌افزارهای کاربردی و بانک‌های اطلاعاتی فروخته شده توسط مرکز از جنبه‌های مختلف نصب، نگهداری، رفع اشکال، آموزش، تغییرات نسخه و تدوین راهنماهای استفاده.
- روزآمد کردن بانک‌های اطلاعاتی مشترک بین مراکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های تخصصی که توسط مرکز تولید و عرضه شده‌اند، براساس اطلاعات دریافتی از هر یک از آنها.
- اتخاذ تدابیر لازم برای یابگانی و تضمین امنیت اطلاعات.
- انجام سایر وظایف ارجاعی از طرف ریاست مرکز در زمینه خدمات ماشینی.

کارکنان و کارشناسان

امیر یارسی اصفهانی (مدیر)

مهرداد نوروزی اقبالی

معصومه سادات کشفی

عضو همه کتابخانه ها شوید

دفتر اشتراک منابع

نشریه خبری اتفاق

کتابشناسی اشتراک منابع

آشنایی با دفتر اشتراک منابع

اصطلاحنامه اشتراک منابع

وب سایتهای مرتبط

اخبار و تازه ها

طرح امین: امانت بین کتابخانه ها

طرح تعمیم خدمات کتابخانه ای به افراد غیر عضو

سابقه

سیستم جدید امانت بین کتابخانه ها

amin@irandoc.ac.ir

کلیات و هدفها

گزارش عملکرد

طرح غدیر: عضویت فراگیر کتابخانه ها

اعضای بالقوه و منابع کتابخانه های زیر پوشش

خلاصه اطلاعات اعضای بالقوه و منابع مؤسسه های زیر پوشش

توزیع فراوانی منابع مؤسسه های زیر پوشش طرح غدیر

توزیع فراوانی اعضای بالقوه زیر پوشش طرح غدیر

نسبت کتابهای لاتین و جمع کتابها به اعضای بالقوه و مؤسسه های

زیر پوشش طرح غدیر

ghadir@irandoc.ac.ir

کلیات

شرایط عضویت

مؤسسه ها، افراد زیر پوشش و واحدهای مبدا

کتابخانه های مقصد

پرسشها و پاسخها

گزارش عملکرد

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

مدیریت اسناد و اطلاعات

کارشناس ها و کارکنان

- فرهاد شیرانی (مدیر واحد)
- علی آقابخشی
- صادق پورحسن طنائی
- حسین میری گرجی
- محمود معتقدی
- شهلا خواجوی
- مسعود توتونچیان
- محمد جواهر کلام
- اکرم ربیعی
- طیبه فشکی
- ناهد محمدیان
- محمد اسماعیل اسلامی
- جوانه آذرانفر
- محمد ایرانشاهی
- فاطمه سادات حاجی سید تقی
- هاشم خدایی

تاریخچه

اهداف

وظایف مدیریت اسناد و اطلاعات

- توزیع نیروی انسانی مدیریت اسناد و اطلاعات
- گردش کار در واحدهای مدیریت اسناد و اطلاعات
- فرآیند نمایه سازی در مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران
- دستورالعمل های نمایه سازی در مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران
- روند سفارش، تهیه و توزیع منابع اطلاعاتی

بررسی آماری عملکرد واحدهای مدیریت اسناد و اطلاعات:

واحد تهیه مدارک:

- توزیع میزان دریافت انواع مدارک و اطلاعات (فارسی و غیر فارسی)
- توزیع تعداد ثبت و آماده سازی انواع مدارک
- توزیع میزان فعالیتهای مربوط به سفارش انواع مدارک
- توزیع عملکرد فعالیتهای واحد تهیه مدارک

واحد نمایه سازی:

- توزیع عملکرد فعالیتهای واحد نمایه سازی

پست الکترونیکی: document@irandoc.ac.ir

صفحه اصلی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

مدیران واحدها و گروههای پژوهشی مرکز

رئیس مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران	دکتر حسین غریبی
مدیر گروه پژوهشی اطلاع رسانی و کتابداری	محمود بابائی
رئیس کتابخانه	سیمین بردبار
مدیر گروه پژوهشی اصطلاحنامه ها	ملوک السادات بهشتی
رئیس واحد خدمات ماشینی	امیر یارسی اصفهانی
رئیس امور اداری و مالی	بهزاد پور آمن
مدیر گروه تحلیل اطلاعات	بهزاد دوراین
رئیس روابط عمومی و امور بین الملل	پرویز شهریاری
مدیر اسناد و اطلاعات	فرهاد شیرانی
مدیر گروه پژوهشی مدیریت سیستمهای اطلاعاتی	سیروس علیدوستی

صفحه اصلی

مدیران مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران از آغاز تا کنون

نام و نام خانوادگی	تاریخ ریاست	مدارک تحصیلی	رشته تحصیلی
علی سینایی	از ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۶	فوق لیسانس	کتابداری و اطلاع رسانی
علی اکبر بیهمقی	از ۱۳۵۵ تا ۱۳۵۷	دکتر	فنی مهندسی مکانیک
عبدالحسین آذرنگ	از ۱۳۵۸ تا ۱۳۵۹	فوق لیسانس	کتابداری و اطلاع رسانی
تیمور سرپرستی منتخب کارکنان	احمد میرزاده	سال ۱۳۵۹	کتابداری و اطلاع رسانی
	علی آقاچینی	سال ۱۳۵۹	حقوق سینایی
	عباس اسلامی	سال ۱۳۵۹	دبیر
شهبین نعمت زاده	سال ۱۳۵۹	فوق لیسانس	جامعه شناسی
عبدالحسین آذرنگ	سال ۱۳۶۰	فوق لیسانس	کتابداری و اطلاع رسانی
محمدنقی مهدوی	از ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۸	فوق لیسانس	مدیریت آموزشی
علی آجیل فروتن	از ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۱	---	مهندسی نساجی
حسین غریبی	از ۱۳۷۱ تا کنون	دکتر	شیمی فیزیک

بازگشت

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

طرحهای پژوهشی

[صفحه اصلی](#)

[طرحهای پژوهشی ۱۳۴۷ تا ۱۳۷۰](#)

[طرحهای پژوهشی ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۸](#)

[طرحهای پژوهشی ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۸](#)

- ۱- بانک اطلاعات پایان نامه های فارغ التحصیلان ایرانی خارج از کشور.
- ۲- بانک اطلاعات و مدارک دریای خزر.
- ۳- بررسی اطلاعات نسیمی و مهندسی نسیمی در بانک اطلاعات جامع به منظور بهینه سازی آنها
- ۴- بررسی تحلیلی وضعیت ارجاع نویسی در پایان نامه های تحصیلی، مورد پایان نامه های کارشناسی ارشد رشته گرافیک دانشگاه تربیت مدرس.
- ۵- بررسی تطبیقی وضعیت تحصیلات تکمیلی اطلاع رسانی و کتابداری در کشورهای ایران، انگلستان، آمریکا و هند.
- ۶- بررسی حوزه های ارتقاء بهره وری در مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
- ۷- بررسی روش شناختی پایان نامه های رشته روان شناسی موجود در مرکز.
- ۸- بررسی فعالیت های اطلاع رسانی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران از ابتدا تاکنون.
- ۹- بررسی نیازهای اطلاعاتی محققین علوم زلزله.
- ۱۰- برنامه استراتژیک مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
- ۱۱- پایگاه اطلاعات پژوهش های تحقیقاتی و مدارک علمی آب.
- ۱۲- پایگاه اطلاعات علوم تربیتی ایران.
- ۱۳- پایگاه اطلاعات محققین و متخصصین ارشد کشور.
- ۱۴- پایگاه اطلاعات مقالات سمینارها، کنگره ها و سمینارهای علمی و فرهنگی ایران.
- ۱۵- پایگاه اطلاعات مقالات علمی و فنی فارسی.
- ۱۶- ترجمه اصطلاحنامه اسپانیز (نما)
- ۱۷- تازه های تحقیق در دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی ایران.
- ۱۸- طراحی سیستم امانت بین کتابخانه ها.
- ۱۹- طراحی سیستم محاسبه قیمت تمام شده پروژه های تحقیقاتی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
- ۲۰- طراحی سیستم مدیریت خدمات پایگاه های اطلاعات
- ۲۱- طراحی فرآیند تولید پایگاه های اطلاعات علمی
- ۲۲- طراحی صفحه وب گروه های پژوهشی و واحدهای اجرایی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران
- ۲۳- طراحی فرآیند پژوهش
- ۲۴- طرح اصطلاحنامه جامع (توسعه اصطلاحنامه نما)
- ۲۵- طرح تعمیم خدمات کتابخانه های تخصصی به افراد غیرعضو (طرح غدیر)
- ۲۶- فرهنگ موضوعی صحیفه سجاده جامعه.
- ۲۷- فهرست مشترک نشریه های ادواری موجود در کتابخانه های ایران.
- ۲۸- گسترش پایگاه اطلاعاتی فهرستگان پایاندهای لاتین در دانشگاهها و مراکز پژوهشی ایران.
- ۲۹- نیازسنجی اطلاعاتی و مدلسازی نیازهای اطلاعاتی.
- ۳۰- نیازسنجی مراکز اطلاع رسانی: طراحی نظام ارتباطی.
- ۳۱- یکسان سازی شیوه رسم الخط اسامی ترکیبات شیمیایی در زبان فارسی.

[ابتدای صفحه](#)

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

برنامه‌ریزی استراتژیک
مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

صفحه اصلی

مقدمه

مفاهیم و کلیات

مزایای برنامه‌ریزی استراتژیک

اهداف

روش انجام

(۱) توافق اولیه

(۲) تعیین وظایف

(۳) تعیین مأموریت سازمان

(۴) شناخت محیط خارجی سازمان

(۵) شناخت محیط داخلی سازمان

(۶) تعیین موضوعات استراتژیک پیش روی سازمان

(۷) تنظیم استراتژی‌ها برای پرداختن به موضوعات استراتژیک

(۸) تنظیم دورنمای سازمانی برای آینده

ویژگیها

نتایج

☒ مقدمه

احساس ضرورت برنامه‌ریزی، هدف‌گذاری و تعیین خط‌مشی آینده مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران از سوی تصمیم‌گیرندگان، مقدمه‌ای برای اختصاص بخشی از تلاش‌ها و فعالیتهای مدیریت سازمان به امر برنامه‌ریزی گردید. در این راستا طرح‌پژوهشی برنامه‌ریزی استراتژیک مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران در شهریور ماه ۱۳۷۷ تعریف، تصویب و در آبان ماه ۱۳۷۸ پایان یافت.

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites History Mail Print Edit Discuss

Address: <http://www.irandoc.ac.ir/rg/index.htm> Go Links

مراکز اطلاع رسانی ایران

http://www.irnet.net.ir/	ایرنت
http://www.iasbs.ac.ir	سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران
http://www.dciweb.dci.co.ir/	شرکت دیتا - مخابرات
http://www.bahar.cgs.or.ir/	مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی
http://www.neda.net/	نندایانه

بازگشت به صفحه اصلی

Done My Computer

ردیف	نام سایت	نشانی	توضیحات
1	FID	http://www.fid.com	
2	IFLA	www.ifla.org	
3	ASTINFO	www.astinfo.org	
4	British Library	www.bl.ac.uk	Access to its library catalogues
5	Library of Congress	http://www.loc.org	
6	BIDS(Bath Information and Data Services)	http://www.bids.ac.uk	Provides access to a database of electronically available material with their journal Online services
7	Book Data	http://www.bookdata.co.uk	Book Data specialises in bibliographic information for use by libraries, publishers and booksellers.
8	OCLC Online Computer Library Center Inc.	http://www.oclc.org	OCLC allow access to a wide variety of scholarly journals via the Internet
9	SilverPlatter Information	http://www.silverplatter.com	280 Databases
10	Aslib	http://www.aslib.co.uk	Source of Training/ Professional development courses for LIS professionals
11	ALA(American Library Association)	http://www.ala.org	

دبیرخانه کمیسیون اطلاع رسانی شورای پژوهشهای علمی کشور

● [آشنایی با کمیسیون اطلاع رسانی شورای پژوهشهای علمی کشور](#)

● [اعضای کمیسیون اطلاع رسانی](#)

● [آئین نامه تشکیل کمیسیونهای بخشی وابسته به شورای پژوهشهای علمی کشور](#)

● [فهرست پروژه های ویژه علمی اطلاع رسانی \(پیشنهادهای\) آذر ۱۳۷۸](#)

● [شرح پروژه های چالشهای اطلاع رسانی آذر ۱۳۷۸](#)

● [صورت جلسات کمیسیون اطلاع رسانی شورای پژوهشهای علمی کشور](#)

اعضای کمیسیون اطلاع رسانی شورای پژوهشهای علمی کشور

نام و نام خانوادگی	نماینده وزارت/سازمان/مرکز
دکتر سید احمد معتمدی - رئیس کمیسیون	سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران
دکتر حسین غریبی - دبیر کمیسیون	مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران
دکتر عاشالله ترابی - عضو	وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
دکتر جلیل شاهی - عضو	
دکتر احمد رضا شرافت - عضو	
مصطفی درایتی - عضو	
دکتر جعفر مهرباد - عضو	
سید حسن شهرستانی - عضو	

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

مقالات ارائه شده توسط اعضای هیئت علمی و کارشناسان مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران در

سمینارها و کنگره‌های بین‌المللی

[صفحه اصلی](#)

عنوان مقالات

عنوان مقاله ارائه شده در چهل و ششمین کنگره بین‌المللی دکومانتاسیون FID (فید)

عنوان مقالات ارائه شده توسط اعضای هیئت علمی و کارشناسان مرکز در چهل و هشتمین سمینار بین‌المللی FID (فید)

عنوان مقالات ارائه شده توسط اعضای هیئت علمی و کارشناسان مرکز در چهل و نهمین سمینار بین‌المللی FID (فید)

نرم افزار Adobe Acrobat Reader 4.0

مقاله ارائه شده در چهل و ششمین کنگره بین‌المللی دکومانتاسیون (FID) فید، مادرید، اسپانیا، ۱۹۹۲

1- Vazirpoor keshmiry, Mehr Dokht.
Presenting IRANDOC (Iranian Documentation center)

معرفی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

مقالات ارائه شده توسط اعضای هیئت علمی و کارشناسان مرکز در چهل و هشتمین سمینار بین‌المللی (FID) فید وین، اتریش
۱۹۹۶

1- Alidousti, sirous
The process of Establishing Database.

طراحی فرایند تولید پایگاه اطلاعات علمی

2- Beheshti, Moulouk
Persian Translation of SPINES Thesaurus

ترجمه فارسی اصطلاحنامه اسپینز

3- Nematzadeh, Shahin
Head Parameter and Indexing: A Comparison between English and Phrase (NP). Persian Noun

پارامتر هسته و نمایه‌سازی: مقایسه‌ای بین گروه اسمی انگلیسی و فارسی

4- Omidvar, Majid
Information Retrieval Services

طراحی سیستم شبکه خدمات پایگاه‌های اطلاعات

5-Zarei, B.; Gharibi, H.

Analysis of Simulation in the Process of Establishing Databases

شبیه‌سازی فرایند تولید پایگاه‌های اطلاعات

6-Zarei, B.; Gharibi, H.
Successful Accomplishment of Quality Assurance at IRANDOC

اطلاع‌رسانی، مورد کاوی، مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران تضمین کیفیت در موسسات

مقالات ارائه شده توسط اعضای هیئت علمی و کارشناسان مرکز در چهل و نهمین کنگره بین‌المللی فید (FID)

دهلی، هند، ۱۹۹۸

گزارشی از چهل و نهمین کنگره FID در هند

1- Beheshti, Molouk.

Women's studies: An effort to enhance Iranian women's scientific activities

زن و پژوهش: تلاش برای افزایش فعالیت‌های علمی زنان ایرانی

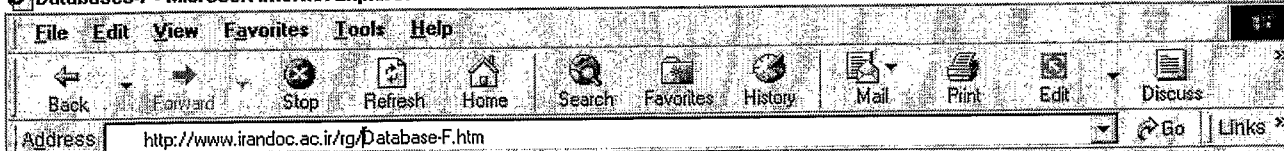
2- Mortezaie, Lila
Education databases of Iran

بانک اطلاعات علوم تربیتی در ایران

3- Zarei, Behrouz & Gharibi, Hossain
Simulation of budgeting accumulation

استفاده از شبیه‌سازی در بودجه‌بندی فرایند: فرایند ایجاد پایگاه داده‌ها

4- Alidousti, Siros
Libraries' nationwide membership

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران پایگاههای اطلاعاتی خارجی (CD-ROM)

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران افتخار دارد که جدیدترین اطلاعات علمی جهان را در زمینه‌های گوناگون یا فراهم کردن ترکیب مناسبی از پایگاههای اطلاعات علمی روی دیسکهای نوری (CD-ROM) در اختیار پژوهشگران و علاقه‌مندان قرار می‌دهد.

تهران: خیابان انقلاب - چهارراه فلسطین - شماره ۱۱۸۸

تلفن: (مستقیم) ۶۶۰۹۹۹۷ - (۰۲۱) (داخلی ۳۲۹) ۶۶۰۷۷۱۷ - ۶۶۶۲۲۲۳ - ۶۶۶۲۲۲۲ - ۶۶۶۲۲۰۹ - فاکس: ۶۶۶۲۲۵۴ (۰۲۱)

مستودق پستی ۱۳۷۱-۱۳۱۸۵ E-mail: info@irandoc.ac.ir

عنوان پایگاههای اطلاعاتی خارجی (CD-ROM)

AGRIS: International system of the Agricultural Science and Technology.

Book in Print with Book Reviews

The CD - ROM Directory

Dissertation Abstracts Ondisc (DAO)

FSTA: Food Science and Technology Abstracts

Information Science Abstracts (ISA)

Art and Humanities Citation Index

Science Citation Index (SCI)

Social Science Citation Index (SSCI)

ULRICH

Unesco Databases

Inside Information

Inside Conferences

Development Activity Information

Encyclopedia of Associations

LISA PLUS: Library and Information Science Abstracts)

Boston SPA Serials

CDMARC Bibliographic

AGRIS: International system of the Agricultural Science and Technology.

عنوان: پایگاه اطلاعات علمی و فنی کشاورزی

تهیه‌کننده: سازمان کشاورزی و خواروبار جهانی سازمان ملل متحد

ناشر: SilverPlatter

ریاست مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

کمیسیون اطلاع رسانی		برنامه استراتژیک مرکز	
گزارشها		طرحهای در دست اجرا	
کارکنان		رئیس مرکز	

[صفحه اصلی](#)

وظایف رئیس مرکز، بر اساس شرح وظایف و تشکیلات مصوب

- برنامه ریزی، سازماندهی، هماهنگی، هدایت و نظارت بر کلیه فعالیت های لازم برای دستیابی به اهداف مرکز بر اساس خط مشی های تعیین شده از طرف هیأت امناء و شورای مرکز.
- پیشنهاد اهداف، سیاست ها، برنامه ها و بودجه مرکز به هیأت امناء یا شورای مرکز، حسب مورد.
- حضور در مجامع داخلی و بین المللی به عنوان نماینده مرکز.
- امضای کلیه اسناد مالی و اداری و قرار دادهای مرکز.
- عزل و نصب مدیران واحدهای مرکز - پس از تأیید شورای مرکز، در صورت لزوم.
- برنامه ریزی و نظارت بر امر پژوهش و مطالعه در زمینه های تعیین شده در اساسنامه مرکز.
- تلاش در جهت اشباع دانش اطلاع رسانی از طریق برگزاری دوره های آموزشی و تخصصی مختلف.
- برنامه ریزی و نظارت بر ایجاد و به روز نگه داری شبکه اطلاعات علمی کشور.
- ارائه گزارش سالانه از عملکرد و فعالیت های مرکز به هیأت امناء.

[صفحه اصلی](#)

File Edit View Favorites Tools Help

Back
 Forward
 Stop
 Refresh
 Home
 Search
 Favorites
 History
 Mail
 Print
 Edit
 Discuss

Address \Proposal\viewOpinion.htm

Go Links »

نظرسنجی و دریافت پیشنهادات

با تشکر از مشارکت شما در نظرسنجی و ارائه پیشنهاد درباره وب سایت مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران لطفاً مطالب، نظرات، سوالات و پیشنهادات خود را در محل مورد نظر درج نمایید.

عنوان مورد نظر را برای طرح مطالب خود انتخاب کنید

☐ پیشنهاد
 ☒ اشکال
 ☐ سؤال
 ☐ سایر نظرات

موضوع مطالب خود را در محل زیر درج نمایید

Alt+Right Shift فارسی

Ctrl+Right Shift راست به چپ نویسی

در صورت تمایل مشخصات خود را در فرم درج نمایید

نام و نام خانوادگی

پست الکترونیکی

تلفن

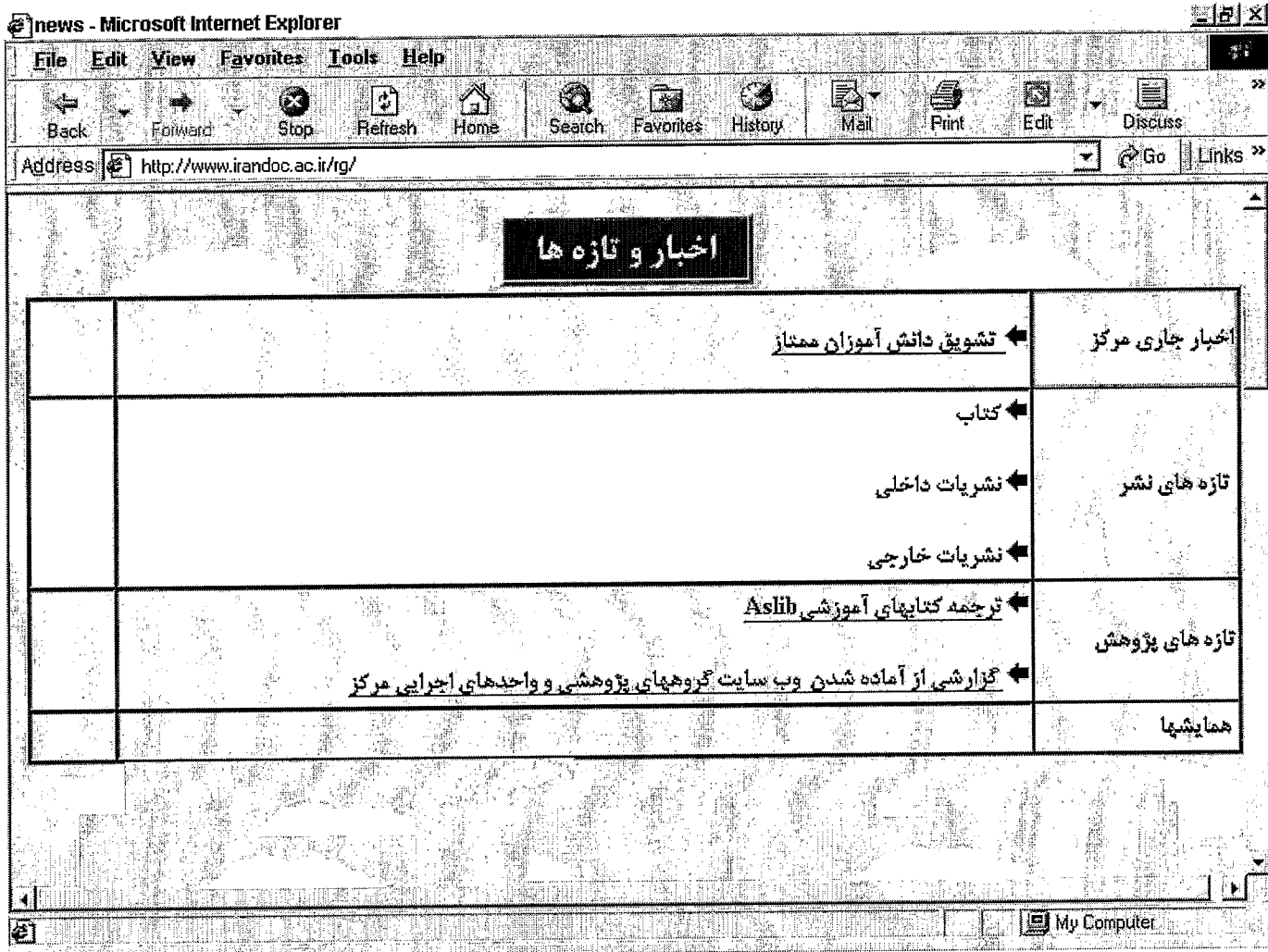
نماینده

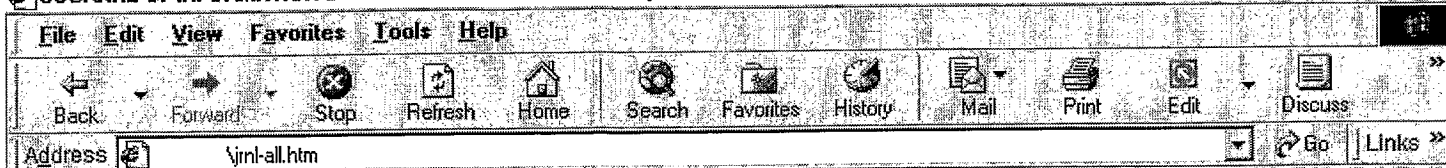
☐ اگر مایل هستید از طرف مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران یا شما تماس حاصل شود . محل زیر را علامتگذاری کنید

حذف مطالب

تایید و ارسال

[بازگشت به صفحه اصلی](#)

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

علوم اطلاع رسانی: فصلنامه علمی - پژوهشی

نشریه علمی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

مدیر مسئول و سردبیر: دکتر حسین عربی

اعضای هیئت تحریریه:

دکتر ضیاء موحد دکتر جعفر میراد
 دکتر عبدالعزیز قرچ پیلو دکتر محمود وینان
 دکتر حسین عربی دکتر شهین نعمت زاده
 ملوک اسدالله بیشتی محمد تقی مهدوی

بلاژرانی:

مدیر اجرایی: ملوک اسدالله بیشتی

ویراستار: دکتر حسین عربی

تیم ویراستاری: دکتر حسین عربی

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه - چاپخانه: چاپخانه علمی - سال: ۱۳۷۸ - شماره: ۱ - فصل: بهار - سال: ۱۳۷۸

تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۸۸۸۸۸ - فکس: ۰۲۱-۸۸۸۸۸۸۸۸ - پست الکترونیک: jirni@jirni.ac.ir

فهرست دوره های فصلنامه از سال ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۸

دوره چهاردهم سال ۱۳۷۷-۱۳۷۸

دوره سیزدهم سال ۱۳۷۷

دوره شانزدهم سال ۱۳۷۶-۱۳۷۷

دوره پانزدهم سال ۱۳۷۶-۱۳۷۷

بازگشت به صفحه اصلی

My Computer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites History Mail Print Edit Discuss

Address <http://www.irandoc.ac.ir/rg/elect-j.htm> Go Links

نشریه الکترونیکی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

دوره اول شماره 1

مقالات	مقالات خارجی	گزارشها	نکته ها
		وب چیست و چگونه کار می کند؟	

♦ مقالات و گزارشهای خود را برای درج در نشریه الکترونیکی مرکز به این نشانی ارسال فرمایید: babaie@irandoc.ac.ir

♦ شکل ذخیره مقالات و گزارشهای ارسالی در محیط ورد یا زرتگر قابل قبول است

♦ مقالات و گزارشها باید در حوزه اطلاع رسانی و زمینه های وابسته به آن باشد

♦ مشخصات کامل خود را در صفحه اول مقاله درج نمایید

♦ مقالات خارجی الزاماً روی وب سایت مرکز نیست بلکه بیشتر پیوندهای این مقالات آدرس دهی شده است

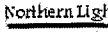
Done My Computer

کاوشرهای اینترنت

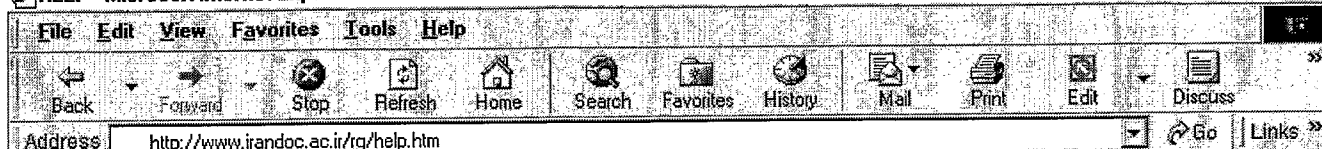
ایر کاوشرها

عنوان	نشانی	توضیح
Metacrawler	http://www.metacrawler.com	
Dogpile	http://www.dogpile.com	
Debriefing	http://www.debriefing.com	
Internet Sleuth	http://www.isLeuth.com	
Metafind	http://www.metafind.com	
Mamma	http://www.mamma.com	
Verio Meta	http://search.verio.net	

مونورهای کاوش

کاوشگر	نشانی	توضیح
	http://www.yahoo.com	
	http://www.altavista.com	
	http://galaxy.eihet.nrt/galagxy.html	
	http://www.excite.com	
	http://www.lycos.com	
	http://www.infoseek.com	
	http://www.hotbot.com	
	http://webcrawler.com	
	http://www.northernlight.com	

صفحه اصلی

راهنمای صفحه

راهنمای جستجو در صفحات وب سایت

راهنمای صفحات و پیوندهای وب سایت

راهنمای مشاهده اطلاعات به صورت فارسی

برای مشاهده اطلاعات به صورت فارسی به نکات زیر توجه فرمایید:

- از مرورگر **Internet Explorer ۵.۰** یا بالاتر استفاده نمایید.

- در منوی **View** این مرورگر **Encoding** را انتخاب کنید و سپس گزینه **Arabic** را برگزینید. به این ترتیب اطلاعات به شکل صحیح مشاهده می شود. در صورت تمایل می توانید از بخش منوی این سایت گزینه دریافت فایل را انتخاب و قلم های مورد نظر خود را دریافت و نصب کنید.

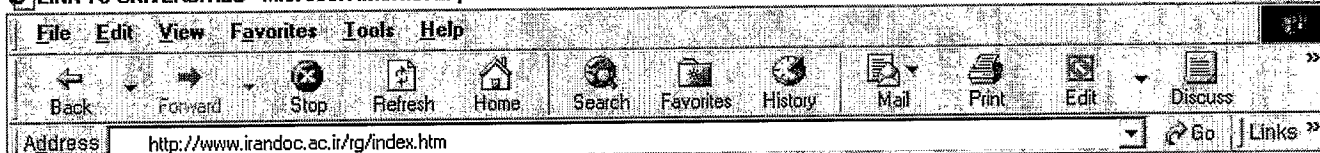
راهنمای جستجو در صفحات وب

تذکره برای جستجو در پایگاههای اطلاعاتی الزاماً باید گزینه جستجو در پایگاههای اطلاعاتی را انتخاب کنید

گزینه جستجو در صفحه اصلی وب سایت پایگاههای اطلاعاتی مرکز را جستجو نمی کند بلکه فقط به جستجوی مطالب مندرج در صفحات وب می پردازد

برای درج عنوان جستجوی مورد نظر در گزینه جستجوی صفحه اصلی وب از کلیدهای **Alt+Shift Right** توانا استفاده کنید. برای تایپ لاتین کلیدهای **Alt+Shift Left** را مورد استفاده قرار دهید
در مواردی که قصد درج مطالب در فرمهای مربوطه را دارید از کلیدهای **Alt+Shift Right** برای فارسی نویسی و از کلیدهای **Ctrl+Shift Right** برای نوشتن از راست به چپ استفاده کنید

برای مشاهده فایل های متنی **PDF** باید نرم افزار **Acrobat Reader** روی رایانه شما نصب شده باشد. در صورت تمایل می توانید این نرم افزار را از طریق گزینه دریافت فایل روی سیستم خود نصب کنید
بازگشت به فهرست اصلی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

نشانی سایتهای دانشگاهها و مراکز پژوهشی

بازگشت به فهرست اصلی

نام مرکز - سازمان - دانشگاه	نشانی سایت
دانشگاه تربیت مدرس	http://www.modares.ac.ir
دانشگاه تهران	http://www.ut.ac.ir/
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	http://www.Kntu.ac.ir/
دانشگاه شهید بهشتی	http://www.sbu.ac.ir/
دانشگاه شهید چمران اهواز	http://www.net/~behzadx/scu.html
دانشگاه شیراز	http://www.shirazu.ac.ir/
دانشگاه صنعتی اصفهان	http://www.iut.ac.ir/
دانشگاه صنعتی شریف	http://www.sharif.ac.ir/
دانشگاه گیلان	http://www.gu.ac.ir/
مرکز تحقیقات ریاضیات و فیزیک نظری	http://www.nic.ir/
مرکز تحقیقات مهندسی زنتیک	http://www.nrcgeb.ac.ir/

IRANDOC

Iranian Information & Documentation Center

- Projects
- Publications
- Databases
- Research Units
- Staff
- Timeline
- News
- فارسی

Web Site Map

JIS Articles

Universities

Strategic Plan

News

Comment Form

[Our Mission](#) [Organization](#) [Main Services](#) [Contact Information](#) [Historical Background](#) [Activities](#)

IRANDOC main works are research, training and information service. Research on information science, as part of IRANDOC mission is carried out by Research units. These Units work on Library & information, Information Analysis, Information systems Management, Terminology & Thesauri and Information Technology. These units are in direct cooperation with experts and members of scientific mission. Also, IRANDOC is the secretariat and a member of National Research Council of I.R. of Iran, and represent Iran in ASTINFO (a UNESCO - supported regional network for the exchange of information and experience in science and technology in Asia and the Pacific) IRANDOC is also a national member of these international bodies: FID, IFLA and ASLIB.

◆ Our Mission

1. To study the process of information collection and document production, for public scientific and research programs inside or outside Iran.
2. To analyze the methods in information and document classification organization in order to establish data banks and documentation centers throughout the country.
3. To investigate methods for dissemination of scientific information and documents by means of library services and applying proper technology.
4. To investigate on the activities of special libraries and other Iranian documentation centers in order to develop ways for improving their work.
5. To study ways to develop the facilities used for proper exchange of information and documents with other countries and to utilize international and regional networks.
6. To collect, analyze and organize the scientific information.
7. Short-time training courses within the framework of the Ministry of Culture and Higher Education.

IRANDOC

Iranian Information & Documentation Center

Journal of Information Science

No. 1 & 2 Vol. 15, Autumn & Winter 2000

No. 3 & 4 Vol. 14, Spring & Summer 1999

No. 1 & 2 Vol. 14, Autumn & Winter 1998

No. 3 & 4 Vol. 13, Spring & Summer 1998

No. 2, Vol. 13, Winter 1998

No. 1, Vol. 13, Autumn 1997

No. 4, Vol. 12, Autumn 1997

Abstracts

Information Pollution

By: Ali-Reza Norouzi

Will the development of computer networks and increase in the volume of publications; the so-called advent of "Information Revolution" took place. Science controlling publications is a difficult task; publishing wrong or misleading information can result in the contamination of information.

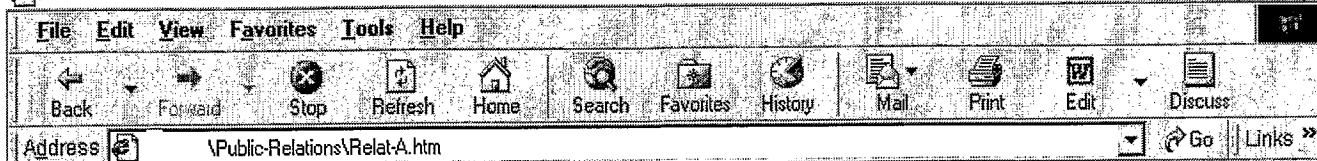
IRANDOC

Iranian Information & Documentation Center

Faculty members and Managers

Dr. Hossein Gharibi	Director of IRANDOC
Mohamed Abui	Researcher
Sirus Alidousti	Faculty member
Mahmoud Babaie	Faculty member & Manager of LIS Research Unit
Moluk O-Sadat Behashti	Faculty member & Manager of Terminology Research Unit
Simin Bordbar	Supervisor, Library Services
Behzad Duran	Faculty member & Manager of IA research Unit
Maryam Khosravi	Faculty member
Mehrokh Makekian	Faculty member
Laila Mortazai	Faculty member
Mahvash Motaref	Faculty member
Amir Parsi Esfahani	Manager Automation Services Department
Dr. Shahin Nematzadeh	Researcher
Majid Omidvar	Researcher
Behzad Pooraman	Manager
Taghi Rajabi	Faculty member
Mehdi Samai	Faculty member
Mehri Sedighi	Faculty member
Parviz Shahryari	Manager of Public Relations
Farhad Shirani	Manager of Documentation Department

[Home](#)

روابط عمومی و امور بین الملل

آشنایی با مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

از روابط عمومی چه میدانید؟

خبرنامه داخلی

تازه های انتشارات

تازه های پایگاههای اطلاعاتی

نظر سنجی

آخرین بخشنامه ها

گزیده ها از اینترنت

گزیده اخبار مطبوعات در زمینه اطلاع رسانی

My Computer

Research Units

1. Information Systems Management: Provides research, education and consultation in managing information systems.

Contact: Mr. S. Alidoosti

E-mail: alidoust@irandoc.ac.ir

2. Library & Information Science: Provides study and research on dissemination scientific information . Studies collecting, organizing and dissemination procedures of information, and also supporting interlibrary loans.

Contact: Mr. M. Babaie

E-mail: babaie@irandoc.ac.ir

3. Terminology & Thesauri: studies the structure of scientific and research dictionaries and translation structure of texts from Farsi to foreign languages by means of computers and linguistic logic.

Contact: Mrs. M. Hosseini Beheshti

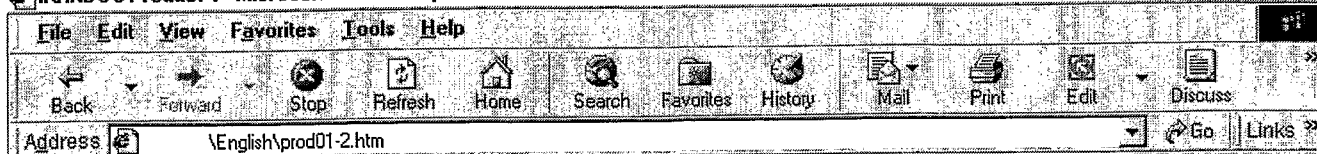
E-mail: beheshti@irandoc.ac.ir

4. Information Analysis: studies and researches organization methods to facilitate their analysis. Studies on the problems the country confronted by Collecting the information through scientific information databanks to present to universities and research centers to achieve solution.

Contact: Mr. B. Dowran

E-mail: dowran@irandoc.ac.ir

5. Information Technology: designs and implements standard automated systems for information services in the country and mechanized systems to create databanks.

Research Projects

Databank of dissertations of Iranian Graduates Abroad.

Caspian Sea [Khazar] Databank

Statistical Survey of Information Services in Iran

Study and Optimization of Chemistry and Chemical Engineering Information in [IRANDOC] Master Database.

An analytical review of the state of dissertation bibliography: Masters dissertations in Graphic arts submitted in Tarbiyat Modaress University

Comparative study of the status of Graduate studies in Library and Information Science in Iran, United Kingdom, United States and India.

Study of the potential areas of productivity increase in IRANDOC

Information needs assessment of Seismologists

IRANDOC STRATEGIC PLAN

Database of Water resource research projects and scientific documentation

Education Database of Iran

Iranian Scholars and Experts Database

Database of Iranian Scientific Meetings Proceedings

Persian Periodicals Database

Translation of SPINES Thesaurus

Data Flow in Social Science Information providers

Current Research in Iranian Universities and research Centers.

IRANDOC TIMELINE

[1998](#) [1997](#) [1996](#) [1995](#) [1994](#) [1993](#) [1992](#) [1991](#) [1990](#) [1989](#) [1988](#) [1987](#) [1986](#) [1985](#) [1984](#) [1983](#) [1982](#) [1981](#) [1980](#)
[1979](#) [1978](#) [1977](#) [1976](#) [1975](#) [1973](#) [1971](#) [1970](#) [1969](#) [1968](#) [1967](#)

1998

- ☐ IRANDOC is granted membership in the High Council of Information and Data processing in the Ministry of Culture and Higher Education.
- ☐ IRANDOC attends 49th FID General Congress in New Delhi, India. [It should be mentioned that IRANDOC had been instrumental in increasing the number of Iranian papers in the said conference by providing both information and editorial support to authors via FID National Committee in Iran]
- ☐ IRANDOC sponsors and holds the first meeting of chief librarians of the Ministry of Culture and Higher Education.
- ☐ IRANDOC receives its direct Internet access. It uses the facility to put its Persian language databases on the World Wide Web.

1997

- ☐ IRANDOC plays host to the 11th ASTINFO Executive Council Meeting in Tehran.
- ☐ IRANDOC attends Information Infrastructure Development in Asia and Pacific , Tokyo, Japan
- ☐ IRANDOC proposes to IFLA to scratch its plan to hold the year 2000 general conference in Jerusalem.
- ☐ IRANDOC initiates a "Strategic Planning" study.
- ☐ IRANDOC Advancement in research and expertise is acknowledged. The National Research High Council awards a two billion rials grant for IRANDOC Database Development Project.
- ☐ IRANDOC is appointed as the lead research unit for establishing a project similar to ASTINFO for the member states of Economic Cooperation Organization and Central Asian Republic.
- ☐ 7th Indexing Training Course is held in September.
- ☐ SABA Online Service is inaugurated. By contacting SABA provides online access to IRANDOC databases for remote users

1996

- ☐ IRANDOC membership in Ministry of Higher Education High Council for Research and Technology is approved
- ☐ Water Resource Database is established
- ☐ IRANDOC attends the 48th FID general congress in Vienna, Austria. The Irandoc delegation is headed by Irandoc Director and four staff whose papers had been accepted for presentations at the said conference.

پیوست ۶

مشخصات فایلها و نقشه وب

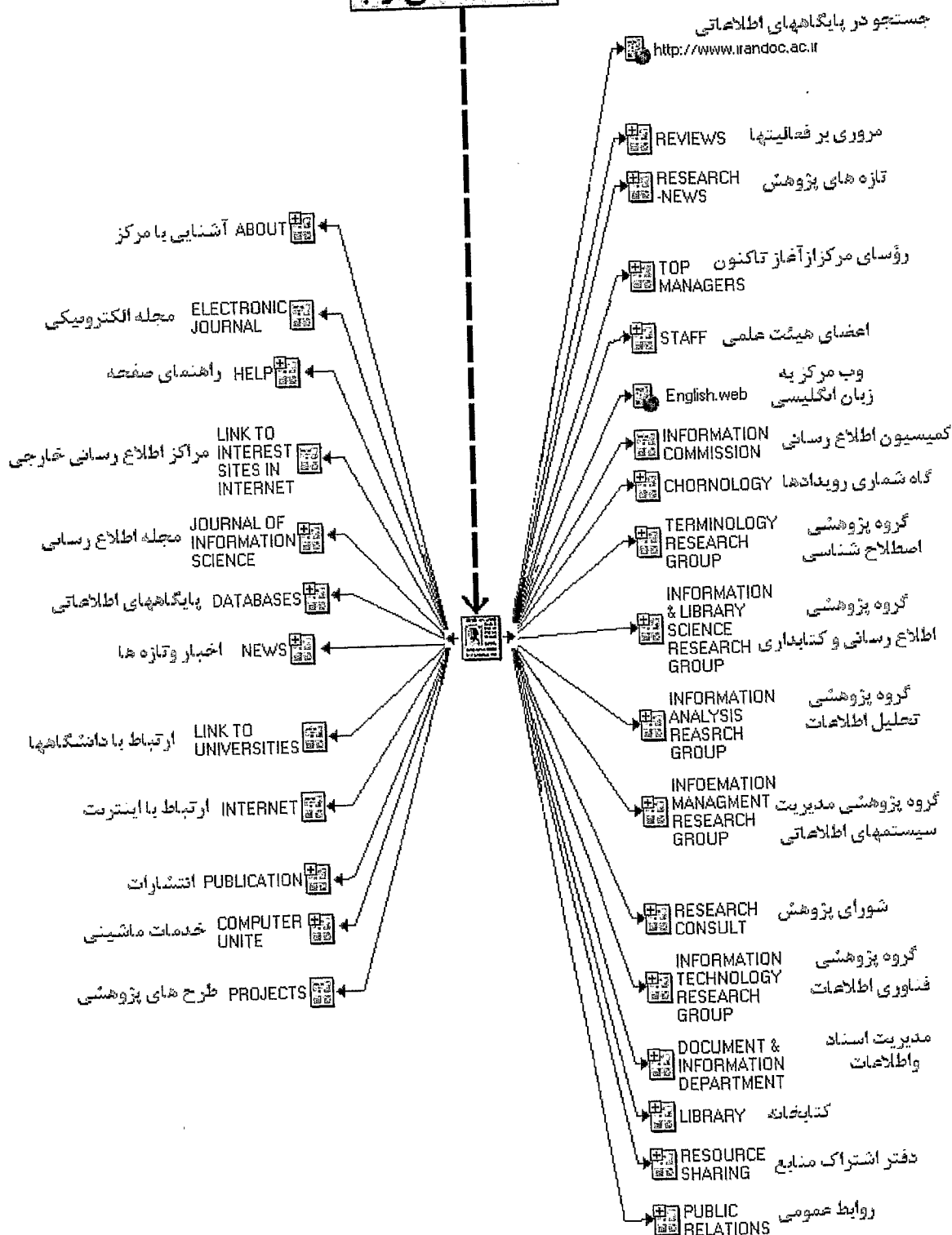
پیوست ۶

مشخصات فایلها و نقشه وب

مشخصات فایل‌های سایت وب گروه‌های پژوهشی و واحدهای اجرایی
مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

عنوان	مقادیر	حجم (کیلوبایت)
تعداد فایل‌های HTML	۶۸۰۶	۱۳۳۶۴۰
تعداد تصاویر	۴۰۲۴	۳۱۶۹۳
تعداد پیوندها بین فایل‌های وب	۶۸۰۰	
تعداد کل پیوندها در وب	۱۱۱۹۴	
تعداد فایل‌هایی حجیم (نیازمند بارگذاری در زمان بیش از ۲۰ ثانیه با مودم ۲۸,۸۰۰)	۲۶۹	۵۳۴۶۵
متوسط سرعت بارگذاری با مودم ۲۸,۸۰۰	۲۰ ثانیه	

صفحه اصلی وب

۱۹۳۸۴